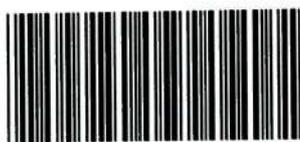

משרד הביטחון

ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

התחלת תיק

2752826

מספר משלוח/תיק : 1984 / 1041 - 432

תאריך המסמך המוקדם : 01.01.1973

תאריך המסמך המאוחר : 31.12.1973

סימון התיק : מב

.... מוראליה ושלם והכל בסדר הוא אמר לי : " ודאי וודאי, אנחנו צריכים אותך מאוד ", מנדי השתכנע, הריס סלפון לאורי בן-ארי באותו רגע אמר: "או-קי סע לסנסון", עד שהגיעו המילואים והחליפו אותו לקח כיומיים, הגיע גרוד מילואים והיתה התארגנות, חפיפה, לפנות ערב הצאחי הגעתי בלילה לגשרים ואז שוחחתי איתך, עברנו אף הגשרים ואז הפכתי להיות עוד פעם - (העבור לכאן והעבור לכאן). אז אמר לי..... שאני נשאר צאח כוח פיקודי והוא יחליט בבקר לאן להעביר את אותי. הגעתי לטא"ד שם התארגנו וישנו כשעתיים, בבקר פתאם מתקשרים אלי ואומרים לי לעבור להיות כוח באוג' 162 והגעתי לחב"ה, הגעתי מאוחר מאצא מידיו וזה תכל, הגענו כבר אחרי כל הסלחמות, הכניסו אותי לקו בשיטה שהשיריון אומר לנוע, אצלם להחליף קו זה לנוע ביום ובלילה ולהחליף קו, לפי דעתי זה גם מראה על הגישה שלהם אצלם הכל הולך ב"נוע, נוע סוף" צאח ואחרי הסוף אתה בכלל לא יכול לבקש להגיד עוד פעם משו כי סגרו אותך.

נכנסתי פה בין כמה טנקים ודבר ראשון שאמרתי לנתקףה (אני מושב שלא רק אני אמרתי לו) זה להוציא את השנקים מהחיץ, כי אם אתה רוצה לחתוך, חי"ר מספיק פה. הוא השתכנע למחרת והם התארגנו פה מאחורנית (הם היו זקוקים להתארגנות) ונחף היה מסש הגון, הוא בכלל לא היה מתקרב לסוללה הוא הבין שבשסק הזה אנחנו מבינים יותר טוב ממנו והוא סמך עלינו ולא התעקש על שום דבר, כל מה שעשינו הוא קנה והיינו בכלל מבקשים, וכל דבר קיבלנו.

למשל יומיים אחרי שנכנסתי הנה מודיעים לי להוציא ב-0700 בערב פלוגה מהקו, זאת לא היתה הפסקת אש, ולאן לשלוח אותה. החלטתי להוציא את פלוגה ב', הוצאתי אותם בלילה מהקו וחכנסתי אותם ת"פ החטיבה של קרן, הם עשו שם עבודה יפה גם כן עם המרגמות.

דף מס...מחוך...דפים
עוהק מס...מחוך 4 עוה'

זחו, מאז אני דורך במקום.

ישנם כמה דברים שאני רוצה להוסיף -

א. נושא של חכירות, אצא אא אוגדוה השיריון א במלחמה קרובה
צריכום לחשוב על חכירה עם חי"ר גם בנושא המינהלות שיהיה להם עוזי בדרגים,
בנזין לא סולר, שיהיו כרווי ... לחו"לים וכו'.

ב. נושא של קוד הסיריוס, לפי דעתי אפשר היה חוץ דקה חצי, ברגע
שידעו שהמוצאים נפלו, אנחנו מצאנו מה מאג ומפת סיריוס אצל המארב שתמס
אוהכס, מה היחה הבעיה להחליף את המפות האלה חוץ עשר דקות, רק לאוגדה שלנו
עבור למכת מכבי ובמקרה שאין לו אפשר לשנות, המצרים האלה ישבו לנו על כל
הרשתות ועל כל התדריס האלה. זאח היא נקודה שלדעתי צריך להעיר עליה.

ג. נושא של קשר - מפות מסרות שטח של סייסס, אם אני הייתי מוריד
את המטוסים הייתי משיג על אותה טיסה שהוא ירד והסתכן עוד 20% יעילות.
היו להם מסרות שטח (כל האצומים האלה אם מסרות חיל האויר) ואם הייתי מדבר
עם הטיס היה לי אמצעי סימון ופנלים והייתי מוריד אותן בצורה הרבה יותר טובה
על המטרות שלו, דבר שהם לא יכולים וקשה להם מאוד לראוה את 4432, לי היה מכשיר
קשר למטוסים ואפשר היה לארגן מסרות שטח של חיל האויר בלי שום חוכמה רק
עם קצת רצון.

לבגי האירגון של הגדוד - אם לוקחים, חלמיסמעזה (חרגיל "יצוק"
נבמר והזחלמים היו בעזה ובגיפטליק ועם הזחלמים האלה נלחמנו) הגיע גדוד
בלי מק"חים ומקל"פים, חמיד היו אומרים שבימ"חיס מחכים לנו התול"רים
הטובים והזחלמים הטובים, כל הדברים הטובים נשארו בכילו, עם מה צא שנלחמנו
זח עם הגילפים שב..... השביחו אותם, החטיבה צריכה לחיות מוכנה
למלחמה בכל הצורות וגם בזחלמים ולא צריך לחכות אא ל"טרמפים" שיכניסו
אותך לזלדה ויקחו אותך, הסמג"ד ממש הלך רגנב מק"חיס ומכשירי קשר ממוחקנים
וכו'. לגדוד יש 2 מכשירי ופ.אר.סי בגדוד וזה הכל מה שיש לו, פה לאודי
לא היה וי.אר.סי שהוא לקח אותו מהג'יפ של איציק א אי אפשר היה להתקטר
איתו. לכן, שזה יעמוד אפילו בימ"חיס, אבל שזה יהי ה ממותקן ואפשר יחה
לעבוד אותו ולא לעשות את רשח הדיבור על רשח אחד, היום מספרים כדיתוה, אבל
אצאאג שמישהו היה נותן לך רשת ברבע הקריטי ...

דבר אחרון זה לבגי עבודה עם חסנקים, אני חושב שהם לא היו

דף מס. מחוך. דפים

עותק מס. מחוך 4 עות'

בסדר (לפחות ברמה שלי), הק לא היו בסדר ואני אומר את זה במלא האחריות, אמרתי את זה גם לגורודיטש אחמול, לא עשו פה הערכת מצב בשום שלב ואניכן מאשים אותם כי אפשר היה לשנות את השיטה, מה שהוא אמר לי פה אף אחד לא נתן א דו"ח מצב מה קורה פה, עוד עשר דקות, הוא גם לא רצה שאני אוריד את הפלוגה של נאב בסה"כ - תיסע, באיזה שהוא שלב הכלום. אני אמרתי לקצין האג"ם למה הוא נשאר בצומת בכלל, למה הוא לא נסוג חזרה, זאת הגישה בכלל, כל מה שעשית זאת לא פקודה ויכולת לעשות את זה אחרת. פה היו צריכים לשנות את השיטה, דן שומרון נשחק ונשחק שבוע שלם באותה שיטה ולא היחלו טיירת שלו, החרמ"ש שלו אני לא יודע איפה הוא היה, רק עם סנקים אי אפשר לעבוד, הם לא מפעילים ארסילריה^{נכונ} את כל הארסילריה אנחנו הפעלנו וזה דבר שהוא חבל מאוד.

פינוי נפגעים - לא סתם שאלתי את שמוליק אם היה לו תאג"ד, לפי דעתי כל הנושא של המערך הרפואי אצלם לא עובד נכון והם מפנים נפגעים לא בשיטה חכמה, הם חמיד א התרכזו לפנות נפגעים כשתם נוסעים ואז הנפגעים נשארים על הציר ומפנים אותם, כשהולכים אחורנית גם כן צריכם לפנות נפגעים. היו להם הרוגים בסנקים שנשארו והיו להם פצועים שאנחנו היינו צריכים לחלץ אותם, כל פצוע בסנק, כולם בורחים ומי שהלך וחילץ אותם זה הברה שלנו. אלה הם סתם דברים שאני אומר אותם כי מישהו צריך להגיד להם את זה. בכלל שואלים אותך בלילה על הסנקים ולא על הפצועים, אומרים בדוק סנקים פגועים, יחרון אחד שהיה לי ואני מוכרח לציין את אוהן אני הייתי עם זחלמים, הכל היה על הזחלמים משקי שנה, אוכל להמון זמן, קחמושת, הכל על א הזחלמים וזה היה דבר גדול. כמו שאיצ"ק לא שיחרר אוטובוסים גם אני לו, האוטובוסים היו אצלי כל הזמן, אבל לכל מקום שנסעתי נסעתי עם הזחלמים, אחרת אני לא יודע מה היה מצבי (?). אני אומר עוד פעם שזה חבל, אנחנו צריכים להיות בנויים שגדוד ילחם באופן עצמאי וזאת המציאות, היום אני ה"פ ארוב' 162, סחר אתה הולך להיות ה"פ אריק בכלל בתור ג'דד עצמאי, ולא דרגים ברמה הגדוד אלא משהו הרבה יותר רציני וגם מ"פ אצלנו יכול לעבוד עצמאי. על הדברים האלה צריכים לחשוב פלוס על הציוות, הציוות החדש של המלחמה הבאה, איך בכלל צריך לעבוד, האם לעבוד בחור גומי סנקים או באיזה שהוא מקום להכניס גם אנשי חי"ר חכמים לא בכמות אלא ביעילות לעבודה.

לסיכום העניין אני אומר עוד פעם - המסקנות שלנו, קודם כל אנחנו

דף מס...מחוך..דפים

עומק מס...מחוך 4 עות'

היינו הגדוד היחיד בכל הגיזרה שישב על הצומת ממש, באף מקום לא ישבו על הצומת, תמיד ישבו ביום ובערב היו אל הולכים אחורנית. דבר שני, מרגמות 81 צמודות עשו פה עבודה בלתי רגילה גם של סיוע וגם של ירי ....

... הגענו לראש סדר ה-4 של סדרת 2- סנקים יחידה 424 (?) יחידת

נח"ל ויחידת חיל הים מראש סדר. הדבר היחיד הטוב שהיה בראש-סדר זה היה טלפון יוצא מן הכלל ואפשר היה להחקשר הביתה ואז הוסבר לי המצב המדאיג שהמצרים חצו את מעלת כפי שידוע וזה רק עניין של יום או יומיים עד שיפתחו פה מאמץ נוראי של פאוח סנקים שידרו דרומה. המשימה שלנו הייתה צריכה להיות להשהות אותם באזור של ראש סדר ולכנות מגינן ג.ס. ליש אבר זניימה שאותו הם לא יעברו. למעשה מי שהיה תחת ידי זה מה שהוא עשה, עיקר הכוחות היו באבו זניימה ושם חפרו את אותו מיגנן ושאר הכוחות עסקו כאן בעסק הזה של אחזקת גדוד הסנקים הזה שהיה אוסף של 6 יראנים, מב"חים, טרמנים וכו' ובעזרת ג'פני סיור או גי'פי תולר לחתזיק מבע עם השטח ולראות מה קורה כאן ולחכות לראות מה שיקרה. את כל מי שהיה בראש סדר מינינו אחורנית, ניתקלתי פעם ראשונה בבעיה שאני צריך לחרגל את הכוחות שלי ~~המג"ב~~ ~~מקום~~, הגענו למצב שתירגלנו את כולם על מה כל אחד בכלל יושב, על איזה כלי רכב הוא יושב, הסיפור הזה כולו לא מעניין, אך ככל אופן פה הייתה חבורת הסנקים שנמצאה כאן, הם יפקדו הייתה בראש סדר והאזור כולו היה עסוק עם גי'פי סיור וגי'פי תולר מ..... לראות מה שקורה במגמת השהיה ודווחים על הליקופטרים במידע ונכנסים. ביום מסויים אחד שבו הייתה באמת החקפת סנקים, באמת התקיפו מאאז דרומה באותו יום אני לא הייתי, מכל הפירוקים של החטיבה שהורידו פלוגה למה, היה יום אחד שחטיבה 35 מבחינת ~~המג"ב~~ (?) הייתה מח"ט וקמ"נ, יום אחד לקחו אותי בהליקופטר עם קלמן בבלוזה לחכנן החקפה של השירטון לכיוון פורט-פואר, כרבע האחרון זה החבלל הביאו את יוסי יפה ואז 35 מבחינתי היה עוזי פלוס קמ"נ. זה היה המצב.

באותו יום שאני לא הייתי הייתה כאן אף החקפה של סנקים ואסנרן

יזכיר את הפרשה הזאת ויגיד מה היה

אסנרן : המטכ"ל בחל-אביב האזין על הרשה שלי ועוד לפני שהייתי מ בקס סיוע אויר אגא כבר שמעו ברשת הפנימית שיש לי איזה שחיא בעיה

דף מס...מחוך..דפים

עוחק מס...מחוך 4 עות'

ועד שהייתי מטלפן לבקש סיוע אויר הם כבר ידעו והמטוסים כבר היו בדרך.

1. מה שקרה פה באוהו יום, בצהריים (אני לא זוכר מתי) אאאאאאאא..

היה שייקה גביש והודיע לנו שיש כ-500 סנקים בדרך אלינו

ז"א כרגע יש ידיעות על גודל סנקים ועוד חסיכה שמתקרמים למשה, אנחנו

באוהו זמן היינו פרוסים כאשר היחה פלוגת סירנים שמנתה 7 סנקים עם מ"מ

החה שם אלי שורג שהיה באגף שמאל כאן כמד השח (אני לא זוכר) וכאיזה

שהוא שלב התחיל פה לחיות אבק מהצפון והם תפסו בערך את חקו הזה כאשר

את הסנקים אנחנו פרסנו כאן ב...65.... כאשר רובם היו פרוסים כאן, בערך

2 מחלקות ומחלקה כאן. הם התקרבו עם חי"ר, הם ראו בהתחלה חרבה חי"ר

וחרבה אבק, מ"מ הסנקים זיחה 30 סנקים כאשר הם כללית נעו על כל הרכס

הזה (הוא אומר שהוא ראה) על כל הרכס סנקים וחי"ר נעים ביחד) הסווח היה

דיי גדול, ביקשנו מטוסים והנגלה הראשונה של המטוסים ירדה על הסנקים

שלנו והקטר עם המטוסים היה לא יותר טוב מאשר אזל דורון למרות שהיה לנו

מכשיר אחר או יותר, אבל מסתבר שכל רבעיה באה בערוץ אחר ועד שהיינו מקבלים

את הערוץ הרביעיה היחה יוצאת והרבעיה הבאה שוב היחה באה בערוץ אחר

וכו', את עיקר האינפורמציה קיבלנו ע"י סוללת הוקים שהיחה מוקפת על יד

ראס סודר ⁹⁰² היה קשר יוצא מן הכלל⁹⁰² שר עם מיפקדת חיל האויר בח"א.

בקיזור, התקפת הסנקים חזו נבלמה (לדעתי) ע"י פרגטות 120 מ"מ

כי הסנקים שהיו פה פגעו בצורה יותר גרועה מברועה הם פתחו בסווח חפיריבי

באש, ⁹⁰² לא היכו בכלל שינסו להתקרב בשביל להכנס לטווחים בטוחים, אה הוא

התחיל לפתוח בסווח 3 פלוס והמרגמות התחילו לטווח ולירות והיו להם פגיעות

יוצאות מן הכלל, התחילו לחדלק כלים, באיזה שהוא שלב הסנקיסט טוען

שהוא פגע, זה פעם ראשונה בחיים שלי שאני טומע שטנק נחן חיקון ימינה 200

באיזה שהוא שלב אפרנו לטנקים לצאת מהעמדות, זה היה ברור שפה הם

מתחילים להתקפל אחורה, אפרנו להם לצאת מהעמדות ולרוץ אחריהם קדימה

ולתפוס אותם ולדפוק אותם, היה ויטה של רבע שעה ולא יצא מהעמדות עד

איזה שהוא שלב שהם היו כבר דיי רחוקים והוא לא ראה אותם ואז הוא יצא.

יומים אחרי זה הם אה התקדמו הנה עם הדרגים שלהם, נסע

בהתחלה גי' פ ראה שאין אף אחד, אה נסעו אחריו כ-8 מטאיות, התחילו לירות

דף מס...מחוך..דפים

עותק מס...מחוך. 4 עות'

על המשאיות בטווח 300, משאית ראשונה נדפקה ואחרי זה דופקים עוד כדי שזה יהיה בטוח .

אלגמאעצאאאאאאאא? :.....לנו היה סנקים רק מחזר הזה, פה שמנו את הסנקים ,

ואת השרמנים באיזה מקום פה . במקום הזה נחגנו הפיר

להחזיק חבורה של גי'פי סיור וגי'פי חולר שמא הם יעש את אותו פטנט של ....

ובקר אתר יצאה חבורה של ניגבי ומגלה באיזה שחוא מקום פה גי'פ אזרחי הפוך עם נהג פצוע, והנהג מדווח לו שחוא בדרך עלה על מאלב מצרי , פה בציר הזה בציר שנסעו בו ללא בעיות (דרך אגב, הפיקוד לא ידע שהציר הזה פתוח).

ביקשתי ממפקד הסיור הזה לנסוע לאט קדימה כשהשיטה היא משקפת,

שש נקי, החקדמות , משקפת, שש נקי החקדמות, לאט, בשכל ועם משקפת. הבן-אדם

שמע את הטילים האלה ולא הבין את המשמעות , נסע ישר ובמקום הזה כאן היתה

חבורה של מצרים כולל לפחות 2 סנקים, כמה נגמ"שים חי"ר וזאת אותה שאריה

שנוחרה מהתקפה שסיפר עליה לורון מקודם , היא התמקמה פה על הכביש היא כנראה

לא ידעה היכן היא נמצאת , ירחה כמה צרורות על אותו גי'פ אזרחי, נחנה

לפולקסווגן אזרחי לעבור ללא כדורים וכשאותו גי'פ סור במקום להחזק עם משקפת

והסתכלות דפקה והרגה את כל השלישייה. אח"כ שלחנו לכאן את אלי שא שורג, את

נחפיה וראינו מה שיש כאן וקצת ניתקנו מבע כי היו פה סנקים וחייכינו לסנקים

שלנו ולאט לאט גמרנו את הפרשה הזו. אבל; אני חושב שיש זמן שבו אין לא מקום

ולא זמן למחשבה אלא מהר להסתער, כדוגמא- החקלוח לילה בטווח 30 מ' אין מקום

למחשבות ואז ימינה פנה וכולם עם הפ. להסתער אחת נמות וזה דגמא של עבודה

בחוסר שכל ומזיזות, 3 אנשים בביט נהרגו סתם,

אל"ם עוזי יאירי : ... שש לי לקחים שלי, כל הפעולות על השטחאא הירוק

בוצעה פעולה רגליה לחלוטין....(לא ברור).

כל הפעולה על השטח הירוק הזה עם הרווחים עם האבטחה

היה יוצא מן הכלל, נכון שבקשר הייתי צריך לתדרך קצת איך פועלים אם יש שא

שטח"ויטנאמי" כזה , באותו רגע שמכנסנו ללחץ כשנאמר לעזוב את א הכל

אזא לעלות על הציר ולהמשיך קדימה, (זה שיקול ^{פיקוד} שכרבע אני לא זוכר)

כל זמן של הנועה מאובטחת נכונה, לא היתה לנו שום בעיה ואם סבג נחקל

זה לא חשוב מה שהוא עשה ושיבש שפלוגה אחרת באה באיגוף ועשתה (?) ,

לא מצאתי בכל מה שעשינו אפילו פעם אחת שיכולתי להגיד שאנחנו אצ לומדים (?)

דף מס. מחוך. דפוס

עו"ת מס. מחוך 4 עו"ת

לא נכון. זה הסיכום שלי, אני לא מדבר על כן נגמ"שים, לא נגמ"שים, וכו' כל זה ברור מאליו, אבל לגבי חירגולות, לגבי כל הדברים שלימדנו והאמנתי בהם עד עכשיו נשארתי באותה אמונה. גם העובדה האישית שלי שכשכבתי בציר טירטור כשהייתה אש וכשראיתי את 2 התלוליות הקטנות מצד שמאל ואליהם קפצתי אולי זה הציל את תיי. (אם אחס זוכרים את האימונים, תמיד הדבר הזה להצמד אל הסלע) אני לא יכול להצביע א על שום דבר שאומר שאנחנו כחי"ר לא מלמדים נכון יש שאלות של ציור ושל ציור ושל אצטד ושל אצטד חבירה ושל סנקים וכו' ולא מצאתי שום דבר שאומר שאנחנו לא מלמדים נכון ובשבילי זה חשוב מאוד.

_____ :
 אני חושב שכשיעשו עוד החקירות פנימיים יסתברו עוד הרבה מאוד פרטים שכרגע עוד לא בדיוק הבינו אותם.
 אני חושב שכבר רק מהדברים ששמענו היום יש כל מיני דברים שאפשר ללמוד אותם. לכן, ראשית כל אני רוצה לומר לכם כמה דברים - אם תבדקו את ההסטוריה של כל המלחמות והקרבות של הצנחנים נדמה לי שפעולות שכל החטיבה לחמה ביחד, היו מעט מאוד, אולי בקרש זה היה ואולי פעולת ..... אחרי זה שזאת היא פעולת הגמול ולא מלחמת רצינית וגם בכרמלה (נדמה לי) לא ובשש הימים הסיירת לא הייתה בחטיבה ו-202 הייתה בעזה, ואני מחאר לי שכל הפעולות זה בערך ככה ואני חושב שדורון צודק בדבר אחד וזה שהיות ואנחנו לא אורגנים באוגדות, ואנחנו פעם אצטד יזרקו אותנו לפה ופעם לשם לקח אחדצריך להיות ברור גם לנו וזה לא אצ צריך להיות תלוי בנו, אנחנו צריכים להיות מאורגנים עם כל האמצעים ללחימה ולא שאנחנו באים לאוגד ונתחיל לבקש מהם אצטד שחלמים וסיוע ארטלרי וכו' ואני הייתי מגיע אפילו לקיצוניות ואומר שאם אפילו סוללת 120 מ"מ מהמכמ"ח במקום שהמכמ"ח הזה יהיה מרוכז היא הייתה בכל גדוד ואז אם החטיבה עוברת ביחד ומרכסים אותו אני בטוח שזה היה הרבה יותר בריא והרבה יותר טוב. אני מתכוון בעינין הזה ..... את כל האמצעים, אמצעי הנ"ט. ובקיצור כל דבר שרק יכול.....

תחקיר מג"ד 890 (9311)

ביום כיפור התחלנו להזעיק את הכוחות. סה"כ האזעקה הלכה מהר מאד, יותר מאשר
השננו, כולם חשו מה שקורה וכל מי שקראו לו אסף חמישה. בדמה לי שלפנות
ערב היה לנו את כולם ביד.

ביום ראשון, כשהיינו בחטיבה התקבלה פקודה להגיע לשדה דוב ומשם לטוס לרט סודר
או לרפידים. באנו לשדה דוב, עוד לא ידענו לאן אנו פסים בדיוק. הגענו לשם
בערך בשעה 1400 בצהריים, היה שם..... הוא אמר: גדוד לכאן וגדוד לכאן, אמרתי
לו שאני רוצה לרפידים, נאץ הגיעה הפקודה שלך שאתה רוצה את סיירת, מפקדת
החטיבה, 890, 450 ברט סודר ו-202 יורד לרפידים.

במקביל להזזת הפלוגות משדה דוב, הזזנו את מחלקת התול"ר ואת מרגמות ה-81
לתל נוף להצטתרות שם..... בצורה מינהלתית. מסתייב עם המטוס הראשון, עם פלוגת
הרב"מים, עם כל הציווד וכל הדברים,

וכהערת כיבתיים - ארגנו מראש את הציווד למצב שלמלחמה שחלה הדנה זמן: קיסבג
ושאר הציוודים - השארנו אותם בצורה מרוכזת עם הדרגים של הגדוד, שיגיעו ביחד.
המטוס היה עמוס מאד, נחתנו ראשונים, התארגנו לאט בשדה, התחילו.... סיפין
סיפין את הגדוד. באיזשהו שלב הסתבר שיש לי פלוגה וחצי ביד, מפקדת חטיבה
הגיעה. המח"ח הגיע כל כולו, הצתות עם הגדוד.

היתה לי פלוגת רב"מים(?) חלק מפלוגה ב' - פלוגת בובטנר, וזה הכל. שם קבלנו
פקודה לנוע לעבר הכתים ברט סודר ולהתארגן על הכתים להגנה מסביב. לא ידענו
בשלב הזה לקראת מה. הגענו לבתים ברט סודר, עם דמדומים התחילו להגיע שאריות
של פלוגה של יקי.

שלב מקדים לעבין הזה - עוד ביום שישי, פלוגה ד' (פלוגת מחזור מאי של הגדוד
שהיתה באיטובים) קבלנו פקודה להוריד אותה למרש"ל, ובכל מקום יורדים 30 - 20 חייל,
ל-2 משימות: 1. לאבטחת המחנות והמתקנים, 2. אצב לתצפיות ארוכות מוח.
ופלוגה של סנו ז"ל, פלוגת מאי, ירדה כולה לאבו רודס. היתה מחולקת ממש, כל
כיתה/מחלקה החל מאבו רודס וכלה בשארם. כל הפלוגה היתה מפורזת.

פלוגה ו', פלוגת פברואר של הגדוד עם פלוגה של 202, פלוגת אאט מחזור מאי,
ירדו בשנת עם שטוקיק, והפקודה היתה להוריד אותם לטסה, מאחר ואלה היו 2 פלוגות
הצעתי ששטוקיק יפקד עליהם, שינהל הפ"קון קדמי קדימה ולא יצא פלוגות עצמאיות.

הורדנו את שטח ~~המבנה~~ עם ארבע שיפודו על 2 המסגרות האלה, כלומר, ביד
 נשארה פלוגה מסייעת, ועוד 2 פלוגות, ואז חל גם איזון בין 2 הגדודים,
 לי יש 2 פלוגות פברואר ולדרדון היתה פלוגת מאי שירדה לו. כלומר, המצב
 היה ברט טורד שלקראת ערב יש לי 2 פלוגות ביד, ופלוגה ג' עדיין נמצאת בעזה
 בתעסוקה, היא הגיעה רק בשלב יותר מאוחר.
 עם חשיכה המח"ט אמר שיש כנראה כוחות סנקים גדולים בכיוון אלינו, בסדר גודל
 לא ידוע, בכל אופן - בין גודד לדיביזיה, וידוע שהם מתחילים להתקדם לכיוון
 רט טורד ולשטוף את רט טורד, וסצריך מיד לארגן צוותות ג"ס. כל אמצע הנזקאים
 שהיו - ארגבו אותם, הספיקו להגיע לא במסוס האחרון צוותים מפלוגה של עילוי
 ומפלוגה של מיטון, אצלי היו 3 צוותים כאלה עם סטלו, עם מ"ס, 3 בזוקות עם
 3 צוותים, ואצלך 2 צוותים, ארגבו מפלוגת הרב"טים ומפלוגה של יאקי, מה שהיה
 עוד 2 צוותים כאלה, הוצאנו אותם על ציר הכביש, כי בשלב הזה עוד לא היו התול"דים,
 ואמרנו להם: המשימה שלכם היא כזו, אין בשלב הזה סנקים. אנו ~~מתכננים~~
 על הבתים, וכל רכב משוריין שבע דרומה - המשימה שלכם לדפוק אותו, ואחרי כן
 בותנים מכה שניה, במידה ולא מספיקים ~~אמצעים~~ בסיס לכיוון היס, לכיוון מערבה,
 מהים מתחברים לשדה תעופה ~~ג"ס~~ טורד ומנסים להגיע לכביש. ברור לכם שההרגשה
 של אף אחד מאיתנו לא היתה הרגשה הכי טובה שבעולם, בפרט שהכביש הזה הוא כביש;
 אבל מכל כיוון שלו אתה יכול לאגוף אותו. האסנו שאם יבואו כשדירה כמו ביום
 העצמאות, אפשר יהיה אולי טנק-שניים לדפוק, הוא יעבור, יתריע, יאפשר כביסה
 וכו'.

כל מחלקה היתה אחראית על בנין. כינסתי ~~אמצע~~ את המ"פים אלי, מי שהיה תחת היד,
 היתה לי עוד מחלקה של קצינים (אצלי היו כ-30 קצ בים מקומחים מרס"ג ועד ~~אמצע~~
 סגן). זה לקח לפתיד. אחר הדוגמאות היה ארזי, מיד שמנו אותו על ~~ההוצאה~~
 אותו עם צוותות ג"ס החוצה. הסברתי למ"פ ולאחראי על הקצינים האלה למטה שמה
 סצריך לפנות זה להוציא חוליות ג"ס החוצה, מחוץ לבתים, אצ לתפוס קפולי קרקע,
 על הגגות לשים מאגים ולהשאיר כוחות באזור הבית, להתקפות בגד, במידה ומגיעים
 סנקים - מרביצים בתחילה עם הבזוקות ועם המאגים, אם זה עדיין ממשיך, באין שום
 ברירות אחרות, יוצאת כיתה, עולה על הטנק, זורקת ומשחילה רימונים בפנים.
 התחלנו ממש לתרגל את הדברים האלה: ~~אמצע~~ באזוקה-סביים לסנים עם רב"ס, לכל
 בן-בית יש שניים, המאגים ומקלעונים על הגגות, חוליות תצפית, ובאותו לימה
 לא עצמתי עיין, אני מתאר לעצמי שגם אחרים היו באותו מצב. אף אחד לא ישן
 וכל רגע הכי קטן כולם היו מתעוררים.

הדרמה הכי רציני ~~ה~~ היה הליקופטר שסס, וסילי הוק דיווחו שהם רואים הלימופטר

הם ירו טיל ראשון, טיל הוק, שלא פגע בו. הטיל השני פגע בו, וכל החטיבה, מפקדת החטיבה הסתכלו איך שזה פוגע פגיעה ישאירהנתוך הליקופטר ומוליך אותו והוא מתרסק על הקרקע. זו הייתה הפתיחה של המלחמה.. (זה היה בלילה השני - בלילה הראשון באמת לא היו אטאטאצ ארועים מיוחדים).

ההמש"ך היה ששלב הזה, בדמה לי ביום המחרת, הגיעה פקודה כבר להתחיל לפנות את הכל ולברוע אחורה.

לדעתי, הפאניקה הייתה מיותרת, אפשר לעשות הכל בצורה מסודרת, גם אם הסנקים היו 30 ק"מ מרט טורד, בפרט שאף אחד לא ידע בצורה וודאית אם יש שם או אין שם סנקים. בכל אופן, מי שבא לשם אמר: לפוצץ, להשמיד הכל, להוציא את כולם החוצה, להתחיל לשמך מהר. גמרו מיד להכין חומר נפץ.

אמרתי: ב סדר; בכין חומר נפץ כי לי אמרו ללכת לפוצץ זאת. אמרתי: אצא יש פה 3 מ"מים חבלה בגדוד, 2 מילואים ואחד סדיר ואני, ותמיד אפשר ב-10 דקות לפוצץ את כל הדברים החיוניים. עוד לא הספקנו לגמור, גיורא אמר לי: בוא תראה את המחזה מה שקורה, מכ"מ של חיל-הים היה מרוסק כולו; המודיעין בער עם כל הציוד שהיה בפנים. בכל אופן, זה מחזה לא מרשים.

בשלב זה את ביה"ס, 450 הוחלט להתחיל להוציא את היחידות אחורה, היה ביתן לאגוף אותם מכל כיוון. אני בקשתי להישאר עוד לילה אחד כדי לדאות מה קורה, א יום לפני כן המח"ט ביקש להוציא צוות סיור לפנים, התול"דים הגיעו; היו 2 ג'יפי סיור, להוציא לפנים לדאות מה שקורה לכוון עירן מוסא.

בקשתי לצאת ואושר לי, וכעבור שעה בערך, כשהמח"ט נסע לקבוצת פקודות באוגדה; הוא אמר לי: את ה לא יוצא. החלטנו שאלי סורק את-ה. מאחור והיה ש כבר איזה שהו זכוח לפנים, שהיה בפיסוד חטיבתי ש בקשתי להישאר עד השלב הסופי. מולד התקפל והלך להתארגן על הציר לכוון אבו זנימה, ויום אחדיו גם אני קבלתי פקודה לנוע אחורה.

בשלב ראשון התארגנו ברט מצב, במקום שמראש אמור לתפוס אותו פלוגה בכל מקום; התחלנו להתארגן להגנה לחפור. כל פעם שהסתכלנו על המפה התברר לנו שניתן לאגוף מצד מזרח בלי הרבה בעיות. השאלה היא על מה אתה מגן - אפשר לאגוף אותך מכרובים בוספים. שלחו את מולד להתארגן בעומק. המקום שהוא התארגן, לדעתי, בכלל לא היה מתאים להגנה. הם רק התפסטו, לא התארגנו שם. אז הגיעה הפקודה הסופית, עשו סיור אוויר, נחמיה הלך מצפות ולדאות את המקום, מולד עלה, ואז התברר בקטע הזה באבו זנימה - זהו מקום אידיאלי להתארגן להגנה. באבו לשם, סיירנו, וקבענו שהגדוד שלי יהיה גדוד ראשון שיכלום ויעצור. את גדוד המילואים שהיה שם ביקח אחורה. אחרי יהיו 450. (כשמדברים על 450 זה לא כל כך היה

450, אנטאגא איליוב לא היה אצלו, סנאג לא היה אצלו, בדמה לי היתה אנטאגא 2 מחלקות ממיומון, שלוגה מהנח"ל ומ"שקט" וכל מיני שאריות כאלה). הוחלט שהוא יהיה מאחורי, בני אהיה קו עצירה ראשון, הוא יהיה קו עצירה שני מאחורי, ובציר המקביל יהיו המילואים. לדעתי בכמעט שבוע שהתארגנו שם בהגנה הכנו ממש מבצר, בלי הגזמות. הציר עצמו היה מסוקט, לפחות בקטע של הקדוד, כפני קילומטר, בערך 5 או 4 עדות מוקשים. אצא גם לפנים וגם עדות מוקשים בחוף הצירים, ז"א, גם מגבים וגם תעלים(?), הפרנו עמדות ממש על המצוקים למעלה, עמדות שחלשו על הציר, את הציר הזה אי אפשר לאגוף לא ממערב ולא ממזרח. מקמבו 2 תוחתי ב"מ, תול"רים של הגדוד הגיעו וחפרנו להם עמדות, ויצרנו בנסחון מלא קו הגנה כזה שהיה ברור לנו שמי שיצטרך לעבור את זה יצטרף לשפוך הרבה מאד דם, אם בכלל יצליח לעבור, כי על הציר הזה שהוא כמעט יחיד בגזרה היו עשרות כלי ב"מ, בשלב הזה גם הגיעו הלב. היו מספיק בזקות, ררג"סים, רימונים. בכל עמדה הכנסנו לפחות 10 רימונים, לכל זוג חילים. לכל עמדה הכנסנו מנת קרב 8 חטישה, וג'ריקן מים. מאפשרות שהעסק הזה ימשך על שבועות וימים, ואדגנו שם לכל חייל לפחות 2 עמדות, השיטה שבנינו את זה היא בטיסה אנטאגא של מידרון אחורי ועמדות מדרון קדמי, עמדות לאנפים, וכל מה שמדוך בזה. לכל חיל היו 3 - 2 עמדות, למספר אפשרויות מכל מיני כיוונים, תצפיות וכו'. הארועא היחיד שהיה - לילה אחד שם מעל השמח הליקופטר של האויב, ירו עליו מכל הכיוונים. אני חושב שפגעו בו כי אנטאגא הצדורות ממש עברו דרכו, אבל הוא לא נפל. הוא מס לכוון מזרח, עשה סיבוב, חזר חזרה, חסף אש מכל הכוונים ויצא החוצה. לא יודעים אם הוא נפל או לא. בשלב הזה הפלוגה של מחזור מאי, פלוגת של מנו היתה באבו רודס, ומשנים-שלושה ביקורים אנטאגא שעשיתי שם התברר שהפלוגה הזאת יצרה מגע לפחות עם 2 גדודי קומנדו ועשתה עבודה בהדרת, זה מהדיווחים שישנם שם בטח, ממי שפיקד עליהם. הם הרגו הרבה מאד חוליות קומנדו, תפסו כמות רצינית מאד, הסדר גודל שהם התעסקו איתו ב-10 ימים שהם היו שם זה בערך 2 גדודי קומנדו, ממש הוציאו אותם מכלל פעולה. לפלוגה לא היו בפגעים, עד כמעט השלבים הסופיים. הנפגעים הראשונים שהיו להם זה היה טופולוב שסס על גחבי מיסה שלבו וירד ממש על אבו רודס, הוריד פצצות בצורה מדויקת על מבנה שהיו בתוכו מחלקת חיילים, זה מבנה בצורת סי. הוא פגע בדיוק במרכז, 8 חילים שלבו נהרגו במקום. זו היתה פגיעה ישירה, כל הבנין נסער, וחילים כרסו מתחת לבנין. אלה היו ההרוגים הראשונים.

יום אחרי זה סנו יצא לעוד מדרג, היו חילופי אש בינו לבין האויב שהיה בשטח -
אנשי הקומנדו, והוא התרום אישית להרכיב פצצות אר.פי.ג'י. לתוך הכוח, ליצור
מצב שהם יכבדו. ברגע שהוא התרום בא אחד מהצד, ירה עליו צרור, מיד סגע
בו ודרגו במקום. המ"מ שהיה במקום חפס פיקוד, ודרגו עם 7/8 ותפסו 12/10
מתוך הקבוצה הזאת. בפצע עם סנו עוד מ"כ אחד שיותר מאוחר נהרג בחזרה הסינית
בדרך לגשרים. עם היינו במתח בוראי, השנו את המלחמה, אך מצלנו היה שקט,
מתחפרים, נכנסים עוד יותר עמוק באדמה, גם מבחינה אסטרטגית ופסיכית וגם מבחינה
סוראלית, וכל מי שרק נחת אצלנו, בפלנו עליו מכל הכיוונים: בו, מתי יוציאו
אותנו מכאן, ועד שנאה הבטורה לוי חופש נחת עם ואמרו: תארגן מהר את הגדוד,
אתם מתחילים לצאת תיכף. גר' 908 בדרך להחליף אתכם ואתם יוצאים מיידית,
אלתמי אם גם לוקחים את פלוגת מחזור מאי. הוא אמרו: כן, אתן אישור, תיקחו את פלוגת
מחזור מאי. הוצאנו את כל הכוחות. כלילה אמרו: המתן, עוד לא יוצאים.
908 יגיעו, תהיה א חפיפה וכו'. פיזרנו אותם בתוך כל המקום שהתארגנו בו,
בבקר באור ראשון ניתנה פקודה מיידית לעלות על האוטובוסים, האוטובוסים היו
צמודים אלינו, זה דבר יחיד שלא היינו מוכנים לשחרר בשום אופן.
לשחרר את האוטובוסים משמעותו - עד סוף המלחמה להיות באנו זנימה. התחלנו
להורו איתם לא-טור, מפעילים "אור ירוק", היינו צריכים להיות מוכנים עם
לקבל פקודה. המח"ט כבר נמצא בא - טור, עללנו לבוא לשם ולסגור אומר.
5 ק"מ לפני א-טור הודיעו לי על שינוי משימה: צודר וחזור כחזרה לאנו זנימה.
מאתר והייתי קרוב מדי לא-טור החלטתי שאני קודם כל מגיע לא-טור. כשנאמתי
לא-טור, אף לא ידע מכלום, היו צוותים מסיירת 269 שהסתובבו בשטח. דיברתי
עם לוי חופש בטלפון. הוא אמר לי: המח"ט בדרך אליכם, תיכף הוא ינחת.
אז המח"ט צא נחת. הוא אמר לי: כן, אך הדבר הזה בסל או שלא מתבצע בשלב
הזה, מתארגנו מהר, מגיעים מטוסים ולוקחים אתכם לשטה. אני מס לשטה לקבל
פקודה ואתם תדביקו אותי. כל זה באותו יום, התארגנו בא-טור, התחילו להגיע
מטוסים, הם לא היו מוכנים לבחור בשטה, הם הנחיתו אותנו ברפידים. ברפידים
הרמתי טלפון לפיקוד פעמיים, אמרו לי: מתתין, המח"ט במקודה בשטה, אסאג יגידו
לכם לאן לנוע. אני לא מספיק לחזור חזרה אסאג לגדוד, בא הסמג"ד ואומר לי:
יש אוטובוסים, יש טלפון, מיידית להתחיל להביע את האנשים לשטה. הרמתי שוב
טלפון, אמרו לי: המח"ט בשטה מחכה לכם, תעשו את זה מהר ככל שאפשר, תעמיסו
את כל מי שרק אפשר. לא היו מספיק אוטובוסים, דחסנו 70 - 60 איש, עם כל
הציוד בתוך האוטובוסים. צריך לזכור אסאג שנשלב הזה באנו זנימה נתנו פקודה
להשאיר את המרגמות של הגדוד עם 6 קנים, ולהשאיר את התול"דים בשלב הזה

ואת כל הדרגים של הגדוד. הצירוף היחיד שהיה לחייל זה הפק"ל האישי שלו ועוד
 תר"ל קטן עם ציוד מינימלי שלא הייתי מוכן לוותר עליו, אמרתי: עד שבכנסים
 לקרב, שזה יהיה צמוד לחילים. הגענו לשטה והתחלנו לחפש את החטיבה, מצאנו
 שם את גיל. הוא אמר: חכו, מיד המח"ט יגיע, בינתיים גשו לשדה הנחיתה. לטמארגן.
 באנו לשדה הנחיתה והראו לי על מפה של 1:100,000, הראו לי: זה ציר טרסור וזה
 ציר עכביש, האוגדה נמצאת כאן, ומכאן ואילך יש כוחות על ציר עכביש ועל ציר
 טרסור, כבראה ראש הגשר סגור, וחוליות אצב"ט או כוחות ג"ט, בסדר גודל לא ידוע,
 ואמרו שאיפה שהוא יש מיגון דיביזיוני בכל המרחב הזה. לאט לאט היה מקום מדויק
 איפה האויב ישבו. צריך אסטנצא להתכונן, להתארגן לתנועה ומדיקת הדברים האלה,
 ליצור מבט עם הכוחות שם ובמקביל לארגן את הכוח להטסה בהליקופטרים משדה
 נחיתה בטסה לעכביש 55. האמת היא שהזמן היה די קצר, היינו צריכים לפרוק
 את הכל מאוטובוסים, להתארגן עם ציוד לחימה בלבד, לא יכולנו לקחת שום ציוד
 בוסף איתנו, רק ציוד לחימה, ארגנו את הפלוגות להטסה, הצבנו במפה (עד כמה
 שאפשר ללמוד ממפה 100:000) ידענו רק שיש פה את ההצטלנות הזו, ויש 2 דרכים
 שיוצאות לצייר טרסור, כאן וכאן. אצט כעובר 15 - 20 דקות הגיעו המטוסים
 והתחלנו להנחית(?) במחילה מהליקופטר אחד ואח"כ מהליקופטר שני.
 _____ : אתם הגעתם ב-0730 וההליקופטרים הגיעו ב-1030, אחרי
 שהירח עלה. סליחה, ב-1100.

מג"ד 890: לא. אני חושב שהמפגש... עד שהורדנו את אצט הגדוד, התארגנו,
 ישבנו עם המ"פים לאור פנס ליד האוטובוסים, מירווח הזמן היה
 די קצר. למירווח הזמן אין חשיבות כאן כי לא יכולנו ללמוד מהדבר הזה שום
 דבר. חוץ מזה שהמשימה עצמה עוד לא היתה מוגדרת עד הסוף. נאמר שאנשי
 שנוחתים כאן מפקדת האוגדה, יהיו יותר פרטים ותהיה פקודה ונידע על מה הולכים.
 מנסיוננו, לאור הסיסה ברט טורד, שגדוד מסוגל להתפזר לכל הכוונים, החלטתי
 שאני לא טס מטוס ראשון כי אני יכול למצוא את עצמי מחוץ לגדוד שלי.
 בנינו בערך חצי גדוד, אחרי חצי גדוד אני סמ"י. כאנחתתי א עמד שם נחמיה
 או אבנר, שאמר לי: גם לאוהל, המח"ט אצל מפקד האוגדה. שם כבר היתה מפה
 של 50,000, אך לא הוסיפו לי פרטים בוספים. נאמר רק שצריך לפרוט את
 הכוח ולהתארגן בצורה הבאה: פלוגה אחת תהיה מעכביש ודרומה; פלוגה אחת
 ביו עכביש לטרסור, ופלוגה אחת מטרסור וצפונה. בצורה אוסומטית אמרתי אצט
 למ"פים להתארגן עם מקסימום 2 כיתות, חוד לפנים, סורקים, ססתכלים, ושאר
 הפלוגה נמצאת בטור מאחור. נאמר לי שחייבים לפרוט לפחות 2 מחלפות לפניה

מחלקת אחת מאחור, פריסה רחבה מאד, כמה שאפשר יותר רחב, לתפוס כמה שיותר שטח. השאלה היחידה שאני זוכר ששאלתי שם: האם יש איזשהו רכב (הכוונה שלי הייתה למטנקים ובגמ"שים) שילוו אותנו לאורך הציר. התשובה שקבלתי: זה סגור עם החסימה, תארגבו את אמצעי הגדוד לתנועה. (שאלתי את מפקד האוגדה, ורגלעד אמר לי שזה סגור עם המח"ט ומפקדת החסימה, הכל בסדר). שאלת על קש"א, ואמרתם שכלי זה אי אפשר לזוז, והם אמרו: אין, זה יקח זמן עד שיגיע וצריך סדר לנוע לתקוף את העסק.

בשלב הזה כשיצאתי החוצה המח"ט שאל אותי אם הגדוד מאורגן. אמרתי לו: כן. עוד 2 הליקופטרים צריכים להגיע ואז כל הגדוד מאורגן. (זה ב-1215).
(זה ב-17 לחודש).

עד כמה שאני זוכר ב-1200 התחלנו לבצע ובסניבות ¹³⁰1330 הייתה ההתקלות. זה הלוח זמנים שלי יש.

אל"ם עוזי יאירי: אחרי שביסיתי להגיע לעבביש 55 בג'יפ לקבל פקודה, ססתי לכאן בהליקופטר, זה אוהל מתנפנף ברוח, פגשתי את ברן ואת גורודיש "הרוגים" בצדק. מה שהסבירו לי, ומה שאמר איציק: אדיק מעבר למעלה, העסק סגור ע"י צידי טנקים,.... קח כל מי שיש לך ניד, אצטמצא תתפרס רחב עד כמה שאפשר, בצורה שאיציק הסביר, אח"כ זה טובה ל-4 פלוגות.... תנוע ותהרוג אותם, ותהרוג אותם.... אני אז לא הבנתי בדיוק את המשמעות של החורה הסינית ומיסורי. המצב היה שמנחיתה שלי ועד תחילת תנועת הגדוד מפימום של 20 דקות עד מקסימום שעה; לא היו שום פקודות ושום תדריכים; 4 פלוגות פרוסות קדימה, צעוד. לא היה שום מודיעין. (אין לי טענה לאף אחד), סדוק את 2 הצירים פרוס וגם כבוש את עמיר. אמרתי: דיו לסמטום בשעתו, קודם כל בגיע ליד עמיר, בראה מה זה ואח"כ בראה מה הלאה.

גדוד 890 - מציר עבביש 55, עד מבואות איסמעליה - ביצע רגלית.

מג"ד 890: הייתה לי עוד 3 בקשה אחת - עוזי אמר לי שמיד צריכים להתחיל לו. אמרתי לו שמאחר ופלוגת האחריבה שלי הולכת כבר להיבנות עבין של 15 - 20 דקות (נתנו לי פקודה לבצע ולבנות אותה תוך כדי תנועה), זעכב עוד 15 - 20 דקות, והפלוגה האחריבה שהיא בשלבי גחיתה, בינתיים הגדוד לתחילת תנועה, כשהיא תבוא בנרע כל הגדוד ביחד.

פקודה גוספת שנתנו לי והדגישו אותה 5 פעמים: היה כוח מחסיבה 55 שנתקע, הצורות כנראה מפורזים בכל השמח, לא פותחים באש גם כשרואים מישהו עד שלא מורדאים באמת מזה אויב ולא כוחותינו. חייבים לוודא אם זה יהודי או לא יהודי, גם כשרואים מישהו חייבים להקפיד שהוא לא מכוחותינו.

דבר גוסף שאמר לי - כל מיני חבר'ה שהסתובבו בחוץ ציירו חמוגה שלא הכי נעימה ~~הם~~ של טוברי, וכנ' וזה במידה מסויימת העלה לכולם את הדם לדאש. כל מי שיבנו עם או שהוא הרוב או [REDACTED] סכאן התחלבו לבצע, עליבו על הכביש.

הכרובה היתה להגיע עד לכאן, סכאן לחתוך באלכסון כדי להדוויח זמן, ומכאן להתפסק בצורה שאתאר אח"כ. התחלבו לבצע מעביות 55, אבו בעים אולי 200 מטר על הכביש, בשדרות, ואז נפתחה עליבו אש מכוחותינו, ממבקים והגדסה. היו בטוחים שאבשי קומנדו מצריים עולים עליהם, התחלבו להדליק פנסים ולצעוק בעברית: תפסיקו עם זה, אבי מתקדם עוד קדימה - היו דוברות, עליהם שמים מאגים בעמדות ^{הרבה} לכוון הגדוד, ואבי צועק: מה אתם עושים, מביאו איזשהו מפקד פה. א בקשתי בקשר שיודיעולאובדה, והחבר'ה האלה הם בפאניקה, והם בטוחים לגמרי שאלה אבשי קומנדו. זה רק מתאר קצת באיזה מצב אבשים היו עם. אף אחד עם לא ישן, כולם היו בתוך כלים על הדוברות. מישהו בדרך הספיק לומר לי 2 מילימ: מפסחו מהר את העסק הזה כי סכננו כאן לא בוח, נעבנו עד לנקודה הזו, נדיוק במבנה שאמרתי כשהייתה לי פלוגה אחת.....

עד לנקודה הזו היה מצב שפלוגה ב' היתה כאן, פלוגה ג' היתה ב-2 סורים מדורגים, היתה פה פלוגה של אלד סורג, פלוגה אחרת, ועוד פלוגה אחת, פלוגת מחזור מאי מאחור, מהנקודה הזו נעבנו בשך באותה צורה וכאן קבלתי פקודה מהמח"ס לשנות את המבנה; מציר עכביש ודרומה, כנראה שהוא בקי מאחר וכוחותינו התברגו באיזושהי צורה והגיעו למעלה, לפרוס את הגדוד במבנה הבא: פלוגה אחת תהיה מעכביש בין 2 הצירים, ו-2 פלוגות מהציר הזה וצפונה. את פלוגה ג' שהיתה לידי, משכתי אותה בצורה הזאת, פרסתי אותם כאן. פלוגה ב' שהיתה פרוסה: עצימתי את הפלוגה ואמרתי להם: מעברו אותם. החפ"ק שלי בין 2 הפלוגות, מאחר ופלוגת אלד סורג היתה פרוסה כאן רחב ולוקח זמן "תם, את פלוגה ד' מחזור מאי פרסתי בצד שמאל, כלומר, היתה פלוגת "וגה של מרגל, החפ"ק הגדודי, פלוגה ב', כשכל הזמן אני כי היתה חשיבות לבצע פחות או יותר באותו קו, ...

והחפ"ק כל הזמן צע מעט למבים, ראה את כולם, ירדנו, הסתכלנו וראינו מה שקורה ונתנו מקורה לאדי להתארגן כמה שיותר מהר ב-2 צירים ולהיכנס אל על הציר. החפ"ק החטיבתי, אם איני טועה, היתה כאן עם מחזור מאי, על הציר. בעבו, ירדנו, נחתי לכל פלוגה ס.ל.ט. 2, היו לנו הדבה ס.ל.ט. שלל בשלב הזה מפלוגת מחזור מאי שתקפה קוסטרו באבו רודט, והיו לנו 2 שלגו, לכל פלוגה היה לפחות ס.ל.ט. אחד; עם משקפת גדולה היה אפשר לדאות בראיה טובה מאד לפבים. זו היתה חדירה שקטה. כל מאה מטר - יורדים, סורקים. באיזשהו שלב קבלתי מקורה שאני זוחל ושכל הכוחות מוכנים מאחור, צריך להתחיל לנו, יותר מהר. לאור הפקודה הזאת כמובן התחלנו להגביר את הקצב. (לא הייתי בקשר עם האובדן).

בשלב הזה, ירדנו כאן, היה ברמה לי שאני רואה משהו חשוד. הסתכלו, סרקנו, יאקו אמר לי שברמה לו שהוא ראה משהו עם גופיה. אמרתי לזו אם זו גופיה, זכור מה שאמרתי לך בתחילה, אתה לא פותח באש עד שאתה לא טוודא שזה באמת ערבי. הוא אמר שהוא לא רואה יותר שום דבר, כנראה ראינו משהו שלא ברור. היו כל מיני כתמים השוכים, זה היה כבר אחרי 0100 בלילה, הירח די שקט.... המח"ט אמר לי להתחיל להשתלל מחלקות, כשהכורבה איתה להשאיר מחלקות-מחלקות בשטח, שיהיו סעין חייץ צפופה לציר סרטור בין האויב לבין כוחותינו שאפשר יהיה להזרים כוחות לכוון הגשר. מחלקה ראשונה שמזדנו זה של איתן בייכסנבורים ז"ל (אגב, הוא בורג בתאובת דרכים), היתה עוד מחלקה שהסתובבה באיזשהו מימלול קרקע בצד ימין, התחלנו לנוע. אמרתי: תוציא אתי חפירה, תחפרי ותהיה מוכן לקבל אויב מכל הכוונים. הוא התחיל להתחפר. יאקו נשאר עם 2 מחלקות, אני בינו לבין מרגל, סעט לפני שניהם, ופלוגה ד' כאן. פלוגה ה' - מאחור כפלוגה מסייעת. ואז תוך כדי תבונה בשמעו פתאום 2 צרורות. עברנו לדאות מה קורה ואז החלה אש תופת. האש בעיקרה היתה מכאן. אמכאן וצפונה זה מיתחמים, מיתחמים. כאן יש העלה שמחברת את 2 הצירים, אותה לא ראינו כלילה. הם תפסו עמדות על החלק המערבי של העלה הזו, לאפשרות שמישהו יספל בה מאחור. על כל הדבר הזה (אתמול ספרתי) בין 8 ל-10 עמדות גוריאבוב. במקום הזה מחלקת טנקים, יש מספר עמדות ירים, מאחור עמדות של חי"ר, עמדה או שתיים, קשה לי להעריך בדיוק כמה. מיתחם באגף, בערך באותו סוד גודל, ומאחור זה רצף אחד של מיתחמים יתחם למיתחם זה מאה או מאתיים מטר. מכאן זהא עולה למעלה עד בית. שאלתי את יאקו מהא קורה. הוא אמר לי: שאול זו.

מיד מסתערים ועושים סדר. אני יודע שהוא הסתער, אך בשלב ההסתערות שלו כבר היתה כאן אש תופת, והמחלקה הזאת סבלה אבידות בקנה מידה רציני מאד. אמרתי ליאקו שיתחיל לדתק ויבסה בכוחות עצמו באגף הימני לפתוח צדודית ימינה, ולתפוס לפחות מאהז טרקעי בשטח גחות לחלומין, כדי שבוכל לספל בעסק הזה. שאלתי אותו אם הוא יכול לבד להתגבר על העסק. הוא א אמר לי שהוא יבסה. היום אני יודע בדיעבד שכשהוא ניסה הוא עצמו היה פצוע. הוא הדים בכל זאת את המחלקה שנותרה... זה לא עזר לו, ומי שרואה בשטח - זהו מיתלול קרקעי גולט וגבוה, אתה יושב ממש סתחת לפלאטה רחבה מאד, בפריסה כפי שמיארתים; 6 מחלקות פרוסות לטבים, על קילומטר וחצי עד שני קילומטר, והגויב תופס אותך בדיוק במרוח.....

ט ו ד י צ א'

מהילת צד ב'

500..... מטר לפני זה התקדמנו ממש בתנועה זהירה.....(לא שומעים) העלתי את כל צוותי המאג והמרגמה והבדוקה שהיו של שרגל, קידמתי אותם לקו שלי.... אמרתי לו שיקדם רק את צוותי הג"ט שיש לו, זיהיתי להם מטרות אמרתי להם: אתם עושים את הפעולה הבאה; אל תירו לאזור של יאקו כי כל ירי לסיוע להגנה היה פוגע גם בימי. ציינתי להם את גבול הגזרה ואמרתי להם: מהקו הזה ואילך אתם מכסים באש, אל מתקדמו עדיין. הם עלו על תלולית חול (המרווחים שמדובר עליהם זה 200 - 150 מטר), הם יצרו אש יעילה ואז אמרתי לפלוגה מסייעת, לאלו סורג שיבסה לעשות 2 פעולות: אטסא להגיע עד איחן, אט באיגוף ימני עמוק מאד לנסות להגיע לאזור שראקו ישבו. במקביל אטסא לנסות לתקוף את הדבר הזה. תוך כדי תנועה שלו אלי אמר לי מספר פעמים שהוא חוסף אש יעילה מאד, בעיקר לאנפים, אבל יאקו יש הרבה מאד בפגעים, לא יעזור כלום. אנו חייבים לחלץ אותם, ואני בינתיים בכל השלב הזה מרתק את כל הדבר הזה באש. במקביל, מאחר וגם על אליו סורג היתה אש יעילה אמרתי לשרגל: קח באיגוף שמאלי, גסה לפחות לתפוס עמדה - שתיים, ולנסות מהכוון הזה אולי באיגוף שמאלי זה ילך אטסא לתפוס לפחות מאהז, אם זה יעד סבוצר או מעלה או עמדות, בוכל להתקדם מעמדה לעמדה ולספל בעגין הזה. הוא התחיל להתקפל, אני חושב כ-20 מטר הוא התחיל להתקדם, והיום אני רואה את זה גם בשטח ואני יודע בדיוק מה שהיה שם, הוא התחיל אטסא לחסוף 5 - 49 בפגעים, התחיל לחלץ אותם לאחור והוא בעצמו בפגע. במכת אש ראשונה, בערך מה שקרה לשאול קרה לו פה ברבע שהוא התחיל להתרום. הוא חסף להערכתי מהפעלה הזאת כאן, מהחלק האחורי שלה ומכאן.

גם כל מה שישינו מסביב - שולט על הדבר הזה. התחילה תלול מסלול, ותלול מסלול
בפל ממש נחוכו. היה ברור שהעסק רציני. בשלבים האלה גם התחלנו לשמוע סנקים
מתקדמים מכאן ומכאן. שאלתי את המח"ס: אאלה סנקים שלנו או סנקים של האויב?
בתחילה אמרו לי: לא יודעים. אח"כ אמרו לי: אין סנקים שלנו באזור, ואח"כ
אמרו לי: הסנקים שלנו רק על ציר עכביש. אמרתי לחבר'ה: אלה סנקים לא שלנו,
אך סנקים שלנו נמצאים בטורח כזה שיהיו מסוגלים ליצור מגע, צריך רק להשתק
פה את האש.

במשך כל הלילה בוצעה פעולת חילוץ פה(?) ובכל השלבים האלה בקשתי ואמרתי
זה לילה, וביתן להוציא את הפגעים שישיבם משטחי הבריגה עם איזשהו רכב.
עם רכב אתה יכול להגיע לטווחים הקצרים, לפנות אותם, ואתה מסוגל לפנות 10
חבר'ה ביחד עד 15 חבר'ה. כל פעולה גלויה עם 4-5 אנשים, ו-4 אנשים מסתמך
שהלכו לפנות נפגע אחד לאחור - נפגעו עוד שניים והעסק הלך ואבדל. כלומר,
היה מצב מאד מאד לא נעים: נפגעים מצד ימין, נפגעים מצד שמאל. באיזשהו
שלב הגיעו 2 זלדות, בחורש. 2 הזלדות האלה, (מדגל בשלב הזה נפגע) ידעתי
שגם יאקרי פגוע, לא ידעתי שהוא הרוג) אז כאן נפגע משנה 2, וכאן דובדבני
היה לידי, שלחתי אותו לתפוס פיקוד על האגף השמאלי, על פלוגה ג' ואמרתי לו
לא להתקדם, לחלץ את הנפגעים שישיבם, לתפוס עמדות לבזוקות, למאגים, לווסת
מחמושת ולירות הנה. החבר'ה עשו עבודה נהדרת, הם הורידו להם כל הזמן את
הראשים, כולל לסנקים, ולא היתה התקדמות כאן מהדבר הזה. הם לא הרימו את
הראש כי כל פעם ירו עליהם מאגף אחד, פעם אחת מכאן(?) פעם מכאן ומאחור.
בשלב הזה גם איתן פיצוץ נבונים שהיה כאן אמר לי שהוא חוסף אש אצל שמוחת מסלול
ועולים עליו ^{מספר כווננים} ~~מספר~~ זה ~~מספר~~ איתנו באגף אחד, היה נדמה לנו כביכול שהוא
תקף, הוא תפס איזשהו תוואי קרקעי.... צפונה אין כוחות, הם מרוחקים ממנו,
טווח קצר מאד ממנו, 300 - 200 מטר, הם פתחו עליו מספר כיוונים באש.

לפני אור ראשון לא היה טעם להחזיק פה מחלקה כי על מחלקה הם היו עולים ואף
אחד לא היה מסוגל לתגבר אותם. אמרתי לו שיתחיל לנו לכוון הכביש.....
הוא אמר לי שיש לו 2 נפגעים..... 2 הזלדות שהגיעו - הגיעו לפלוגה הזאת
כאן, הוצאנו איתם נפגעים והתאג"ד התמקם על הציר ממש, התחיל לחסוף בעצמו,
הרב-סמל מרפאה התרומם לספל באיזשהו נפגע, חסף כדור וזגרג במקום. היה
צריך את התאג"ד בעצמו לדלג אחורה. דילגנו את התאג"ד אחורה 300 - 200 מטר,
הסג"ד היה עם התאג"ד ביחד, אמרתי לזלדות, גם לסג"ד שהם לא עוז

עוזבים. הפעולות שהם עושים הם כאלה: הם מחליטים משטחי ההריגה לתאג"ד, מהתאג"ד אחורה, יותר מאחור, שום דבר לא נועד, גם לא בפגעים אנשים. הדוקטור ישב פה ואמר לי: יש כמה בפגעים קשים, מוכרחים לקחת אותם אחורה. אמרתי לו: שלילי, איש בפגעים יותר קשים בשמח מוכה אם ולא קיבלו גם טיפול ראשוני. התברר אחר-כך שהזלמה א לא שאלה אף אחד, לקחו את הפצועים וישר רצו לאחור לפח"ח ומהפח"ח עד אור ראשון, זלזות בזמנות לא הגיעו.

בשלב הזה בקשתי מטנקים שלנו שימקדמו קדימה. אהוד ברוק יצר קשר ואמר שהוא יבוא לעזור לבנו, אך הוא אמר לי שבהחשבון הוא לא יכול לעשות כלום, הוא מוכרח לעמוד בטווח רחוק. אמרתי לו: בסדר, אך אני רוצה שעם השדראות תבוע מספר פעמים, שהם ישמעו רעש של טנקים אז הטנקים שם לא יתקדמו. לא ידענו אם זו מחלקה או יותר אבל שמענו בצורה ברורה בטווחים שאינם קצרים מאד, מ-200 מטר טנקים משני הכיוונים מתקדמים הנה.

פלוגה ג' סועבת שהם פגעו עם לאו באחד הטנקים האלה, הטנק הזה שדוף, הוא בטווח 200 מטר מהכוחות הראשונים שהיו פה, אני לא יודע אם טנקים שלנו פגעו בו או לא. הפלוגה סועבת שהם כאן פגעו בטנק הזה.

באור ראשון הטנקים שלנו באו, הם לא היו מסוגלים לזהות. בכל הזמן הזה חספנו תלול מסלול, שטח מסלול, גם מטנקים וגם מתותחים שהיה להם בנ. 10 וכי. 11 וגוריאנובים, והעיפו שמלים וסאגרים בלי חשבון, לא טילי ג"מ אלא טילי ג"א (בגד אדם). אהוד אמר לי שהוא לא מסוגל לזהות אותנו בדיוק, והוא עלול לפגוע בנו. אמרתי לו: יש רק פתרון אחד: גסינו להרים בשק, וכו' אך זה לא עזר. אמרתי לו: אני פותח לך רימון עשן אדום שיש לי בתגור, לפי הרימון עשן מדע שמימין בשפון, ועוד 200 מטר ישנם כוחותינו. מדרום לי וקדימה לפני אין אף כוח שלנו. הוא אמר לי: בסדר. א אצא איך שפתחתי את רימון העשן בתלולית קרקע הזאת של 4x5 מטר שהיתה לפני הפכה להיות שדה אם לא נורמלית מכל הכיוונים, אבל הוא גם הצליח לצאת לזהות את.....

אנגל שבשלב הזה היה עם פלוגה מסייעת, סיבה בפגעים לאחור לתאג"ד, איכשהו ראה את הטנקים ונוצר קשר בין אנגל לבין אהוד, הוא זיהה לו פחות או יותר איפה כוחותינו במצאים. הוא הגיע, תפס עמדות באזור שלנו, יצר מגע, אני חושב שדפק טנק או שניים והתקדם קדימה. איך שהוא התחיל לעלות על המיתלול הזה, שאלתי את החבר'ה למי יש תחמושת, ואז התברר שהטנקים הגיעו ב-0700 (אור ראשון היה ב-0530 בערך), כל אלה שהיו לידי, בקו שלי יכלו לפתוח באש, כל פעם שמאגיסט או אר. פי. ג'י הוריד להם את הראש למטה, הם היו מכוונים אליהם אך מדוייקת, בטווחים של נשק קל. כשהורד רץ לפנים שאלתי את דובדבני אם יש תחמושת, אמרו לי: 4 - 5 כדורים לכל אחד. לי היו 10 מחסניות קלאצ', בשאר לי 4 - 5 כדורים. בפלוגה הזאת לא היה עלאצא

מה לדבר, גם בפלוגה שניה לא בשארה מחסומם כמעט. האפשרות היחידה הייתה להכניס את פלוגה ד'. המח"מ נתן להם פקודה: חזרו מחעלה שבמצאת בין 2 חכבישים האלה.. בפרק הזמן הזה, עד שהייבו הולכים ומדליקים את הטנקים, זה היה לוקח זמן, זו המחשבה, הפלוגה הזאת מאורגנת, יש לה מעט נפגעים ארטילריה, היא מסוגלת לעלות על המיתחם הזה. אהוד הגיע למרכז היעד, תוך פחות מדקה 3 טנקים נדלקו לו, מסאגריס. הם חספו את האש גם מהאגף הזה וגם מהאגף הזה, ואז הוא אמר: טנקים אחורה, וכל הטנקים התחילו לקחת אחורה, ואז הייבו שוב באותו מצב, מדי אמצע פעם הגיעה איזושהי זלדה. כאן התחילו עם זלדה-שניים לפנות נפגעים בחסמת הטנקים, ואז שוב באותו מקום, באותם מוחים, כשמיתחם כאן לא הושמד, ואש ארטילרית הופכת להיות יעילה בצורה בלתי רגילה, גם 81 וגם 120.

לגבי ארטילריה - בלילה בקשתי מהמח"מ ארטילריה, את מפעיל הארטילריה שלנו לא ראיתי. אמרו לי: תתרמם, אולי תראה את הארטילריה. התרוממתי במלוא עוז גופי, כיוון שאני לא מספיק גבוה, אבל מה שיכולתי לדאות זה עד 200 מטר, ובמרחק ה-200 מטר ארטילריה שלנו לא הייתה. התחילה לפעול על יאקי ארטילריה ממש יעילה שלהם, ולא היה ברור אם זה שלנו או שלהם. אמרתי לזו קודם כל תפסיק עם זה, כי אם זה שלנו ועושה שמות בחבר'ה זה הרבה יותר גרוע. יותר מאוחר התברר שזו לא הייתה ארטילריה שלנו שבטלה על אנשים, זו הייתה ארטילריה שלהם שהייתה מדוייקת מאד. בערך ב-1000, -1100, שהיה ברור לי שפה מדם למספר חללאים שיש לנו, היה ברור לי שכולם מאחור, התקמלתי בעצמי עם החפ"ק מתוך התעלה, ואז הגעתי לתוך התעלה שם, ועונה לי א'2, בדמה לי, חזי אומר לי: ביסיתי לעלות על הזלדה, הזלדה נפגעה, חלק ממנה רצו ואני בשארתי עם צא כיתה בשטח. השעה כבר הייתה 1200 - 1300 בצהריים, וההתקלות הייתה בסביבות 1330⁰¹³⁰, להערכתי. הייבו הרבה שעות נחת אש, התברר שכיתה נמצאת בשטח. א כדי לתת לו בשחזן דברתי איתו מספר פעמים: אנו עוד מעט באים לחלץ אתכם, הטנקים נמצאים במגע, מפעילים ארטילריה ומטוסים. הוא לא כל כך שתכבד. בשביל ליצור עוד משקל לשכנוע אמרתי לו לעבור ~~אפססטמט~~ (X) רשת ערד(?) דרך אגב, זה לקח מהמלחמה הזו - שגם מ"מ וגם מ"כ ידע את הרשת החטיבתית לפחות. וכל פעם שרצית יכולת להגיד לכל אחד: מעלה על רשת אעכס(?) ולתאם אותו עם הארטילריה, עם הטנקים... או קש"א או חטיבה או כל ~~אחר~~ אחר. במקום לעבור 20 מיקרופונים, מאחר והוא הפך להיות כוח עצמאי בשטח, המח"מ ניסה לעודד אותו, ביסיתי לעודד אותו.

סה"כ זה היה די קשה, והוא זרק כמה מילים שהעבירו בנו צטרטורת סלמעה
עד למטה.

עלינו אצטא לתצפית, כמה פעמים עליתי אישית, הספתי גם בעקות מהמח"ם על כך,
אל תעלו כי אתם מתגלים. כל פעם עליתי לראות איפה הוא נמצא, ולראות אם
אפשר לקחת זלדה ולחלץ את האנשים משם, ואז התחילו לסווח גם את התעלה.
התחילו ליפול פצצות, 50 מהתעלה ימינה ו-50 שמאלה. התחלנו להתקפל לאם
לאם לאחור, ובשלב אצטא יותר מאוחר, זה המח"ם יכול לתאר טוב מסבי,
הופעלה הטנקים א והארטילריה, והגוף האחרון שהיה א כאן חולץ.
סה"כ, היה בסביבות 10 - 12 שעות כל הגדוד במצב מאד מאד לא נעים ולא
מעודד, ולהערכתי היום, לאחרי אש כזאת, אנו יודעים שזה שיצאנו רק עם
כמות כזאת של נפגעים זה רק נס, כי אם הם היו מספיק אמיצים כאן, היו
מפעילים את הכוחות שהיו להם מאחור, יכלו לגרום לכמות נפגעים הרבה יותר
רצינית, למרות שהתפנו כאן מכה רצינית.

דבר בוסף - כל הזמן שמצנו מסבי כיוונים רעש טנקים. א. על הציר הזה, כל
הזמן רעש טנקים, דרגים וכו' וכל הזמן טנקים מצפון בכנסיים לסגור.
בדיעבד אנו יודעים שכל השדרות טנקים, דוכרות וכו' נעו לכיוון הזה.
חזרנו במין צורה סוזרה לסטה, מיפין מיפין, התארגנו עם בלילה, ועוד
בלילה אמרו לנו יש אפשרות ללכת עוד פהם על הענין הזה. מיד מיביתי מ"פים
כי בשלב הזה היו לי 3 מ"פים הרוגים: אחד באבו רודט, יאקי ומרגל היו הרוגים,
אלי היה פצוע, מצנו לא היה ידוע, אלה המ"פים שהיו עלי. 2 סמ"פים היו פצועים;
מתן ואייל, גם סמ"פים היו צדיכים למנות, וזההיתרון העצום שהיו עם קציבים
סקופחים בכמות צ רציבית. התארגנו ובלילה אמרנו.....בצטרך לסוס. אמרו להתחיל
לארגן את הכוחות בהמטה, שוב לעבביש 55 ולהיות מוכבים לעניין הזה.
הדרגים - מה שמחבנו על הגב, באומבוסים וכו' היה כמות מסויימת, הדרגים
היו ברט טודר. התחלנו לארגן עם כל מה שיש. היינו מוכבים ואז אמרו לחכות
לבוקר. בבוקר אמרו לי להתארגן ויתחילו להגיע עוד פעם מכיוון 500 לפני לקסן,
אם איבני טועה, בלקטיקון - עכביש. שאלתי אותם: איך אמרו: יש פקודה של
מפקד האוגדה, כל רכב שישנו ^{להחרימם}...אותו. במטה קבלנו פקודה: חזרו חזרה,
הפעם לאדיק שרון ללקסן, לבצע את כל זה מחדש, גם כן במדמפים, אבל קבלנו
אישור מוצבי להחרימם כל כלי רכב על הבביש ולחזור בחזרה.

א-פרוסו, בזמן שהיה בתעלה כאן(?) התחננתי סיוציו או אתי החוצה, את קרב
אמנא הגבורה גמתי, אני יכול להישאר בגבורה פה רק שהאחרון יהיג.
מפה לא הירשו לנו לצאת, כי מ זה הישג קרקעי אמנא שהצלחנו לתפוס את התעלה
הזאת. בסופו של דבר הסכימו שבצא החוצה, אלא שאי אפשר היה לצאת בגלל הארטיילריה.
הפקודה בטטה לחזור חזרה לארוק ולבצע את כל.... מחדש.

כל המעולה הזו מ בוצעה בלי קת"ק, בלי שום דעת סיופ, בלי שום דבר, אמא
וכידוע לי, שבאיזשהו מקום כאן ישנו מיגבן ג"ט, תותחי 80 מ"מ, הוא בקרא
החורה הסינית. עד אז יש ציודי סנקים.... צריך לפנות סדיקה פה בגד פתח,
והורגים מי שבצא בדרך.

היה שלב אחד שישבנו בתוך התעלה הזו וראינו בעיניים את הסאגרים שלהם משנים
עמדות, ויכולתי לטווח אותם עם חומחים, זה הבשק הכי יעיל בגד הסאגרים.
התחננתי אל ה-47: מן לי אש, אני יכול לדפוק אותם עם ארטיילריה, ולא צריך
דריבה. הוא לא שנה לי.

.....

בשארנו בשטח 2 השבויים, והחבר'ה של חזר.... וכאן המ"מ שלי מבקש לצאת ואני
מרמה אותו, אני יודע שאינני יכול להוציא אותו. אחרי שכולם חזרו בסדמפים
למטה, חזרתי לדאות מה עם שיירת השבויים האלה,.....
(אלה היו הערות מפי המח"ט עוזי יאירי).

_____ : המגקים שהיו בטווח רחוק, לדעתי מעל 3 - 2 קילומטר צריכים
להציף סאגרים, והם היו צריכים להתרממם למעלה בשביל לכוון
את הסאגרים, והדבר הכי יעיל שהיה מ בגדם זה היה אמנא הבק"ר(?), וכל פעם
שהם התרוממו ורימבו קלאצ'ים, רובאים ומקלעונים והתחילו לירות לכוון שלהם,
ואז הם פתחו עם גוריאנובים... אמא ^{ממ} צמוד אלי, היה מרגיש שהוא ירה,
והוא חסף כוור במרכז, וקצין גשר לידי חסף מארטיילריה. כל פעם שהיו מעלים
סאגרים לדפוק את המגקים שרחוק היינו עולים לעמדות אמא ויורים עליהם בבק"ר
והם מעלים את הגוריאנובים, ב"ט, ואז לא חיתה להם ברירה, את הסאגרים הם
היו מפעילים ב"א, כל מקום שהגיעו למיתלול או טשהו כזה, מכוננים סאגרים
אליו. זה מתפוצץ לפנים. (הערה: זה הרג בחפ"ק 3 חבר'ה, הסאגרים).

שאלה:

באיזה טווח הסאגרים היו מכס?

תשובה:

לי אמרו אח"כ שאלה היו סאגרים של 500 מסר בנהר(?) . אז הוא לא בינהר, אך הוא מסובל בעובדה, הוא יורה אותו בצורות, אז אחד עף למעלה, אחד מלמטה פגזים ..... היו חלק מאחורבית - אלה שפגעו די קרוב לסנקים, אבל אם היו כאלה שירו אותם לכוון..... עד שנשארתי בלי תחמושת אישית. ש כל פעם שהוא עלה למעלה התעקשת לירות עליו, אז עוד 4 - 5 הצטרפו לירי מכל הכיוונים.

המשך. מג"ד 1890: הגענו למקום הזה, עוד מחלקה ועוד מחלקה, בסוף בנינו

גם.....והסקודה היתה.....

מה שקורה עכשיו: שדני טע ישבו כאן עם גדוד מוגבר או משהו דומה לזה, ועוזי הגיע אלי, המח"ט הגיע למקום הזה(?) והתמונה היתה שעכשיו המצב קריטי בצד שני. יש שריון וכו' בפגזים, אבל כוחות צנחנים והי"ד שירחיבו את ראש הגשר - אין, והם צפויים בלילה להתקפות בגד ויש משימות שמחכות לי בצד שני, מדר להתחיל לדהור בפגזים, ברגל.

ארגנו שם שדרה של 5 פלוגות, היתה לי גם פלוגת החה"צ ת"פ. ואז התחלנו את המשא הרגלי מכאן, בציר הזה, על ציר בחלה, תקפנו ממש עם האג"מ והתחלנו להיכנס לראש הגשר. כשהייתי 500 - 400 מהגשר התחילו מיגים לדדת על הגדוד, רביעיה או ששית מיגים, וקרבות אויריים התחילו להשתולל למעלה, הם באו למקום את הגשר, לא כל כך את הגדוד, אבל מצאו שם גדוד פרוט לאורך 2 ק"מ בתנועה, ושם חטפנו בפגזים. א ירינו ג"מ. צריך לבדוק פעמיים אם יורים ג"מ. כשהיינו בפגזים אצל דני טע, לכל אחד חצי תחמושת, שאלו איפה התחמושת (עוזי שאל) אז אמרתי שירו ג"מ, ולהם בפגזים היה מעט מאד תחמושת. כאן(?) האדמילריה היתה בשיאה, קטיושות מכל הסוגים, עפה אדמילדיה, לא היה סנטימטר שלא היה מכוסה באדמילדיה, בשעות הכי קריטיות בגשר, וכשאני מביע כ-50 מסר לפני, הגשר גם מי. 6 מצטרפים לתמונה. ראשית לקחתי את הקלאצ', פותח באש, מאחורה צעקו: יסעור. אמרתי: זה מי. 6, הבישו על הצנע והצורה; כל הגדוד התחיל לפתוח באש. הוא נכנס ממש בסוללה וראינו את העשן שהוא בפגע. זה היה 100 - 50 מסר מהגדוד. הוא התחיל לירות כוורות של רקמות, הוא רצה לעשות סיבוב לכוון הגשר, הוא נפגע, אצט וכשהראשון נפגע אז השני גמלט מפה. הם היו צמד.

וזה המצרי הכי אמיץ שראיתיו גדוד שלם יורה עליו, מהגשר יורים עליו, וההוא מתעקש עם הדיקטור להיכנס בגשר. הגענו לדני מטא, עוזי אמר לי: אבל דני מטא מחכה לך שמוליק. באתי לשם, אמרו לי שמוליק איבנו באזור. (שמוליק קופר). שאלתי את עוזי מה עושים כעת, אז הוא אמר לי: יש שם זה עם הזקן, הוא יתן לך הוראות. באתי אליו ואמרתי: מדני, יש פה גדוד, שני מכנן לכל דבר. הוא אמר לי: כן, אבל אתם בכלל לא ת"ם שלי, אתם ת"ם אוגדה 162, האוגדה השנייה. אמרתי לו: האוגדה היא לא במצאת כאן. עוזי אמר לי: יש איזשהו פנצ'ר. הוא לא רצה להגיד לי מה הפנצ'ר, ואז התברר שהוא תקוע בצד השני של הגשר. הוא לא יכול לבוא לתת לי פקודות. אני אומר לדני מטא תן משימות, תן לעשות משהו, עוד מעט יהיה חושך. הוא אמר לי: אני לא יודע אם אתם שייכים אלי, אם אני יכול להפעיל אתכם. והאוגדה השנייה במצאת איפשהו כאן, אין קשר איתה, אף אחד לא נותן פקודות. מאחר ודני היה צפוי כאן להתקפת בגד, היו ידיעות בשלב הזה שאיזושהי חטיבת קומנדו ובחגיגים, 2 חטיבות הולכים לתקוף את ראש הגשר, אמרתי לו: עד שעוזי יגיע אלי וינתנו פקודות, בוא נארגן את החבר'ה שיעברו לך את המערך וירחיבו את העסק, ואם תהיה התקפה בחזיק גם כוח להתקפות בגד, וכל מי שיטנו פה ויבוא לתקוף גפעל בגדו. הם קבלו את הרעיון, התמזרנו שם בין אמצע הכוחות, בין המערך, הוצאנו אבטחת החוצה, הוצאנו מחסומים על הגשרים, מאוץ לשדרה שיטנה היום, איפה שהגשר עובר, התארגנו שם עם גדוד וחצי שהיה שם, חלק של דן זיו וחלק של צביקי עיבינו את העסק הזה, חיכינו עד שעוזי בא, חיכיתי בחפ"ק, ג-1100 עוזי בא, ואז הוא אמר: תתארגנו כמו שאתם. למחרת בבוקר צפינו מהראמפה הקיצונית שבציקי א היה עליה, והמשימה הייתה לעלות על ז' סגול, אני זוכר את זה עד היום, ודברו גם על עוד ראמפה אחת שיטנה קדימה ועל הראמפה החומה, נדמה לי שזה ב' אדום. התקדמנו לאורך מעלת המים המתוקים למחרת, מיהרנו קטעים, במעלת המים המתוקים, פלוגת החה"ב א באגף אחד ופלוגה שצאלא שלבו, היה שם ג' יפ מול"ד שעלו עליו ודפקו אותו, עוד חוליה אחת או שנים בדרך, והגענו עד אש הפניה לכרווא.....

מעלת המים המתוקים פנינו א מזרחה ועלינו על הראמפה שלנו. כל הזמן התעקשתי שיהיה איזשהו מילום ביני לבין צביקי שהלך לד' אסנגל או ז' סגול, ועוזי אמר לי: תבועו קדימה. התחלנו לבוע קדימה, אני עם פלוגת החה"ב לפנינו,

ויתרת הגרוד מאחור, משתרע, והכרובה היתה לתפוס את שניהם, ואחרי שתופסים את שניהם.....2. הראמפות שישינם בצומק.

היתה חוליה של מצדים שבעו בסעות או לא בסעות, זיהו את הכוח, ירו על החלק האחורי של הכוח. הכוח פתח באש והלך את שא שניהם. חוץ כדי הריגה בפצע לבו בחור אחד, וכבראח מאש כוחותינו חייל של החה"נ בהרג.

כל לילה, כשבאנו לעלות על הראמפה החומה התחלנו לחטוף. בעצו ממש עם ס.ל.סיים זיהינו את הגדרות ממרחק 30 - 40 מטר מהראמפות עצמם, התחילה לפעול שם ארטילריה בקצב רצחני, ואז בקשתי מעוזי לבוע 100 מטר אחורנית כי היתה שם תעלה, חריץ כזה בקרקע, הכבסתי את הגרוד לתוכו, והיינו שעתיים עד שלוש שעות תחת אש ארטילרית, שאני לא זוכר אפילו בהתמה, במזח או במספר שהיתה הפגזה כזאת, קצב ממש רצחני של קטירות, 130 וכל מה שהיה לכם.

העסק היה מסורח והם כבראה ידעו שאנו הולכים לעלות על הרמפות האלה להרחיב את ראש הגפר וירו בקצב ממש רצחני. אנו חיכינו שם שעתיים - שלוש, וכל הזמן התפלגנו שאחת תהיה משטאל ואחת מימין, זה בדיוק מה שקרה שם.

3 שעות תחת אש ארטילרית, היו 2 עם רסיסים קלים, זה הכל.

כשבגמדה הארטילריה עלינו פלוגה ראשונה על החומה, היא היתה ריקה, עלינו בצורה זהירה למעלה, ועם עוד 2 פלוגות עלינו על עוד 2 ראמפות קדמיות: פלוגה של יואב ופלוגת מחזור מאי. בתוך הראמפות התחתונות היו חוליות בודדות, שאריות מהצבא המצרי אותם היסלנו שם. קבלתי פקודה להתארגן שם בלילה ולמחרת להתחיל לעלות עם הראמפות צפונה. כאשני מדבר עם הרמפות, מדברים להתארגן, המשמעות היא עם חולצה כמו שאני הולך עכשיו, חבור קל, נשק, תחמושת - מה שנשאר עוד, מים - רק מימיות שיש בחגור, ומזון - מה שאכלו יום לפני זה. כך בענו עוד יומיים. מדי פעם דחפו לבו סבות קרב, אך המשמעות של סבות קרב היתה לאכלם בו במקום, כי לא היה לך איפה אכסא א לסחוב אותם. תחמושת - טעם מאד, כל פעם ארגנו, התחלנו להתארגן על נשק שלל, ועל ציוד שלל, תבעיה העיקרית היתה מים. היא הגיעה לשיאים שבאחד הפעמים שבקשתי מים הסמח"ט הגיע עם הזלדה שלו והביא לי א ג'ריקן וחצי לגרונ. סליחה, 2 וחצי ג'ריקנים. כל הזמן אמרתי: מזל שאני לא סמג"ד כי הייתי מחלק 2 וחצי ג'ריקנים ל-5 פלוגות. התקדמנו, מהרנו ראמפות, הגענו עד אזור מטיבה 24, שם כבר קבלתי את הפלוגה של טבג, היא הצטרפה אלי.

ואז נענו פלוגה אחת על זחל"מים, קבלנו מדני מט זחל"מים, קבלתי גם 4 סנקים, אח"כ עוד 2 פלוגות על זחל"מים, וממטיבה 24.....

בבוקר עשינו בדיקה בצורה הזאת, לא ידעו שיש פה דרך, הדרך לא היתה מסומנת, ניסינו לאגוף את זה בצורה כזאת, זחל אחד שמע אבל השאר הצליחו להגיע ואז דיווחו שיש דרך גם מכאן. נענו עם פלוגה ג' של מרגל ז"ל עליה פיקד בשלב הזה יואב, פלוגה אחת מכאן עם זחל"מים, פלוגה שניה אחריה בזחל"מים, פלוגה שלישית רגלית, ואז קבלתי פקודה גם לתפוס את הצד הימני.

לילה לפני זה הגיע אפרים עם הגדוד שלו עד לכאן, חסף בפגעים ועלה על מארב, קבלתי פקודה ש כשהייתי כאן לנזע סדר ולחלץ אותו. בעתי עם פלוגה פל סבג אישית, הגענו עד אליו, שמנו 3 - 2 חוליות על הסוללה ממש, ועזרנו לו לחלץ בפגעים ובאנו לאחור. הארטיילדיה בשלב הזה היתה מדוייקת מאד, ניסינו להסתלק, לא היה שם מגע אש איתם, שלנו לפחות, הדבר היחיד שעשינו - אצא יצרנו חיץ בין האויב לבין אצא אפרים, אפשרנו לאפרים לחלץ את הפגעים שלו ועזרנו בחילוץ בפגעים.

ביום המחרת התחלנו לנזע מכאן(?), עברנו את הנקודה שאפרים היה בה, הגענו עד מטיבה 20, עד המעלה הזו, כשפיקד הגדוד מכאן ופלוגה של סבג מכאן, 2 סנקים בכל צד, כשפקודה שלי היתה ש-2 - 3 זחל"מים לפנים, ואחריהם הסנקים. בכל מקרה, הסנקים לא לפנים כדי שלא יחטפו. באגף הזה נדמה לי שהקש"א התחיל לעבוד. שמוליק קופר עם 2 פלוגות שהיו איתו ועם חטיבה 14 כאן, וכאן באזור הזה קאצ'ה. האמת היא שעד לכאן(?) הקרבות לא היו רציניים, חוליה פה וחוליה שם, המגע איתם היה מגע קצר מאד וגם בגמר סדר מאד. נתנו פקודה לסבג שכשהוא מגיע למטיבה 20 לעזור. כשהוא הגיע למטיבה 20 הזחל שלו נתקל, האנשים ניסו להסתער, אח"כ ירדו מהזחל אחורה, ש זה הופעל יותר טוב ממני, והמצרים עלו על הזחל. הסנקיסט אמר לי שהוא מזהה את המצרים על הזחל שלנו. פעמיים שאלתי אותו אם אין אנשים שלנו על הזחל. הוא אמר לי: שלילי, זה שלהם. אמרתי לסנקיסט לדפוק את הזחל, הוא ירה פגז או שניים ואמר לי ש-10 מצרים מתרוממים למעלה. (זה השחל"ם הדפוק שעומד שם). הגב אמר 3 פעמים שהוא רואה 10 מצרים, נדמה לי גם אתה אמרת שמצרים ששתלטים על הזחל. בכל אופן, הוא אמר שהזחל הזה מלא מצדים, והסדוח בין המצרים לבינו היה טווח קצר מאד, וטנק עומד מאחור עם תותח 105 מ"מ, אין שום סיבה ש-105 מ"מ לא יעשה את זה, למה לעשות זאת עם 9 מ"מ.

בשלב הזה אנו בעצמנו כאן, וקאצ'ה עבר מכאן ימינה, ומישהו אחד הצטרף(?) ,
 אבי יודע שהוא הגיע עד אזור הביוב איכשהו, חסף בפגעים, 5 - 4 הדוגים
 וכ-20 פצועים וחזר חזרה אחורה. הקו שייצבנו כאן היה הדבר הזה. למחרת
 קבלנו אחריות גם על הדבר הזה. שמוליק היה מאורגן כאן עם בערך פלוגה,
 זחל כאן, זחל כאן, זחל כאן וזחל כאן. בכל מקום גם 2 טנקים.
 כל יממה, אחרי הפסקת האש בנהלנו יותר מהמצב הזה.

יש דבר בוסף שלא הזכרתי - כשהגענו לכאן והתארגננו, פיזרנו כוחות כאן,
 חזרנו לכאן להתארגן, זה לא היה יום לפני הפסקת - האש, קבלנו פקודה
 להתארגן לגשרי מפישה, כשהתכבית היתה שאני בא מהכוון הזה עם 3 פלוגות;
 (היה תצ"א בשלב הזה).

אגב, כל השלבים האלה עד לכאן, את כל הגדוד ביוזמתי עם 1:100,000, ספה
 או שתי ספות היו בכל הגדוד. אמרנו להם: אתה מגיע לגשר, תיפנה שמאלה,
 אח"כ פעמיים ימינה ואח"כ אתה מגיע לאיזשהו מקום בו תמצא ראמפה.
 כאן התכונן היה כבר די מסודר. המח"ט הוריד את הפקודה למג"דים, בקשנו
 גם להביא את אמצעי המ"סים, הורדנו את זה גם למ"פים בצורה מסודרת,
 הגענו עד למקום הזה, התארגנו כאן במבנה תקיפה כבר, היינו אמצע מוכנים
 מכאן לצוע רגלית על המסילה, לתקוף עם 3 פלוגות את גשר הרכבת ולהגיע
 להנה, כלילה, לדעתי היה חשוב מאד שהיינו עושים את זה אז כלילה, אמצע
 ואפרים באנד היה מתוכנן סכאן לעבור בצורה הזאת ולתקוף את הדבר הזה.
 מישהו מאיתנו שיגיע ראשון יקח גם את הגשר. לדעתי, כלילה היו פעם מאד
 כוחות שלהם, והכוחות שלהם לא היו מאורגנים, אני מאמין שהיינו מצליחים
 לעשות זאת אז די בקלות, יחסית.

המשך היה שהתארגנו כאן להגנה, ומה שקורה איום - יש פה גדוד, כשעזב מי
 ביום חמישי את השטח הזה היה גדוד אחד. זה ב-22 לחודש. לנו בתנו אפקודה
 לעבור במקום וזה הכל, לא נתנו שום אישור לצוע קדימה. כל מה שהיה כאן
 בשבועיים של הפסקת - האש שייצבנו כאן בקו, זה פשוט התחפרנו שם.
 היתה מחלקה שיטבה פה על סנק דלק, מיכלים תת-קרקעים של מיליון...דלק,
 במקום הזה התארגנו, אנו קצת גובנים ומתרחבים, הם קצת גובנים ומתרחבים....
 כל יום שייצבו את הפריטה, כל יום בנהלנו עוד יותר כי כל א פעם ראינו

שאנו מופסים כאן עם מחלקה, נעצם גם מכאן יכולים להיכנס, גם מכאן, עד ששבת אחת מצאנו את עצמנו (שבת לפני שבועיים) במצב מעביין מאוד; יושבים כאן 3 סנקים שלנו, והיו עוד 2 סנקים בחולות, ישבה כאן מחלקה, כאן מחלקה, ועלזה מחלקה, שה"כ פלוגה כאן לפני, מחלקה איבטחה את הגשר, 2 מחלקות ישבו פה. היה כאן סיור לגשרי נפישת וכו', אני הייתי פה בשעה 0100. שאלתי את יואב זלברג: סרקו את הכפר כאן? כי כל יום סרקנו את כל הדבר הזה לפחות פעם אחת ובלילה עשינו סיורים. בא הוא אומר לי: ב-1230 גמרו לסרוק, הכל בקי עד תעלת המים. חזרתי חזרה לגדוד לאכול צהרים, אני שומע מעוזי באלחוטן הוא רוצה אותי דחוף באלחוט. שאלתי אותו מה העניינים. הוא אומר: תגיד לי, זה נכון מה שאומרים שמצרים מסתובבים כאן וכאן, ובכל הכוונות הכפר מלא מצרים?

אני אומר לו: זה לא נראה לי כי הייתי שם ב-1245 והודיעו לי שסרקו את זה ולא היה אף אחד. אני בודק עם יואב, הוא אומר לי: לפני רבע שנה הודיע לי חזי (חזי ישב כאן) והוא ראה אותם באלסטון שיש פה גשר, והם עברו לצד שני על הגשר, והוא רואה אותם מאורגנים מפני הכוונות בטווח של בין 50 - 150 מטר מהסנקים ומכווחתינו. התצפית שהייתה על הבנין לא יכלה לדאות אותם. הוא הודיע לי לעלות עליהם מרג עם הכוח שישבנו שם. בקשתי להמתין קצת, לא בועד שום דבר. הם נכנסו - גרפוק אותם. בכנסתי עם הזחל"ם והחפ"ק להבה, רוני ישב פה עם הפלוגה שלו. הוצאנו ממנו מחלקה וחצי להבה, מחלקה שהייתה פה אצד התארגנה, הנאצו כוח עתודה לכאן, ואת עוזי שהיה סמ"ם של יואב התקדם מכאן על הסוללה, ואז היינו במצב שאנחנו חוזים עליהם מכאן, ניתקנו אותם באמצע לפני כוחות, אימי(?) היה עם גוף אחד, יואב עם גוף שני, בתחילה הם עשו את עצמם שהם לא מבינים מה רוצים מהם. קבלנו פקודה לפתוח עליהם במספר צרורות באויר שיסתלקו מהשמן; הם התחילו לעשות סימנים, מה אנו רוצים מהם בכלל. בקשנו להפעיל אש ממש בגדם, לפגוע בהם. כשהתחלנו לפגוע בהם, הם התחילו להסתלק לאחור. הם הסמלקו בשלב ראשון אחרי המסילה, מכאן ירו עליהם, את הקטע הזה עזבו. היה קטע שלא מסומן שם טוב, שהם התארגנו אצדנו בתוכו ואנו הגענו עד קצה הכפר. בקשתי שוב להגיע עד המסילה ולתקוף אותם כאן, לא קבלתי אישור כי גם בשלב הזה האו"ם המערב, ואז היה דו-שיח, יותר בין האו"ם, היו להם כ-4 הרוגים וכ-6 פצועים והם התקפלו לאחור. מקריות מיוחדות לא היו.

כמה אתם מעדיכים היה אויב בחזרה וסינית, במרשור? באותו לילה.

שאלה:

תשובה:

אז הערכתי שיש א אמצע מייגון לפנים, ושה סדר גודל עד גרוד, משהו דומה לזה, לפי עוצמת האש, אבל מתוגבר בכל מיני כלים. הבעיה העיקרית הייתה שלא היה אגף לפסק הזה. פלוגת אחת משכה ימינה, 500 - 600, ביסטה מהאגף לשלוח עליו, בחקלה בכוח חזיתי, כלומר, מכל כוון שניסתה לאגוף, זה לא היה אגף אלא זה היה חזית. אותו דבר מצד שני. משני הצדדים שניסינו לתקוף ומהחזיתית שניסינו לתקוף, מכל כוון בפגשו הרבה. היה גם שלב מסויים שהיה להם....בלם, אני חושב שזה פועל השמלי, אני לא בטוח. זה יורד בקצב לא נורמלי. אולי 20 מ"מ נ"מ עובר באותו קצב. זה עובר את קצב המק"ח ואת קצב הגוריאנוב בצורה בלתי רגילה. 10 - 8 קנים ישנם בשטח של גוריאנוב, 2 מחלקות סנקים עומדים במקומם שרופים והסווח אליהם ברור לגמרי. יש שם עמדות בכמות, עמדות אר.פי.ג'י. הבעיה העיקרית הייתה שפיקר האש לא הייתה רק שחפצנו מהטווח הקצר, כי הסווח הקצר הוריד את הראש, אז ירו אמטרוח והחוק והורידו לנו את הראש. כל המייגון הוא עצום, אמה בא לשם אמה לא אצטט גומר איתו.

בסביבות 1030 התחילה לרדת ארטילריה מכוונת על העמדות (בבוקר).

הטנק הראשון השמאלי שלנו היה סנק של קש"א, הוא בא לידינו, לקח מכשיר וביסטהנו בכל וריאציות לסווח אותו עם ארטילריה. אני מקווה שהצלחה, אף פעם מאז לא דיברתי איתו.

אל"ם עוזי יאירי: לקחו את הצנחנים ואמרו להם: רבותי, זאת מלחמה, זה מה שהיה ידוע, זה מה מצריך היה לעשות. לפני היציאה מטסה קבלתי מלפון מבר - לב, אישי, הוא אמר לי: עוזי, יש כוחות שלנו מעבר למעלה, הציר אליהם מזהם, צריך לבקור את זה, זה הר בר הכי חיוני לעשותו, סוס מר לבדו. אצל ברז - אותם מילים. זה מה שידוע, מר לוז וללכת. אני לא אהיה מוכן מאף אחד לשמוע שום טענות בנושא הזה. אפשר להגידו איך זה יכול להיות שבגודר מגיע בלי קש"א, למה בלי ארטילריה ולמה בלי תחמושת, זה שאלות מסוג אחר. לא אהיה מוכן לשמוע מאף אחד טענה, שהשריון שלה אתכם לכאן להישחק. אני לא מוכן לקבל את זה. אנו רגילים אצטט לעבודות עם תצ"א, א עם סטריאוסקופ וימים של הכנה, שהעבודה נקיה. זאת הייתה מלחמה במצב מסויים. לא באתי בטענות לאף אחד, זה מה שהיה. אין כל ספק שאם היה פה יותר פודיעין והיינו יודעים שזה כך וכך היינו הולכים עם מנבה כזה או מנבה אחר. זה מה שידוע.

דבר אחד אני יודע ש..... על 890 יכול להגיד רק מילים טובות, וכל מי שהיה צריך להסתער כן הסתער עם מה שהיה לו, וכשהיה צריך להיכנס לתוך תעלות - לא היה לו יותר תחושת. אלה לקחים מעשיים.

לכל כוח צריך לארגן כוח מיוחד שתפקידו הוא אך ורק סיבוי נפגעים, מה שבמלחמת העולם הראשונה נקרא: אלונקאים, בכל כוח צריך להיות כוח שסוהב תחושת, הם הולכים ברגל.

אני לא יכול לנוא בטענות: למה הלכת במבנה כזה או אחר.

כמו שהסברתי: מקסימום שעה אחת מירידה וקבלת פקודה, גוע, זוז מיד מהר. ואם אמרתי לאיזיק: מה אתה מזדחל, זה כמובן בניגוד לאופי שלי, שאני כן אוהב את ההלכה האיטית ואת המשקפת ואת התצפית ואת הבדיקה. לפחות שאיזיק ידע שאם הוא מקבל את הפקודה לזוז מהר וקדימה, זה כי אני קבלתי פקודה, כי משהו מעליו קיבל פקודה: תעשה מהר ותזוז. בשלב הזה צריך היה להכניס כאן את הדוברות, את הסנקים, את כל מה שעמד מאחורי המתלול הזה.

דבר אחד מנחם אותי, בדיעבד: כל ההתכתשות הנוראות הזאת שנעשתה כאן, בזמן הזה הדברים זרמו אל הגשר.

_____ : אני רוצה להגיד מילה בכיוון הזה: אני בטוח שהגדוד קיבל את ההסברים המתאימים, והגדוד במצב ובתנאים שהיו שם היה צריך לעשות את מה שהוא עשה. אני משוכנע שהוא עשה מעל ומעבר. קשה לי לדאות יחידה אחרת, לא מהצנחנים שהיתה מסוגלת אחרי כל מה שעבר עליה, להתארגן עוד באותו לילה לתקיפה בוספת של אותו מקום, או לבוע את כל המרחקים האלה ברגל בתנאים שהיו שם. החילים באותם תנאים עשו את המלאכה לא נורמלי.

היו מאגיסטים שגרמו לא פעם אחת ולא פעמיים, שירו עליהם אש מנקים, והם פווחו מנקים לקרקע וירו לכל הכוונים. כשאמרת לחייל: תוריד את הראש לדקה שמים עד שאש האויב תפחת, היה אצלי חייל שלא היה מוכן לוותר, עולה חדש מרוסיה, הוא ירה עם צורות.....

ס   ו   ד   י

דף מס...מחוך..דפים
עוהק מס...מחוך 4 עות'

המשך דברי טעג'ד 890:

....קיבלנו פקודה ללכת לביר-גפגפה ומשם לבלוזה או ישירות לבלוזה.
באופן מעשי הגענו בסביבות 1100 בלילה קרוב ל-1200 לששה התעופה בתל אביב
לאזור ארזיק ומשם הוטסנו לביר גפגפה. כשהגענו לביר-גפגפה השדה היה למעשה
סגור והכינו... למסלולי ההסעה שלו, כי הוא הופצץ כמה שעות קודם ולא
הספיקו לחקן סם. אצא משם קראו למיפקדה האוגדה (למעשה חלק מהפיקוד גם ישב
שם) ושם קיבלתי פקודה לרדת במהירות לבלוזה, קיבלתי אוטובוסים ולמעשה הינו
2 פלוגות כאוטובוסים עם כל הציודים. הרבה ציוד לא היה כי היינו מחובכנים
להליקופטרים וגם בערב לא היה מקום להעמיס את הכל והיינו צריכים להשאירחלק
מאחורה. הגענו לאזור ססה ושם קיבלנו פקודה לעצור מיד ולתגבר את חט' 14
בססה כי המצב בגיזרה המרכזית התחיל להיות לוחץ והמצרים התחילו לנסות
להתקדם, באותו שלב הרבה לא ידעו בדיוק מה קורה בגיזרה המרכזית. זה כבר
היה לפנות בקר של היום הראשון למלחמה ואז קיבלתי פקודה ממח"ט 14, באותם
שלבים הוא עוד בדיוק לא ידע מה לעשות עם החי"ר, בשלבים יותר מאוחרים הוא
כבר לא רצה לוותר עלינו, קיבלנו פקודה להתארגן באזור ססה על דיונה חול
אצאא גבוהה כי החטיבה שלו למעשה ברובה נשחקה באותו לילה והוא קיבל את
הידיעות רק לקראת בקר אז ידעו בדיוק מה המצב ואיפה כל הכוחות נמצאים
והתארגנו למיגננה על דיונה גבוהה ששולטת על ססה, מפקדת חט' 14 ושדם
התעופה שנמצא בססה.

את התקופה של השבוע הראשון של המלחמה בינינו באזור
ססה כשבשלב שני אחרי שהצליחו לעצור את הטנקים המצרים בגיזרה המרכזית
העבירו אותנו פיקוח אוגדתי לאוג' של ארזיק ששלב קודם לזה היה שכיום ראשון
לקראת הצהריים המצב היה חמור מאוד היו לו 17 טנקים עם 2 מג"דים, מג"ד אחד
נהרג בשלב הזה ומיצנא מג"ד השיריון שלמעשה היו הכוחות היחידים שבלמו
את המצרים שניסו להתקדם בגיזרה המרכזית לכיוון ססה, ואז עד שארזיק הגיע
התחילו לקבל פקודות למעשה לכיוון ססה, השאירו את אותנו שם במיגננה והתחילו
לפרק משם את כל הדרגים את כל יחידות המודיעין שלהם ואת כל מה שהיה בססה
ולהתקפל לאחור והתארגנו לעצור את הטנקים המצרים שספ בשלב הזה הגיע ארזיק

דף מס...מתוך...דפים
 עותק מס...מתוך 4 עות'

מה שמצאנו שם, 60 המצרים האלה יצרו מיגנן, לא על ציר מוגדר בכלל, באמצע הדיונות רחוקים בערך 3 ק"מ אחד מהציר של ספה, היו שם למעלה מ-30 אר.פי.ג'י. עם אס.אל.ס. ....(לא ברור).
 זה הסיפור של הקטע הזה.

השלב הבא, עוד פעם הפסקנו להיות כוח אוגדתי ~~גנרלי~~
 (זה כבר שלב התיכנון של הפריצה) ח"ט חט' 14.
 מה שאני אסביר אולי יפזר כמה חורים כי אנחנו בכל הקטע הזה היינו לילה קודם ומכיוון אחר :

לקראת הלילה של הפריצה קיבלנו פקודה באוג' (עוד היינו כח אוגדתי) להסתפח לחט' 14 חזרה ולבצע יחד איתם את הפריצה. התיכנון של הפרשה היה כזה - זה (?) ציר כספי וזה ציר עכביש, ידעו שיש פה חור במערכים המצרים ולילה קודם הגיע נבמ"ש של חט' 14 עד מאזור הזה (?) היה שם כמעט 3 שעות באור וחטפנה דרך התעלות שנמצאות כאן שזה חלק מאגא מהחנה הסינייה למעשה חזרה למקט הזה. כוחותינו באותו שלב ישבו למעשה לאורך ציר כספי ....(לא ברור). התיכנון של אריק היה כזה שנעבור לחט' 14, מהמשימה של חט' 14 היתה זאת. חט' 14 נעה כל ציר כספי דרך החולות מכאן, ירדה מציר כספי (הם קיבלו גרוד סיור אוגדתי שנקרא אז 5 בקטר) מהמשימה היתה לנוע דרך התעלות כאן, לעלות כאן לציר לכסיקון ובחדריך של אריק נאמר שמשימה החטיבה זה לרוץ, לרחוף את מערך הדויזיה כמה שיותר צפון, לנסות לקחת גשר, (ידעו שיש צר מצרי באזור מזה בארץ לגשר לרכב) עם גרוד אחד שירוצ לאורך התעלה, יפנה את החצרות של המצמדים ששם תוכנן בניה הגשר והחציה וגרוד שני שירוצ כאן על הציר הזה (מפה) וינסה לרחוף כמה שיותר צפונה. המשימה שלנו בתוך החטיבה היא לרוץ אחרי הגרוד השלישי של החטיבה כשאיננו היו גם 2 פלוגות של 424 מפיקוד של המג"ד שלהם, המשימה שלהם היתה להכנס פה בציר נחלה ולנקות את אזור המצמדים, חששו שהמצרים יכולים להיות על 2 המוצבים האלה. גרוד סנקים שהלך לפניהם היה צריך לרוץ לפתוח את ציר התעלה. מה שקרה אחד במציאות זה: התחלנו לרדת כשהשטח הזה לא ידעו אם הוא יהיה ~~גנרלי~~ או לא, הפקודה של אריק היתה "השטח הוא עביר הסנקים גוררים את החלמים", נוסע סנק גורר אותו הזחלם, ירדנו עד הכביש הזה כשחטיבה 14 גרוד אחד שלה הגיע עד המקום הזה א בלי אף פגיעה, עבר את לקקן וכאן התחילו היריות הראשונות והמצרים לא הכינו מה שקורה. כשהגענו לאזור הציר הראשון, ציר נחלה שזהו הציר לגשר (הראשון מצדד עכביש) במקום

דף מס. מסחור. דפים
 עותק מס. מסחור & עות'

הזה החילו היריוח הראשונה, גרוד אחד של חט' 14 פנה כמחוכנן ונכנס למצמדים, מצא אותם ריקים והמשיך צפונה והגיע בערך עד הקו הזה, על המקום הזה. גרוד שני יחד עם מח"ט 14 נע קדימה והגיע עד מול אזור אמיר וכאן הגרוד השלישי יצר נחק, התעלות האלה הם צרות מאוד וקשה מאוד לעבור כאן, יש ~~אמצע~~ שלא מופיעות בשטח ההתמך טנק מוביל של הגרוד הראשון בחוף התעלה וחסם את התעלה לחצי שעה ואז נוצר נחק בתוף חטיבה 14 כשכוחות החי"ר שלו, למעשה & הפלוגות (שלי, ושל 424 פלוס גרוד טנקים שחיה צריך להוביל אותנו) נותקו ואך המצרים באזור החוה הסינית, באזור הזה, החחילו להבין מה קורה בצומת טירטור.

שאלה :

באיזה יום זה היה?

תשובה :

זה היה בליל הפריצה .

מח"ט 14 עם גרוד אחד היה כאן גרוד אמצ שני שלו נמצא כאן, אנחנו מביעים לצומת נחלה ו424 נכנס למצמדים עם פלוגה אחת, אני עם 2 הפלוגות שלי נוסע אחרי גרוד הטנקים מביעים בין נחלה ובין טירטור זה מרווח של ק"מ בערך וכאן יש פקק. המצרים פה התעוררו הסך אא-יצרו מחסום או מארב בצורה וי, כשפאן עובר הציר וחסמו אותו לחלוטין, הם עשו את זה בחצי שעה שהיתה א בניחוק כשכאן לא הצליחו לעבור והגרוד הראשון של חטיבה 14 הגיע עד המקום הזה. כאן היתה אש תופת ממש, מה שקרה פה, ואת זה אפשר גם היום בשטח, 11 הטנקים האלה שחום מוצאים אותם כאן (נדפדפו אכאן 11 טנקים)

שאלה :

אמצ ה-וי. הזה היה של מה, של טנקים?

תשובה :

הוי. הזה היה של צ טנקים גיפיים אצל ושמלים, אפשר לראות

את זה גם היום בשטח שגי'פי שמל וגיפיי תול"ר מחולקים.

היו כאן בסביבות 12 טנקים מצרים ועוד כ-6 גיפיים. העסק הזה סגר לחלוטין את כל היציאה קדימה ועצר את חט' 14, באותו שלב חט' 14 התחילה לחסוף התקפות נגד של כוחות טנקים גם דרך ציר לכסיקון מצפון לדרום וגם לאורך ציר התעלה במקום הזה. המח"ט יצר כאן עם חלק מהגרוד שחיה לו (אלה היו גדודים קטנים מאוד באותו שלב) הוא נעצר באזור אמיר ועצר את התקפות הנגד מהאזור הזה, גרוד שני נעצר כאן. המשימה אצא שלנו (של 2 הפלוגות שלי) היתה לרוץ אחרי גרוד הטנקים להגיע לאמיר ועם 4 טנקים ו-9 החלמים אמצא לפתוח את העסק הזה.

דף מס...מתוך...דפים

עותק מס...מתוך 4 עות'

להתפצל חלק מהצד הזה של התעלה וחלק מהצד הזה ולמעשה זה כבר נמצא בלב מיטורי.
הפקק הזה בציר טירטור נמשך כל הלילה, גל טנק שניסה להתקדם נדפק, הציר היה
ממוקם ב-2 הצדדים, ש"א כל השטח הפתוח פה ופה היה ממוקם, כל טנק שניסה לאגוף,
לרדת נדפק, נוצר כאן מצב שכאן עמדו 11 טנקים, לזה היה בשלבים כל פעם מחלקת
או פלוגה ניסתה לעבור כשאנחנו עומדים אחריה והיינו צריכים להתקדם אחריהם
ולהגיע לאזור הנר. למעשה רב הלילה טנקים בערו והתפוצצו, היה באן אור כל
הלילה הם האירו מזיקוקים בפצוצות האורה, למעשה מה שעשינו כאן זה סינינו את
הנפגעים מהטנקים האלה מתוך הטנקים....(לא ברור).

העבודה העיקרית כאן היתה עבודה של סינוי נפגעים, כי לזוז
קדימה או אחורה אי אפשר היה הדרך נחסמה מאחור ע"י התאג"ם והורגים של החט'
חפ"ק האוגדתי שהחיל לזרום לכאן ואז כל הלילה הם היו תקועים בין צופת נחלה
לבין צופת טירטור כשבעיקבות כל המערכת הזאת חט' 55 שירדה באותו ציר ולמעשה
נכנסה לציר הזה בשקט מוחסי, כל הפגיעות שהם חספו וחיו מעט פגיעות כאלה היו
פגיעות שהמחסום שיטב כאן בצורת רי דפק על הכוחות כאן והם למעשה פגעו בזית
מתנועה (הפגזים שפיספסו). כאן רצו טילים; כאן היה דבר נוראי כשהתפוצזה מכסה
(זה היה מטווח באופן רציני 2 אצטאטא הצמתות האלה) את כל באזור הזה בכמויות
ממש נוראיות. נפגעו לנו כאן 4 זחלמים, 424 חטף כאן פגיעה ישירה בזחלם במקום,
זחלם הזה התפוצץ, הכל היה מלא תחמושת וכו' ולמעשה כאן נוצר מצב שהגענו ל-6
זחלמים פלוס כל הנפגעים של הטנקים שסינינו, היינו באן בערמות אני חושב
שהגענו למצב שעל כל זחלם יש קרוב ל-20 איש.

כל אותו זמן מאזור בחוה אצטאטא הסינית במקום בזה חספנו
שמלים ונ.ט., הגענו למצב שהיינו מתחבאים..... עם זחלם אצטאטא לפנות את
האנשים הנטק הזה חוטף 5/6 פגיעות, זה גם השמלים והאש שהוא חטף בשלבים
יותר מאוחרים לטנק שרצו פה (?). ז"א כל העסק הזה היה צפוף מאוד ממש צפוף.
היו כאן נסיונות של התפרצויות במשך הלילה של חי"ר, של ייר קרוב ושוב
אצטאטא מזחלמים ומבקרקע בכל מיני שלבים אצטאטא התזרנו אש בעיקר לכיוונים
האלה.

בשלב יותר מאוחר לקראת 0300 בבקר מח"ש 14 ראה שאם
הפקק הזה הוא חייב לחסל, ומה שחוא עשה זה הוא החזיר את הגדוד שהיה באן דרך
ציר טירטור לציר לטסיקון ונתן לו פקודה לנסות לפתוח את הציר כך, כל החלק
זה א כבר טווח, אצטאטא ככה ולפתוח את הציר. הוא עשה את זה לאט וטוב, עם

דף מס. מתוך..דפים

עותק מס. מתוך 4 עות'

אבל עם נפגעים והצליח לנקות את הסנקים והשמלים שהתפוצצו בין לכסיקון וטירטור בחלק המערבי, הוא הגיע עד אזור הצומת ועוד דווה שהצומח בידו, הוא ניסה להתקדם קצת, ונשרפו לו עוד 2 סנקים כבר בצומח טירטור לכיוון המקום שמיפקד החט' והגדוד הלכו אח"כ ממזרח.

בשלב הזה הוא צא נחקע כאן ואז הגיע כוח שלא היה שייך

לחט', הכוח של דן שונרי, הוא הגיע האותו צאצא צירים ודן שונרי אמר שיש לו

מספיק כוח הוא רוצה לנסות לפתוח את זה מכאן. מהשם 14 נתן לו אישור ואז הוא

נכנס ביננו, הוא עשה מן סיבוב כזה (?) נכנס דרך הכביש הזה (?) והתחיל לרוץ

לאורך הציר, מה שקרה אצלו זה שהוא נכנס בין המערך שהיה פה ובין המערך שהיה

פה מ-2 צדי ציר טירטור ואז הכלים הראשונים שלו הצליחו להגיע לצומת הזאת

מרכז השיירה שלו נדפק והחלק האחורי שלו נשאר פה יחד איחנו. נסינו כאן

אז במשך כל הלילה להתקדם וכל פעם שניסו הזחלם חטף. הוא למעשה נשאר פה מנוחק עדאמצע הבקר.

בבקר היה מצב קשה מאוד, נוצר מצב שחט' 14, כל מי שהיה פה

התחיל לחטוף טילים ומזל היה שהיה ערפל ועד סביבות 0700 בבקר לא ראו שום דבר,

נוצר מצב שהתחילו..... על האווה הזה לחטוף טילים ושמלים ואז למעשה ראש הגשר

הצטמצם למן דבר כזה של ק"פ על ק"מ בערך, מן קן כזה (כמו שאני מצייר עכשיו)

כשבקו הזה דחוסים השארים של חט' 14, השרידים של פלוגת הזחלמים שלי ושל 424

ומה שנשאר מן שונרי. כאן היה ממש עסק מאוד לא נעים הכל היה מומגז ומסורח

כמעט 24 שעות.

בשלב הזה קיבלנו פקודות שרויזיה 4 מנסה לעלות צפונה

ושלחו אותנו עם פלוגת סנקים לאזור הזה של לקקן, קצה דרומה ללקקן באזור הביצות

שנמצאות פה על החוף ופה קיבלנו פקודה לארגן מיהחט ומכאן לא זזים. שכבנו

כאן, בתעלות מ-2 צידי הכביש כשהבעיה העיקרית שלהם בשלב הזה (חט כבר ידעו מה זה

הי"ר) היה שהי"ר מצוי לא יאגוף דרך קו המים ודרך הביצות שיש פה לדקוק את

המיגנן של הסנקים שכאן, כל המיגנן הזה היה בערך 5-6 סנקים. נוצר כאן מצב

ששכבנו בקו עם הסנקים, השטח הוא פלטה לחלוטין איפה שאתה שם את הזחלם הוא גלוי

ודרויזיה 4 או החטיבה הקידמית שלה שהגיעה מהאזור הזה, אחרי זה נודע לנו

חון כדי קרב ^{שהאונר} של ברן באותו זמן חפסה את קו הרכס פה, אנחנו כאן כלמנו

ולמעשה בשלבים א יותר מאוחר לקראת צהרים נוצר מצב שברן התחיל ללחוץ מכאן

דף מס...מחוך...דפים

עותק מס...מחוך 4 עות'

ששה הסנקים כאן עשו עבודה יוצאת מן הכלל ודפוקו כ-15 סנקים ואז המצרים נלכדו
כאן במן דבר מאוד לא נעים . לגבינו המשמעות היתה שאנחנו עמדנו וכל פגז
שחם היו דופקים על הסנקים היה נוסל באזור החלמים והתעלות ומה שהיילים עשו
פה זה שכל סנק שדפוקו אוחו אנחנו עם ה... היינו ..... את הצוותים שקפצו
אצא החוצה אצ מהסנקים.

העסק כאן נבלם ושוב התחלנו להכנס למיבנה יוחר רצינית

כי הגיעו ידיעות שהם ינסו לעשות את אוחו הרגיל כלילה ואז פגשנו את.....
כשבאנו לאריק....(לא ברור). הגיע הבקר וזה כבר היה אחרי כל אוחו יום של
אחמול למעלה, במצב הזה ביקשתי מאריק להכנס פנימה כי כאן כבר אין מה לעשות
הוא נפן לי להכנס פנימה וצרף אוחו אל הכוח של דני מט, הוא אאאאא אמר לי :
"הרוץ העבור את הגשר, הגיע לדני מט, התחבר אליו והוא יתן לך משימות",
הגענו לדני, שכבנו שם בערך 6/7 שעות בהפגזות כשדני גם לא היה מה לעשות
איחנו הוא הצטמצם אצ בראש הגשר שלו לפרוץ קדימה, כנראה שלא יכלו באמת
שלב או לא רצו כי לא היה מספיק כוחות, התארגנו ליד החפ"ק שלו בתעלות, קיבלנו
כמה הפגזות ושם פגשתי את עוזי. בשלב הזה כשעוזי הגיע הוא אמר לי שאיזיק מביע
עם הגודר שלו ברבל, שאני אצטרף אליו (ביקשתי לחזור לחט') אחכה כאן ואארבן
מקום לאיזיק בתעלות להתארבן עם אצ כל הגודר ועד שנקבל פקודת חדשות שאני אחכה
לו ליד הגשר. פגשתי לגשר לחפש את איזיק ואז מביע אלי עוזי ואומר לי לעבור
במחירות לאוג' של ברן, לרוץ לדוביק כי אצל דוביק יש בעיה, מה שאצ בדיוק לא
ידענו, אצא לדוביק שהיה אז כשדה החעופה פה, הגעתי לדוביק והוא אמר לי
שיש כוח שלנו שנכנס לתוך מחנות שולטן, לתוך לב המחנות במקום הזה, הכוח הזה
נדפס וצריך לחלץ אוחו מיד ואין מי שיעשה את זה. הביאו את נחן שונדי גם עם
מה שנשאר לו, נחן שונדי הצטרף אלינו, היו לו כ-8 זחלמים והתחלנו לרוץ מהר
מחדה לאורך המסעלה פה, נכנסנו למחנות והגענו למרכז המחנות למקום שהכוח
הזה זעק אצא לעזרה (אני חושב שהוא זעק לעזרה כ-10 שעות). הגענו למקום
חפסנו את הכתים, מצאנו אוחו, קיבל אצ כמה נפגעים כמה הרובים, סה"כ שם לא
היתה אש ולמעשה סתם רצנו.

איזה כוח זה?

שאלה :

היה שם כוח חרמ"ש בסדר גודל של כ-2 מחלקות סנקים ועוד

תשובה :

2 פלוגות חרמש, עם זלדום.

עוהק מס... מחוך א. עוה;

דף מס... מחוך ... דפיס

הגענו לכאן, מינו את הכוח הזה אחורה השאירו אותנו ונתנו לנו פקודה לחפוס פה מיתחם ולהיוח מוכנים לקראת בקר לשחר את כל האזור הזה של הבתים כאן, יש כאן מחנות רציניים מאוד ...

דובר :

רגע, אני רוצה להבין אתם עם זחלמים בלי כלום.

הערה :

דרך אגב, זאת היא השיטה שהפעילו בניגוד למה שעוזי אומר.

סמ"ד 890:

הגענו לכאן, בלילה תפסנו את הבתים, תפסנו את האזור שהם חשפו

בו, לא היו חילופי אש (זה כבר היה לקראת אמצע הלילה)

עם בקר קיבלנו פקודה להתחיל לנקות לכאן שא כדי לאבטח את כל האגף של ציר הבית, צריכים לדעך שבאותו זמן כל האזור הזה, אף אחד עוד לא התעסקא איתו.

התחלנו לנקות בבקר, פרסנו שטח ל... התחלנו לדלג בחוליות כמו שצריך תפסנו פה הפגזה באגף היו כמה נמגעים, לא ^{שלנו} אלא של הכוח של נתן שונרי, הוא חיפה א עלינו, אנחנו נכנסנו למחנה סיהרנו אותו ב... קלאסי, המצרים

ברחו משם לפני שאנחנו הגענו, כשהגענו לאזור הזה התחלנו לחטוף מסנקים מצרים (אני לא יודע עד היום איך הם הגיעו לשם) מהאזור הירוק פה, החיץ

החקלאי מהאזור הזה, התחילו להתקדם ולהרביץ עלינו בשנקים, באותו זמן התחילו להריץ טנקים לכאן וגמרו את הבעיה פה. בשלב הזה קיבלנו עוד פעם פקודה (מח"ס 14 רצה אותנו) להצטרף למח"ס 14, נפגשנו פה עם חט' 14 והמשימה הבאה שקיבלנו זה להכנס ולקחת, מה שהלכו פה לעשות היה כבר כזה:

חט' 35, הגדודים 35 עם 55 התחילו ללכת רגליה לאורך

החיץ החקלאי צפונה ומה שהם היכנונו לעשות ודיי בהגיון הוא לעשות חיחוכים עם כוחות זחלמים חט' 14 ולמתחיל לפתוח ^{את המערכים} לעשות חיחוך כזה אצאא להגיע עד המים לפתוח כאן את כל הקו ואז יהיה מצב שאנחנו פה ו-35 מתקדמם צפונה.

המשימה אצאאא הבאה של חט' 14. חיחה המשימה הזאת -

להגיע לציר הבית^{ורדיה} וכאן תקיפם חטיבתית לפתוח את המערכים שנקראים מערכי ... שיטבו כאן, כשהכוחות החיצוניים היו א בערך כאן בקו הזה (כוחות של איציק ושל חט' 55). במסגרת המשימה הזאת זה החלק כך :

גדוד ראשון של טנקים היה צריך לקחת וליצור מגע עם המיתחם

(בשלב הזה הם כבר הבינו שבלי חי"ר כאן לא זזים) 424 עם 2 הפלוגות שלה או עם

מה שנשאר מהם היו צריכים לקחת את החלק השמאלי של המיתחם הזה אא שנקרא 1 ו-2

דף מס. מתוך..דפים

עוהק מס. מתוך 4 עות'

ואנחנו היינו צריכים להכנס אחרי שהמיתחם הזה נילקח ע"י גרוד סנקים ובצד
 הזה גרוד של פי.טי. 76 שלנו מלוס נגמ"שים, בי.טי.אר 50, דוד שלם היה צריך
 לקחת את מה שנקרא כאן 662 ו-424 עם עוד גרוד סנקים את העסק הזה ואנחנו בא
 היינו צריכים להכנס בעיקבותיהם ולהפוס את הגשר שכבר בא על התעלה המחוקה כאן,
 את גשר המים. אני רוצה להסביר את המצב, מה שרואים שם זה ככה- זהו ציר ורדיה,
 כאן היה מיתחם אחד כאן שני כאן עוברת המסילה עם העלח המים המחוקים צמודה אליה.
 כאן היה עוד גשר, גרוד הסנקים הראשון לפי התוכנית יצר מגע עם המיתחם בצורה כזאת
 והתחילו קרבוט סנקים מרחוק. אחרי שזה התחיל קיבלנו ארטיילריה (ז"א החט' הורידה
 ארטילריה) חכל עכד בסדר, 424 עם גרוד סנקים הלכו על העסק הזה כאן, הגרוד השני של
 ה-פי.טי הלכו על העסק הזה שהיה מורכב מחרבה תעלות קשוא

הערה :

הם .... את תותחי הנ.ט. האלה שם?

תשובה :

כן, זה היה מיתחם רציני מאוד עבור כמה מאות מצרים עם
 כלים נ.ט. וכל הכלים האלה. אנחנו בהמחנה בא במקום הזם (P),
 עם 9/8 זחלמים האלה ומחכים שזה יפתח לרוץ הנה ולהפוס את הגשר שנמצא כאן.
 בשלב הזה עולה הגרוד פי.טי. עם ה-ב.ט.ר 50 שלו ומתחיל
 להשמיע שאבות עזרה לכל הכיוונים, נפגעים היו בכמות רצינית, עומדים כאן ואני
 מקבל פקוד ה מהמח"ט על שינוי חוכניות אני צריך לרוץ לחלץ אותם לקחת את המיתחם
 הזה ולהדבק לתעלה המים האמאא המתוקים בא שם, להיות מוכן לרוץ לגשר ככה.
 המסימה שלי למעשה היתה ללכת בכלל מהגשר, לא להלחם עד הגשר אלא מכאן (?) לרוץ
 קדימה עם התעלה הגדולה. אני רץ עם הזחלמים, כאן נוצר לי מצב שאני עם הפלוגה
 הראשונה, זה היה מפלוגה של ציקר שהיתה מאחורי עם עוד 3 זחלמים, צוקר משום מה
 נחקע מה בגשראני רץ עם 4 הזחלמים האלה מגיע למקום הזה וכבר כאן נלחמו, ראיתי
 את הסנקים הדפוקים שלנו את ה.ב.ט.ר הדפוקים מצועים השטח, עלינו לפה ואז ראיתי
 דבר כזה-

עומדים גרוד סנקים (לא מלא אבל כ-10 סנקים וכ-16 ב.ט.ר 50)

התעלות מלאות מצרים מכאן ומכאן הם עומדים ולא יורדים מהכלים וחוטפים כל פעם
 מחוך 50 מצרים קם אחד עם ~~האמאא~~ ב.ט.ר ודופק ר.ט.ג. (?).
 פרסנו פה את הזחלמים ולקחנו את היעד הזה, רצנו כאן כי
 כאן על יד תעלה המים המתוקים היו מצועים והינו צריכים לחלץ אותם.

דף מס...מתוך...דפים
 עותק מס...מתוך 4 עות'

פרסנו כאן 4 זחלמים באש הופת לקחנו את כל חיעד הזה
 והגענו עד למקום הזה כאן היחה חחנה גדולה עם בחיס, תתנת רכבת כזאת
 ירדנו לבתים ב..... קצר לקחנו את כל האזור הזה, וחחלנו לפנות פה נפגעים,
 איך שאנחנו נדבקים לחעלה מופיעה פה משאית מצריה עפוסה מצרים, מכה אש.....
 באמצע המשאית, א כל המשאית לחוך החעלה המתוקה התפזרה לחלוטין. בשלב הזה
 הכוח של צוקר התחיל לרוץ לכיוון הזה ואז נוצר מצב שאני נמצא כאן עם פלוגה
 אחת, את רוני שלחתי לפנות את הנפגעים, חספנו אש כאן כל האזור הזה עוד
 לא היה מטוהר (האזור דרומה) כי זה האזור שצריכים ללכת ברגל. חספנו הרבה
 מאוד אש מהאזור הזה, רוני התחיל לפנות נפגעים מכיוון הזה, חזר חזרה ונכנס
 יחד עם צוקר לטהר את החעלות פה.

שאלה : היה לכם תאג"ד?

תשובה : לא.

שאלה : לאן פינחם?

תשובה : פנינו לאזור ציר תבית-ורדית שם היה התאג"ד של החט'.

שאלה : לגדוד סנקים הזה לא היה תאג"ד?

תשובה : לא, הם לא עבדו עם תאג"ד. זה גדוד סנקים שחגיע מאבו-

רוס, הוא היה איחכם אני חושב, והוא עלה צפונה.(אני

חושב דב לבן).

מה שקרה בשלב הזה הוא שאנחנו פה טיהרנו את כל העסק הזה
 עם דני גורפינקל החחלנו לדלג לכיוון הגשר הזה, במקום הזה בערך לפני הגשם
 עצרו אותנו וצוקר עם הפלוגה כאן(נוצר מצב שפלוגה אחת פה ואחת פה) יחד עם רוני
 דפקו כאן למעלה כ-150 מצרים. הם היו צפופים בחעלות הוא היה זורק רימון
 ודומק כ-20-15 חברים, להלחם פה הם לא נלחמו באופן רציני, כשהם הגיעו איתם
 למגע בחעלות הם ממש לא נלחמו היה פשוט הרב אך לא מלחמה.

התארגנו כאן במשך הלילה, ... כשכל הלילה היה מלווה

בנסיגות פריצה של המצרים לחוך תתוח הזאת, פה ושם חוליות שאני לא יודע
 אם אלה היו החקפות או חברה שברחו מכל סיני כיוונים ניסו להכנס, דפקנו אותם
 ממש בכניסת לחוה ובאותו זמן החחלנו ליצור קשע עם חט' 35 (לימקין) שהתחיל

דף מט... מתוך... דפים

שחק מט... מתוך 4 עותקים

לעלות אלינו מדרום לצפון. לקראת בקר החתברנו עם חט' 14 (היה כאן מן מצב שהיו כאן כל מיני ניהוקים אסמטמטמטל קטנים בשטחים האלה) והסיבה 88 הגיעה יחד עם ליפקין לאזור הזה. נמשנו ואז של חנו גי' מ לאציק וניגשנו לאקט הבא.

מה שקרה מהמקום הזה הוא שקיבלנו מקודה להמשיך באותה שיטה בדיוק, חט' 88 מתחילה לסחר צפונה, אנהנו ששים היתוך עמוק לאורך ציר מסכה ורצים לרמזוח רצינית מאוד שנקראת..... גם שם היה ארוע דיו רציני עם הרבה לקחים..... נמצאת כאן במקום הזה, זאת היא רמפה ענקית שהיא שגך שטה אסמטל של בערך 2 x 2, היא נמצאת על החעלה ומוקפת מטביב בחעלה של קשר רצינית מאוד.

מה שקרה שם זה מן דבר כזה: אנהנו ^{הצעותנו} ~~הצעותנו~~ עוד פעם עם נתן שונרי

שהיו לו מסגך בערך 4 דמלמטמטמט זחלמים כפלונג, לנו היו כ-6 זחלמים כל פעם מיגברנו עוד פעם בזחלמים, ואז אמר אם זה ציר מטכה, כאן החעלה המתוקה עוברת וכאן יש גשר, כאן יש דרך שממשיכה לכיוון העלה ומים הגדולה שנמצאת בה, במקום הזה נמצא בסיס טילים, כאן יש פניה וכאן יש כניסה עד הרמפה שנקראת..... וזו מיתחת כזה. זה ה..... שכאן יש רמפה ענקית מן דבר כזה, יש העלה קשר שהולכת מטביב לכל המיתחת הזה כצורת כזאת וזה מה שידענו עליו. במקום הזה היו חורשות, במקום הזה היה חורשה וכאן היה שטה פתוח. שונרי הוביל עם הפלונג הזאת, אנהנו נענו עם 2 הפלונג שלו אחריו, במקום הזה לפי החיכנון היינו צריכים לעזוב את המטמטמטמט זחלמים וללכת רגלי כי כאן החחיל הסבך. כשהגענו למקום הזה, שונרי הגיע לצומת הזאת, כשהוא הגיע לכאן היה מצב שהוא מרוט כאן, אני מרוט עם 2 הפלונג שלי בזחלמים כאן מוכן למעשה לירידה. במקום הזה הספנו מארב של אר. מע. ג'י. וטילים כמכה הראשונה (שכחתי לחזור שהיו איתנו גם מחלקת טנקים) נשרפו 2 זחלמים ראשונים של נתן שונרי שהיו ^{עליהם} משרבבים גם חילים שלנו כי כבר לי לא היו מקומות בזחלמים ונהרנו כאן כמה קצינים של נתן שהלקנו מכירים אהם גם. נוצר מצב של אי יכולת התקדמות כשכל הזמן לוחצים עלינו לרוץ מהר מהר ל..... קטא.

מה שקרה הוא דבר כזה- מה 2 זחלמים דפוקים, חוטפים אש מהכיוון

הזה, חוטפים אש מהכיוון הזה לפני..... ומחכוון הזה.

בשלב התן בשלב הראשוני היה צריך לחלץ את הנפגעים מטכא מהזחלמים השופטים ולהעביר אתם לאחור, הסנקים כאן לא רצו להתקדם מטר, הם עמטמט עזרו ואמרו ללכת בגלל, שה"כ זה היה בצדק כי ישנם שדות הירט נמטמטמט נרחבים מ-2 הצדדים בנובה כזה ומטמטמט ומאיפה יורים בדיק קשה היה לאתר. מה שעשינו זה חודדתי את 2 הפלונג האלה

דף מס. מתוך... דפים
עמק מס. מתוך 4 עות'

שאלה:

מי אמר שלא רוצים להתקדם, אחת אמרה או שהסנקים אמרו לך?

תשובה:

לא, זה אחרי זה נודע לי שהם לא רצו להתקדם, אנחנו ירדנו רגלם.
למי החיכנון גם היינו צריכים לדרך מהחולמים.

ירדנו רגלית והתפעלנו, הפלוגה של צוקר מצד ימין של הציר, המלונח
של דני מצד שמאל של הציר את גמצא יחד עם דני והתחלנו בפריסה לאורך התירסים, ולנקות
את פה שאנחנו מוצאים בדרך. אנחנו הגענו עד הצומח באחד הזה, אזור החל"מים וחטטנו כל
חזמן אש מהאנף הזה ומזאנף הזה. תוך כדי זה שאני מגיע לאזור ה... ומתחילים לפגוע את הנפגעים
כאן היו כמה כהים... הפסנו את הכהים האלה, הניענו כמה מצרים מחיוון הזה שלא ידעו
בריוק מאיפה ירו עליהם, דפקנו אותם מטוח קצר (היה שם מצרי שדפקנו אותו מטוח עשרה מטר)
צוקר שהיה כאן בתירסים, נע בתוך התירסים וחטף אש מהמקום שלמעשה חטטנו את המארק הסתער
קדימה כמו שצריך והוך כזו הסתערות הוא נמנע ובוד קצין והיו לנו שם שבעה נפגעים, צוקרא
נ הרג חטמ"פ שלו ^{נר} נהרג גם במקום הזה, יואב חמ"מ ה-8 שנשאר כאן ^א אירגן מחר את הכוח
שנשאר, כטח"כ בסביבות 50 צאטסאיש, הוא אירגן את הכוח במהירו ת, שם רחק והסתער ודפק
כאן 10 מצרים שעשו לו מארב, שבעה בתוך תעלה ו-8 בתוך בית, הם הניעו עד אליהם ומטוח
קצר מאוד דפקו אותם. העסק הזה נגמר ונשארה לנו הבעי ה להכנס לתוך ה... הזה ולמשיך
קדימה ~~ממטוסים~~ כשהמשכנו לחטוף אש מהחורשות הרציניות שהיו כאן. בשלב הזה קיבלנו ארטילריה
טובה ומטוסים. עשיתו 2 דברים- 155 הורדנו על הפרדסים שהיו פה שזה היה תשלב הראשון לצאת
מהשטח המתוח ולהכנס לתוך הפרדס ומטוסים הורדנו על אזור הרמפה ועל האזור הזה. אחרי שקיבלנו
את ההנחיה של ה-155 והמטוסים במקום הזה התארגנו והחלטתי שאני לוקח את זה באיגוף שמאלי,
אנחנו התארגנו ב-2 גלים, גל ראשון המלונח של דני שתחילה לנע ב-2 מחלקות(כו זה מהשהיה
למעשה מבחינת אנשים בשטח) בדילוגים, השטח הוא שטח פתוח כשלפנינו יש חורשה עבה
ומעבר לה..... הוא התחיל נ להתקדם כשאני עם חמ"קון שלי אחרי, הוא מפס את הצד השמאלי
של החורשה הזאת עם הכניסה לתוך הרמפה ואני עם רוחי אחרי שזא הפס כאן והתחיל אל להרביץ
לתוך החורשה ולגנף הזה התחלנו לעשות את אותו הדבר בצד ימין וחפסנו גם את הכניסה מצד ימין.
אחרי שתפסנו את הכניסה ^{ערמנו} הסנקים אלינו וכאן יש כבר קטן במקום הזה, קידמנו טנקים
לטוח של בערך 400/500 מהמכר ופתאום זיהינו [REDACTED], חטפנו גם פגזת מה - קת"ק,
טנק אלי, פנו ראשון מיטמוט, פנו שני - הקת"ק עם [REDACTED] מתרומם שם. המשכנו באיגוף ~~ממט~~
והגענו עד לכניסה ל..... כשתגענו לשם למעשה כל החברה של שרצרי כבר החפנו, פינו את הנפגעים

דף מס. מתוך... דפים
שחק מס. מתוך 4 שחא

היו שם דיי הרבה נפגעים ומזו שנוצר הוא מצב כזה : היינו בערך 70 איש ללכת ולקחת מן דבר כזה זהו דבר נוראי, המל הוא שטח"כ כאן בהתחלה לא היתה לחימה, נכנסנו להנה באיפה דרך חורשוה, היה לנו נתונים גם על מיקוש ונכנסנו כאן בזתי רות, חורדנו לכאן גם מסוסים כלום, מלבוא פנטון כדי שיריד של לנו את הנולות האלה (?) חלק גדול בכלל לא התמוצץ. מה שקרה הוא, את הפלוגה של דני שלחתי לאורך התעלה, נכנסנו מחר באש רצינית מאוד לתוך היער, דני מטחר את התעלה עד לרמפה ואנחנו בודלונים לוקחים את הרמפה. השטח הוא חשוף לגמרי, זהו שטח גדול, זאת היא רמפה שעולה ככה ולפניה יש בערך כ-600 מטר מן מלטה לבנה כזאת, זה ממש הר. כשאנחנו שלים (עלינו ב-8 זרזית) הכנסנו את הטנקים אחרינו והתחלנו לטפט, אז התחלנו לחטוף אש מכאן, כשעלינו והטנק עלה בתנועה לתפוס את הרמפה מן ואנחנו לפניו כ-100 מ', הטנק שעמד כאן הרביץ פצא פוז והיו מיר 8 נפגעים, הטנק הזה עבר מחר ושרף אותו מיר וכאן באזור הזה, אזור התעלות ה(המרחק הוא כ"מ וחצי בערך) יש מצרים שוד פקים לכיוון הזה. כשהגענו לרמפה ראינו מראה בלתי רגיל, מטמטמסטא מטמבר ש..... אם התחילו במפה יושב שדיק במיתחם, במרכז המיתחם שנקרא מיסודי זה בדיוק במקום הזה ואז ראינו את כל הרויזיה פרוטה לפנינו, העלנו את הטנקים והתחלנו עם הטנקים האלה להרביץ יורי לכיוון הזה, מחר מאוד נמרז את המחמושה ועם העסק הזה בשלב זה לא התעסקנו, אנחנו התבססנו כאן כי לגבינו לא היה הלוח משמעו ה.

אנחנו התבססנו במקום הזה והתחלנו לנהל אש עם החברה מן הם הרגישו שאנחנו שלים כאן והתחילו להרביץ עלינו ארטילריות. זהו כבר לילה כשהגענו, במשך כל הלילה חטפנו כאן ארטילריה וכאן קיבלנו היגבור מהפלוגה של יקי זמר של קצ"ה א. קצ"ה מבלוא הכניס מלוח לתוך הרמפה כשהכוונה של החטיבה היא שאנחנו נשאר פה והפלוגה הזאת ממשיך א העבודת והרוץ לאורך התעלה פה למחר את העסק הזה. מה"ט 14 הניע, גמן פקודה לקצ"ה, הפלוגה של יקי ארנו לו שלום, הפלוגה של... היא התחילה ללכת לאורך התעלות במקום הזה, כאן יש הפסקה בתוך התעלה וכאן השטח הוא יותר גבוה קצת כשזה בערך קילומטר וחצי מפה, אנחנו מרחקים לו עם מאנים ועם הטנקים וחרא מקדם לכאן מגיע למקום הזן במקום הזה וזו צריכים לעזוב את התעלה כדי לוטתער כי היה כאן שטח של כמאה מטר פתוח, יקי נחרג

שאלה :

זה היה בלילה?

תשובה :

זה היה ביום, הוא הניע הנה רק ביום.

שאלה :

למה לא באתם מלמעלה, מהשטח הגבוה?

דף מס... מתוך... דפים
שתק מס... מתוך 4 עות'

תשובה:

זה שטח גבוה, מכאן לכל השטח הזאת זה נמילה של בערך 40 מ', כל השטח הזה זה פלטה. המרחק מכאן לתעלה הוא בערך כ-500 מ' וכל זה זאת היא פלטה אחת גדולה שבאמצע ישנו גובה של בערך 40 מ'.

כאן אני למעשה לא בקיא ביותר, כאן היה קצ'ה תמוג'ד שלו, הוא אמר הידרך אותו והם התחילו כאן לעבד, הוא מ נתקע כאן ומכאן הוא לא הצליח להתקדם, הם ישבו כאן עד הערב של יום למחרת, יום אחרי שאנחנו לקחנו את הדימפה הזאת, כשכל הגדוד של קצ'ה הגיע כבר לאזור הזה ואז הם החליטו שבליילה הם ..... , בלילה למעשה העסק הזה נפל כלי יריות כבר לא היה כאן אף אחד, הם הסתלקו. ~~אמפאמאמאמא~~

אנחנו נשארו כאן עוד לילה (את קצ'ה פינו מפה) עם הטנקים דפקו כאן לפחות 2 טלולות ארטילריה בקינזון ישיר במיטורי, ^{הוא עמד}... העלנו אותו, רוני זיחה לו פעם אחת ש ללה וכיורי טנקים שטוח מטלול ראית איך שהתחתים שלחם מתרסקים והחברה מתחילים לברוח. דרך אנב, אם היו לנו כאן כלים כמו הטאגרים או טילים, במקום כזה אפשר לעשות שמד רציני מאוד כי הם היו כולם בטווח של 2.5 ק"מ, אבל הכעיה שהטנק קשה לו מאד לפגוע בטוחים של 8 ק"מ והוא גמר מחר מאוד את החמושת. ישבנו כאן עם חילופי אש את ארטילריים, כאן היו לנו שר נפגעים, נגע ע כאן גם דני גורטינקל, כל הזמן הספנו אש, הם הרגישו תאכא שמצבת לא נעים ו מהצד השני הספנו ג.ט. ותלול מטלול, דני נמצע פה וקיבל ריסיטים ולמעשה פה האקט הזה נגמר אנחנו החברנו חזרה לחט' 14 ונרמה לי שתגדוד של קצ'ה הפס את כל הרמפה הזאת.

חדבר האחרון שנשאר להגיד זה א- יצאנו עוד פש חזרה למקום הזה, לכביש והתחלנו להתקדם למקומות שהגענו היום ואני אראה את זה פשוט כאן. התחברנו עוד פעם לחטבה 14 כשהמשימות היו: היה לנו גדוד טנקים שנע על הציר ואנחנו מחנשר הזה רגליה תולכים לפני הטנקים כשהטנקים ^{קאמור} באזור הציר מהפית והם מתקדמים כאן טורקים את כל השטח אמסלם ופוחתים אותו. ככה עשינו עד הנה בלי בעיות, הגענו עד אזור הכפר וכאן הטנקים נמצאים כאן אנחנו נמצאים קצה קדימה, והתחיל לחטוף טאגרים מהאזור של נשרי ..... היום, אז שלחו את אותנו עוד פעם באיזור רגלי ולקחנו את המקום הזה, וכאן חתייצבנו כשאנחנו פה ו-424 היו בצד הזה.

שאלה:

איך אתם בסוף התגלגלתם לחט' 14, תחזור על הסיפור

תשובה:

זה לא בטו פ אני פתחילת המלחמה הייתי יחד איתם.

דף מס. מתוך..רפים

שחק מס. מתוך 4 עת'

שאלה :

כן, אבל מה קדם לזה איך הרביקו אותך לשם?

תשובה :

מח"ט 14 לא רצה שנעזב אותו

שאלה :

איך הנעת אלו בכלל?

תשובה :

קיבלו הוראה לעבור לבלוחה..

שאלה :

אטא איך אהה הנעת לבלוחה, ממי קיבלת את ההוראה?

תשובה :

ביום שבת אני הנעתי לנדוד, פיזרו את פו"ם, בשבת אמרו לי לקחת 2 פלוגות ולטוט למטס. כשהנעתי לאונדה אמרו לי לא ללכת לבלוחה, אלא

לטטה.

אני מוכרה להגיד שכחתי את המלחמה, בהתחלה אמרו לי בכלל להוריד את האנשים וטאט עם אוטובוסים, עד שראינו שעם אוטובוסים לא נמצא במלחמה והתחלנו לארגן זחלמים. אמרו לי להוריד את האנשים מהאוטובוסים, לפצל לחט' 24 ולמזר את הפלוגות.

אני שכחתי עוד דבר אחד להזכיר, בלילה אמרנו הראשון כשהגיע אהוא אריק לאזור של חטיבת המרכזית וזו לי היכנונים להכנס אל באחו לילה, הוא צוות אותנו כבר על זלדות עם נדודי טנקים, לרוץ נדוד על כל צד, להכנס למעוזים, לאזור המצבים שפה היו הכרת ולחוציא אותם החוצה. על זה הוא לא קיבל אשורים, אנחנו כבר היינו מצווחים עם זלדות ועם הכל וביטלו אתזה. בתוך כל המערכת הזאת אמרנו היכנונו כל מינו היכנונים כולל חירגולים להכנס ולעשות כל מינו כניסות לארטילריות ונגם לזה זה התבטל ברגע האחרון.

מג"ד 202 :

התחלת המלחמה היתה עם ירידה 2 טוחוי 7 שנרמו לטא ל-4 הרונים ו-12 פאנצרים.

זאת היתה פניעה ישירה במבנה של הסול.

באחי לפינקו ואמרתי לו שאין לי מה לעשות, למחרת חודיעו לי לרדת אליך

לחניבעל 68- אמרו לי לחפש אתך פה.

ישנה נקודה חשובה שאני רוצה להזכיר והיא שזחלמים שד לא הניש,

דף מס. מחוך .. דפים

עוהק מס. מחוך 4 עוהקים

היו לי רק.... ש עם שקי שינה. בקיצור, המון ציודים, תחמושות העמטנו על המטוסים
והתחלנו לנסוע עם אוטובוסים למיטלה במנחה להגיע עם דרורי, אקמט לקחתי איתי את דרורי
שכמובן היה אצלי, את כל מי שרצה לבא אמרתי לו לבא.

נסעתי לרפידים ופה עצרו אותי, שאלו אותי לאיפה אני נוסע, ענית

שאני נוסע לראס סודר למח"ס שלי, אמרו לי לעצור במקום, עליתי על הגי"פ ונסעתי
למעלה לחמ"ל (אניטסטנטקט מספר את זה בכונה כדי לו ראות איך נכנסתי למלחמה בכלל,
זה רקה הכל בטעות) ראיתי את אלבט אמרתי לת'שלוט, הנה אמאל החי"ר המתוטבל", הוא
אמר לי לשבת בצד. שאל אותי לאן אני נוסע אמרתי לו לראס סודר ותוא ענה לי שהדרך
לראס סודר חסומה ולכן לא נוסעים ונשארים פה. שאל אותי מה יש לי, אמרתי שאני נודד
שאל אם יש לי גם זאצאלאט זחלמים, אמרתי שלא, הזחלמים יגיעו, קיבלתי דוחה זחלמים
של החטיבה ולא של הגדוד כבר בדרך, היה ברור לי דרך אגב שיעצרו אותם במיטלה ולכן
תיכננתי שאנחנו מתלבשים על הזחלמים האלה. הוא נהן לי וזרעה להשאר מה- לקבל את הזחלמים
לעצור אותם להזדווד עליהם ולהכות אטוטסטט להוראות.

למחרת בבקר באתי, שהיציבהיא אצלו עוד טעם ושאלתי מה עשיתם

מה אין מה לעשות והתחלתי למכור לו כל מיני דברים אמרתי לו שאולי יוציא אתנו קדימה
לא ידעתי שהעסק הוא כל כך רציני כמו שזה נשמע אח"כ, בסוף אצא ללצאח
של הסנקים, הוא קיבל את החצעה ואז התחלקנו, היה לי כוח אצא עזום, היה לי את הפלוגה
של אלדו כולח והיו גם קצינים יוטי, אבנר הלוי היה הרבה כוח. יצאנו לאכטה את חס'

401 מה .....

(טוף צד א')

(התחלה צד ב')

..... למשדה הצעתי לו לכנס לתוכו ולקחק, הכנסנו מה כוח אחר

של הסמג"ד שהלך וטווח את פוליוגנה (?) עם ה.... שישבו עליו אז חטיבה לפחות, כוח שני
של דרורי יצא לתקוף חניון טנקים שהיה מה בשררה ואני עם כוח הסמוכתי באזור הזה.
זרברים האלה, אלה הם דברים פרטיונים בלי מודיעין, שו"ם דבר, ליל ירה, משקפת, הלך

עוהק מס... מתוך 4 עותקים

דף מס... מתוך... דפים

זוהה משחו, תוריד ארטלריה, ארטילריה כמה שאתה רוצה לכל הכיוונים.

ועשו את זה?

הערה:

תשובה:

עשינו את זה דרודי נכנס לחניון סנקים, פנע כבזוקה. אני נחתי תוראה לא לחסחבך בלהימה, לעמוד מרחוק, לעמוד כל פנז... לדפוק מצצת בזוקה, להוריד מטה ארטילרי ולחטהלק. מספיק לי שהם יניעו את הסנקים ויטהלקו. אני ראיתי מה זה כשסנקיסטים לא ישנים יום לפני זה, ראיתי אנשים שאיבדו לגמרי את השווי מישקל שלהם בניגוד לגרודיש שאמר " אז מה אם לא ישנו", אני חושב שראיתי מה זה למיטסא, שישראלים לא יושנים לילה אחד ואיך הם נראים.

למחרת בהתקפת... לקחו אותי עם פלמב" של זאב וחילו את-ש זאב יחד איתי למעבר הגד' די, ז"א בין הני' די לבין טסה יש פה איזה פיהחה, אמרו לי לחתחבר יחד עם ידאל גרודיש ולשבת על הצמח. נטענו מחר והנענו לכאן, ישבתי שם שעהיים קראו לי חזרה מחר לטש לבד, באתי למיטלה ואמרו לי לארגן תיקיפות וחניוניםמוכוד'. תוך כדי העניין הזה הוריקו אליפנא לי לשלוח פלוגה לציר א בהלה לראס גר'נדי, שאלתי מה קרח אאמטסלסא אמרו לי שנודד קומנדו נחה, פה חיחה תקיפה אני זוכר בזמנו כנראה שבמסגרת האימחאמטסא שאחזה את אבן-רודס אמרו לי לשלוח פלוגה ושלחתי את הפלוגה של ארדי מתמיטלה חזרה לכיוון ראס גר'נדי ובזה נשארתי עם פלוגה של ודרון, זה מה שהיה שלי, המחלקה של מימון עם מימון ופלוגה של אילוז כאשר צקר כבר מראש לא היה אצלי כמו ששמוליק אמר.

למחרת שום אותו דבר, עוד פעם התכוונו לבצע מארב על הכביש הזה, התכוונו להוציא הצפיות אחר הצהריים, את... להוציא הנה לצפות ולבצע מארב, פה הדבר מתקרבת ממש לציר המים וראינו כלילה גם פנא שנטעו פה כלי רכב מצריים חופשי לגמרי.

ב-1130 קרא לי אלברט לחפ"ל ואמר לי שעל הציר הזה יש פלוגה סנקים שהיחה בתחלה בצומת הזאת עכשיו נהדפה אחורנית ליורה 70 חוטפת אכדות, כך את הנודד מחר וצא לשם. אמרתי לו מה קורה א שם, הוא אמר שהוא לא יודע שום דבר ושאני צריך מחר לצאת לשם ולעשות סדר. אמרתי לו שאני לא אזוז מפה מטר עד שהוא לא מחזיר לי את פלוגה ב', הוא אמר לי לנסוע, שוב אמרתי שזאת היא פלוגה מסייעת שלי ואני לא זז בלעדיה, הוא אמר שהעניין דחוף אמרתי שיחכו עוד שפנא שעה ושאני רוצה את הפלוגה שלי כמו שצריך, יש לי פלוגה

דף מס... מתוך... דפים
עזק מס... מתוך 5 עזקים

אחת מה , פלוגה אחת שם אני עם דורון ואיליה לא נוסע, הוא נתן מקודה מיידיותוהן שעה ורבע, אני במקביל הורדתי לנודד ^{מקודה} היינו מזוודים ותוך עשרים דקות היינו בנסיעה, ממש מהר מאוד, אף אחד לא ידע לאן נוסעים, לא דיברתי עם החייליה ולא אמרתי להם מה קורה בקושי למ"מים ננתי להם כבוצת אססגאא מקודה מהירה על הני"פ ואמרתי להם שנוסעים על הציר הזה, סדר תנועה-בקשר, זאב היה צריך לחכות לי מה. הוא היא עצבני כמו תמיד ורסן למה שמו אותו שם אמרתי לו שיסע אחרי, מחלקת התול"ר קדימה ונוסעים. נסעתי, הנעתי לאזור של יורה ומה שראיתי זה 6 טנקים עומדים במדרון.... ממש למטה עם מ"מ מבוהל, המשפט הראשון היה "אחם" נעלים אדומות" אמרנו שכן, שאלנו מה קאא קורה? הוא אמר שיש לו מלא חי"ר, טאנרים שאין מה לעשות מה , עליתי לעמדת הצפייה ולא ראיתי שום דבר, שאלתי אותו איפה החי"ר? הוא אמר לי מה מסביב, שאלתי אותו מה קרה לו? הוא אמר שהוא חטף טילים, אא שהם היו כבר מה המ"פ שלו נפצע (זה היה עופר מסידרת חינוך) וכל הפלוגה פינתה אותו אחורנית עד הגנה, אמרתי לו שיעבור לרשה..... לשח שלנו, שישים טנק אחד מה- טנק אחד מה, שמתי את.... על המרגמות ו אמרתי קדימה, אנחנו נוסעים אחת אססגו מודד ארטילריה וכו' כל הפלוגות מאחורנית, פלמח ב' על ידי , נוסעים, תוך עשרים דקות היינו בצומת, כל הזמן ^{מס"חים} ארטלריים ,..... לקרנית שירה זרחן כדי שתערכים יראו שאנחנו מה (הוא ירה 1, פרס עם 2 קנים וירה 1).

בקיצור, הנענו לצומת, אני הירכבתי ישר 2 מיפקדות נודד, מיפקדה אחת 202 אורניגלי אמרתי לסטאל לישראל מאיר שהוא יקרה עשר אדום, ששתי אסא אותו ממקד כוח יחד עם דרורי , עם תלונה של איליו ומימון - ממושי טנן אלאג שלו, אמרתי שבכל מקרה אם אני לא אדע מה יהיה מה שיהיה לי 2 כוחות , אני לא רוצה את כל הנודד לטחוב אחרי עם 8 פלוגות.

שמתי את ישראל מאיר מה, אמרתי לאלברט שאני בצומת יורה-נווה, אמר לי להניד שום אמרתי שאני נמצא ביורה נווה, חם לא האמינו שאנחנו נמצאים שם.

זה היה השלב הראשון את ברור י...

שאלה: ראיחם איזה מצרים?

תשובה : לא, שום דבר . השארתי מראש את דרורי עם איליו מה בצומת, לא נכנסו בכל ל לציר אמרתי לו שיחכה מה להוראות, התאג"ד כולם היו מה מאחורה. דרורי התחיל ל...
אמרתי לו שאף אחד לא נכנס לשטח הזה, לא צריך אתכם עכשיו , תחכו מה מאחורנית בשקט. זה יחה
היה יום המיש.

דף מס... מתוך... דפים
עוקף מס... מתוך 4 עותקים

למחרת התחלנו להתארגן, נבולות ניזרח, קיבלתי את היזרה הזאת את ציר.....
אמר לי עד ציר זאבה כאשר פח ממול התחלנו לחטוף (אותו יום אחרת"צ) סילים, טאנרומף
זה היה דבר רגיל, חטפנו לא ארטילריה אלא סילים סנק וזה שלח לעמדה וישר נפגע.
דבר ראשון טא דרשתי שישלחו לי מרגמות 120, הגיעה או באותו יום או למחרת
אני כבר לא זוכר טוללת מרגמות 120 עם קש"א צא, זהו בבירור את היציאה של השמלים
והתחלנו לטאג ארטילריה להנריד. הורדנו למחרת בבקר מה ממשאטטא יאטטאטא יפה ממש עליהם
כשירו ארטילריה הם לא "ציוצו" בכלל.

זהו, מה עושים? יום אחד עבר, היקמתי פח תצפיה קדימה ממש כקצח הדיונות,
מה ישב ישראל מאיר, הייתי מאובגן מאובטה, בלי בשוח בכלל, לא ידעתי מה קורה בכל הגזרות
האחרות, לא היה ברור לי בשלב הזה, זא יאט ידעתי שאנחנו בק הזח שאף אחד לא הגיע למים
ו בירו אמר לי"אם המצרים עוד טמם..... אני נסוג".

שאלה מי היה הכי קרוב משמאלך?

תשובה: אטאט מצמונג?, דן שומרון ישב פה, כל חטיבה 401 ישבה פה.
ביום שבת אחרת"צ פ האם- אטטטטטט צרורות מכל הכיוונים, 2 כ.ט.אר ניסו
לתקוף את תצפיה היום שהיתה פח, אחרי הצחרים שט היתה סופטאבק איימים כל הנשק....

שאלה: .....(לא ברור)

מפ"ד 202: ניסו לתקוף..... כמובן הסנקים איך הוא שלח לעמדה, הוא לא יודע איפה הב.ט.ר.
הוא שלח ויורה נגז, בכלל לא מסתכל וחוזר, מיד חטף שמל, חזר חזרה למטה
הם היו בשלב הזה הטאטטט הטטריים לנמרי, אי אפשר היה לדבר איתו להרניע אותו, להטביר לו
שקודם עולים לעמדה ברנל טאט טאט במצב הזה ונוריד לו ארטילריה, קבעתי אטטטטט שאנחנו נוריד
לו ארטילריה ובמקביל הוא יעלה לעמדה וזה מה שהיה, הורדנו ארטילריה לא ראו סילים והיא
יכול לרפוק.... הוא פשוט לא פגע. הם היו ממש נפחדים אני לא בא אליהם בטענה, אל אי
אפשר לפגוע כשנאטטט כשנפחדים ועוד עומדים עם..... לא שמעתי את החסבר הזה. הם לא
פגעו ב-כ.ט.ר. האלה וחס יצאו. אני למחרת בבקר קמתי, יצאתי לעשות סיור פח להכין עמדות
לצידי טנקים, עשיתי סיור בדיונות בלי מכשיר בלי כלום, פתאם קוראים לי וכולש עושים סימנים

דף מס...מחוך...דפים

עותק מס...מנוף אף 4 עותקים

אני רץ למכשיר ואז ישראל מאיר מודיע לי שמכיוון מאפר (X) ענני אבק בצורה...

עוד דבר אחר דרורי אחרי שהוא נדגו לי כל כך הרבה, אמרתי מה לעשה אותו?

אמרתי לו להכנס דרך הציר הזה, שיתמקם מאפס מאפס מאפס בניכוח הזאת מעל מאפר 50 תבטח לי

אח האנף, הוא נכנס, פלוגה של איליו, נתתי לו כלילה אח מרגמות ה-120 והוא יום שלם

טוחה את אפסלגה ה....הח

שאלה: לא היה לו טנקים בכלל?

תשובה: לא, הוא נכנס עם זוג תול"רים, פלוגה וסוללה ארטילרית, הם עשו פה דבר בלתי רגיל

טוחו אותם מפה ישראל מאיר ישב פה, עשינו פה סדר בלתי רגיל.

דרורי "בכה" שהוא רוצה לחזור לג'וד, אמרתי לו שיצא עם איליו החוצה, הכנסתי

אח ודיון ביום שבה בכפר, התכוונתי באותו לילה להכניס את המרגמות עם מ"מ תול"ר עוד לאותו

מקום שהיו ה-120, זא מזל שלא הכנסנו.

פה הייתה לי פלוגה ג' עם דורון וכל הפלוגה כאשר יש פה קניון ענק, הוא נכנס את

הזחלמיס בתוך הקניון הסודה אותם עם הפלוגה למעלה, פלוגה שלבערך כ-אף 90 איש.

שאלה: כמה טנקים היו לך ביד?

תשובה: בשלב הזה ששה. בערך הגיעו עוד 2 וחיו לי 8 טנקים, בשבת היו לי 11, כאשר

שלשה היו פה עם ישראל מאיר.

אפס בקיצור, ישראל מאיר מודיע לי שהעסק מתקדם והוא אמר לי בקשר שהוא רוצה

לנתק מגע לכיוון הצומה, אמרתי לו לא לנתק שום אפס מגע ושירווח לי מה קורה בדיוק, הוא אמר לי

שיש המון טנקים והכל בלי ארטילריה וכלי שום דבר, שקט מצרים, מלא אבק ודורון מה בחסטרית

אומר לי "עוברי מ מתחתי טנקים ונגמ"שים והעט ק עובד יפה מאור".

אני לקחתי את הזחלמ המשוכלל, התחלתי לנסוע פה בדיונות מיד ניתקש ראינו שזה

לא עסק, לקחתי מחלקת טנקים אפס ואמרתי לו להתייצב כאן באנף ולהתחיל לדפוק כל מי שעובר מתחת ל....

לישראל מאיר אמרתי לא לזוז עד שלא יתברר א מה קורה ביתחיים כל החזית שקטה לגמרי. לקחתי את

רלי שמתי אותו מ"מ מטויעת ואמרתי לו שעם 2 הגי"מים יטע עם הטנקים ויאבטח אותם מהרגע שאמרתי

לו שלום לא ראיחי אותו כל היום.

דף מס... מתוך... דפים
עוהק מס... מתוך 4 עוהקים

את הני"פים אנב, מיצלתי אותם מראש ועברתי בזרות, לא מחלקה היו לי 6 ני"פים
ולכ ל זוג היה מפקד, מ"מ תול"ר ס"מ"מ ועוד סמל שהיה מפקד 2 ני"פים כשלכל אחד מהם וקשר.
..... איך הוא נתן פקודה לסנקים את זה גם צריך לזכור בשביל להבין את הבעיה,
ברגע שאמרתי לזלשלוח מחלקת סנקים לאזור חזה הוא נתן פקודה בקשרי" כל הסנקים, הכון לדילוג
לאחור לעמדות שהיינו בהם שילשום" הוא אמר את זה לכל המחלקה, פחאום ראיתי את כל הסנקים
מסתובבים ומתחילים לגסוע חזרה מזרחה, אי אפשר היה לקרא לו בקשר, והימח הסטריח כולם הסתובבו
והתחילו ל.... חזרה לציר אמרתי לו " אלמוני, כאן 10 עצור במקום" - שום דברא, הסטריח וכולם
בורחים. עד שחצלתי לעצור אותו ואמרתי להם שאני מכיר רק כיוון אחד וזה מערב ואף אחד
לא חזר מזרחה בלי אישור שלי, לקחתי את יוסי אמרתי לו לעלות על הסנקים ולהחזיר אותם חזרה
אנאוסטא לעמדות. ואז 2 סנקים חזרו לצומח בשכחא והמ"מ נסע עם הסנקים האלה סף לחסום את הדבר
הזה. ישראל אל בשלב חזה כבר.... בלי אישור שלי, ירד חזרה למטה עם מימון, השאיר שם ני"פ
חולר ששקע עם הצוות שלו, מרוב בחלה הם שכחו את הצוות, שלח את מימון חזרה לקחת את הצוות
חזה וצ'וכבר צעק שחא שבוי והיא מאוד לא נעים, אבל כך זה היה.
המקום חזה נעזב ומה שתכנתי מיד שפה יש הדירה אדירה של סנקים לכיוון חזה.
במקביל דווחתי לאוג' מה שקרה והואמר לי שהם שו לחים פלוגת סנקים, פה היה גרוד חרמ"שב....
לא ברור לי עריון מה הוא עשה פה, גרוד חרמ"ש ישב ראא....

הערה: פלוגת משאפכא מעכברוש היתה כל הזמן מתקשרת בקשר לשאל מה איתה

מנ"ד 202: אמטלא בשלב חזה אלברס כבר נחרג, יום לפני זה.

שאלה: איפה הוא נחרג בדיוק?

תשובה: פה בפורחת אסא 66

(הערה) 61

תשובה: לא יכול להיות, הרבה יותר קדימה. יכול להיות, על כל פנים על הציר הזה
יש כל אואסם השערות..... שהוא חטף פגיעה ישירה בגלל שהוא אמר איפה שחא

דף מס...מהור...דמים
עותק מס...מתקב & 4 עותקים

נמצא, על כל פנים שמעתי אותו בקשר כשהוא מדבר עם בני דוד והוא אמר לי "אני מכיר את החשבה שלו וחס בסדר" אמרתי ומאז לא שמעתי אותו יותר, כל הזמן חשבתי שמהו לא בסדר כי מי שיהל את המלחמה פה זה ק' האג"מ. לא שאלתי אותו איפה 40 אבל אמרתי גם לחבר ה שגרמה לי שאלברט..... הורח, אני לא יודע מה אפשר היה לחשוב על הכל באותו זמן.

בעוד הנוער פה דובר מרובח לי הסב"ד. אב, אנחנו מראש התחלקנו גם זה כלי שרצינו

זה לא היה שיקול ושם דבר אני מהש עם הקמב"צ ועם יוסי הייתי בצד ימין של הכביש ושכחתי עם זאב ועם מירזה היו בכלל כצד שמאל של הכביש כשהחזית שלהם הייתה החזית הזאת. הוא הודיע לי בקשר שמה שניראה ממול זה בכלל אנדה- סנקים בשורה ומלא חי"ר מהחילים לתקוף את האזור. בשלב הזה יש לנו מחלקת מרגמות 08 עם תול"רים, עם הטנקים שכבר נחלו פה קרבות דיי זמן, כל הזמן הזה כלי ארטילריה. התחלנו להפעיל את מחלקת ה-01 וזה סיפור שלי דעתי הוא בלתי קונבנציונאלי מבחינת הקשר כולם עבדו על הרשח שלי המ"מ, כל הפלוגות, כולם עבדו על רשת אחת, אמצע הסנקים, הארטילריה, הטווחים נעשו על רשת..... וכולם וא בנימוס חיכו עד שמירזה הסכימו טווח וגד ששבתאי תיקן והמרגמות נפלו ואני הודעתי על סנקים, בקיצור כל הגורר עם כ-17 חמוצת על רשת אחת. פשוט, בגלל שלא היו מכשירי קשר היוצו צריכים לעבוד בשיטת הזאת והסנקים כולם בניחם, המקורות שהוא נותן להם הכל ברשת..... זה דרך אנב דבר שעבד מצויין, פשוט בצורה רגועה לנמרי כל אמצע אחד היכח שהשני יגמור נכנס לבשת אמר את מה שיש לו והמשיך.

מה שקרה פה ממול זה סדר גודל של גודד סנקים נעמד במטווח ימינה ושמאל כינו נכנסו משאיות עם חי"ר החי"ר ירד ומצחילים ללכת. כשיטה חרוטית חי"ר חולך לפני הסנקים ומירזה ושבתאי זאב עם ה-01 קנים, מורידים מרגמות בולים בלתי רגילים על אמצע הסנקים, המחלקה הזאת ירתה בסביבות אלף מצות.

במקביל מירזה מרובח לי מפה שעל ציר זאבה הוא שומע רעשים וענני אבק. העסק מש ככר לא מצא חן בעינינו ואז אתה זוכר שקראת לי בבקר ושאלתי אותך אם אתה יכו ל לעזור לי? אתה אמרתי לי שאתה לא יכול כי אתה נמצא רחוק מאוד, זה היה השלב שלא הייתי רחוק מלהחליט ללכת אחורנית, אני לא יודע למה נתפסתי אליך, קראת לי בקשר ואמרתי שאולי אתה יכול לעזור לי, כיוון שכאמת בשלב הזה לא היה מי שיעזור לי.

בקיצור, המצב לא היה סימטטי...

דף מס...מתוך...רמיים
שחק מס...מתוך 4 עותקים

- _____ : מה עמד חצי צה"ל ואני מה עם איזה 17 טנקים מטכנים
- _____ : ולנו לא נחנים להאסטט לחקדם כי צה"ל מחכה להקיפה ..
- _____ : אהאא אחרי טיור שאמר שכאן על כמעט ריזק .....
- כי מה ביחד בטח יולך בהטיבות טנקים ואנחנו יחד נזרוק....
- (לא ברור)

מג"ד 202 לקחתי את ישראל מאיר שכבר התארנון מה יצא מה... ואמרתי לו שעם מימון

1-2 טנקים ירדו חזרה, יגשו ליוזח 70 ויבאקסטט וידפקו את מה שישנו על הציר. הוא נסע, אני אפילו לא זוכר מה הוא דווח לי הוא רק אמר לי שהוא יצר מנע והוא דפק ומסתבר שהוא דפק את הזנב של מה שדפק את החול"רים של...אב רי.

הכל היוזא בסדר לקראת 1020 הטנקים כבר הודיעו שאןלחם החמושה, מרנמוח נשארן לחם 70 מצעות ואמרנו לו להשאיר את זה ..

(אנב, אנחנו על זה לא עשינו חקיר כי משוט לא היה זמן)

בקיצור, אמרנו לו להשאיר את זה תול"רים

שאלה מה היתה תפא המשמעות של הפצצה .....

תשובה אני אומר לכם , פניעה בלחי רנילות בחי"ר , על הטנקים שכבר הניעו לכאן , הוא ירח ומה שהצוותים עשו זה קמצו מחטקים . כל פניעה הוא פגע בול , באזור של משאיות ראית אנשים עמים לכל הכיוונים , הוא פגע פניעות בלחי רנילות . כל זה עם 4 קנים . עכשיו , הצוותים של הטנקים מה בשלב הזה כבר עמדו , הם היו בכלל בתרפאקט הערכים ממשי ולזלו בנו בכלל בשלב הזה ופה התחילת בעיה החמושה אטאטאטאטא . . . . . תודעתו לק" האנ"ם שאפנו אטאטאטאטא קצרים בתחמושה וחביעה כעת היא איך מהחבר ה אונטה טנקים לגרוד חי"ר , ממי תול"רים לא יודעים מה זה , כדורי . . . . . ס , ס . . . . . ביצים קטנות וס , לא ידעו מה זה בכלל ופה התחיל מצב מאור עדין אמרתי לישראל מאיר שי לך ויביא החמושה , הניעו ולדות הנח ואמרו שחם לא נכנסים הנח , מחזה לא נכנסים? ישראל חוריר מהולדות , (אני חושב שמחפלונה של איליו) פרק את כל החמושות נכנס עד הנח , למיתחם ואז ברנל התחלנו להעביר בידים פצצות של נפאק טנקים לטנקים האלו .

דף מט... מתוך... דשנמ
עותק מט... מתוך 4 עותקים

בשלב הזה כשסנקים היו באזור הכביש (אני קצת מקצר) ראיתי שהמצב מתחיל להיות חמור, נתתי פקודה למ"מ תול"ר למצא לבוא אלי עם 2 הניאמים, אני חייתי באזור הזה של הרי ונה ממס מול הסנקים, אמרתי לאילוח לרכז את כל הבזוקות שאנב הורירו לי בגלל החוראה שלך לאילוח, כלאמר הוא אמר שאין לו ואמרתי לו שיביא מכל הפלוגה מה שיש לו (בזוקות) ומיקמתי אותם ממס בקו הדיונה הראשון מול הסנקים, הבאתי.... תול"ר אחד, הראתי לו את העמדה אמרתי לולהתחילאצא לדפוק, כמה שזה מצחיק התול"ר הזה נכנס לעמדה וסמל בשם פרידמן כמו כבוהן מסייעת, באדישות עם משקפה כדור.... אחד, הסנקים כנראה בכלל לא מקראים מרגישים בכדורים כל הזמן פוגע לו כדורן והם לא משמא מרגישים, הוא מתקן עוד כדור, 2 כדורים כמו באימון רחף לא פגז לא הדליק אותו (לא היה לנו מעיבים) אבל הם קפצו החוצה וכרתו. פגז שני בסנק שני גם כן לא הדליק אותו-קפצו החוצה, במקביל התול"ר פה שהיה בצומת אצל הסמנ"ד דפק בלי איכון בכלל, אלא כי לא היה לו כבר היקון הדליק טנק, התנק שעמד לידו מתוך ה-8 שהיו פה מיד החזיר לו פגז - פניעה ישירה בני"פ הם חילצו לאחור הם לא תפטו עמדה נכונה, הם לא השתמשו בעשן הם עשו את כל מה שלא צריך לעשות (זאת היה חירקולת פנטסטיה של תול"ר שאנשים יורדים, שהוא נכנס לעמדה אין אף אחד על חמ"פ וזה חכם בניגוד לסנקים)....

השדה..... (לא ברור)

השבתה אפשר לעשות את זה, זה קשה אבל אפשר.

הנחנא אפספספספספס נמצע. בקיצור, אני לא חייתי עד לכל המתרחש הזה מה שראיתי אחר כך זה ני"פ בוער ואת אבי מלכה שוכב על הכביש כשהוא פגעה לתרומם כל פעם אמרו לי שזה הוא, מיד זחל שהיה פה בפיונה (צריך לראות אתה בשטח זה ת מן גיבעה כזאת) רץ לחלק אותו עם אצבא חובש, הטף פניעה ישירה מיד, ראינו שהפיתחה הזאת משמא מטוחה ע"י סילים וגם סנקים שעמדו פה ורק אחרי זה מינינו אותם חוצה חמ"מ איבר רגל ואנחנו ממשיכים במלחמה שלנו.

בשלב הזה מרגמות עוד לא הגיעו, התמושת מרגמות לא היה בכלל, הם לא ידשמה זה בכלל, מרגמות 120 הצטרפו למשחק ומתאם שבתתי מודיע לי בלוח זמנים קצר מאורשהגל השני עוד פ עם, מה שהיה פה לפני זה שוב פעם מחדש, צ

ההודעה על זה שהם באים עוד פעם היה לפני שהמ"מ תול"ר נמצע שוב אותו סיפור ואז חיל האויר הגיע (אנב, היה לי מכשיר למטוסים אבל אף אחד לא היה מעוניין לדבר איתי בכלל) אמרתי לו שירד על נווח הוא אמר שזה קרוב מידי אמרתי לו

דף מס... מתוך... דפים
שחק מס... מתוך 4 עותקים

שירד על גרדה באחריות מלאה, אני בסדר, אם הוא היה יורד על גרדה בצורה הזאת כמו שהם היו
ממוקמים הוא היה ששה את זה יותר מהר, הוא ירד רק על אזור צידד וזה עשה מסווח שם
ריקט שם את כל השוירה אשטטא שעמדה והתחיל להדליק משאיות וגמ"שים והעסק נבלט.

זה היה בסביבות 1200-1000

שאלה:

איך ביקשת את המטוסים?

תשובה:

דרך רשת האגודה, האגודה עבדה רק איתי, כל זה היה שקט דן שמרון לא עשה
שום דבר, התקיפה שאותמטורים על הטיבה 25 מדוידיה 4 חיתה באותו יום כיום של
הצליחה וכו'. מה היה שקט ומהם עם עברו איתי ישר, אני קיבלתי את כלמה שהיה 155 ו-120 וכו'.
המטוסים התחילו לרדה ואז העסק נעצר ואנחנו התחלנו לתפוס יוזמות והתחלנו
להעמיד טנקים בשיטת שעל כל טנק קצין שלי, עולה לעמדה מזחה טנק, ז"א עולה ברגל מזחה
טנק, לוקח את המט"ק איתי ברגל, מעלה אותו לעמדה, מזחה לו עם המשקפת את הטנק, יורד אטא
חזרה, אטא עולה לעמדה במקביל הוא מוריד מטה ארטילרי והוא דופק את הטנק. זה עבר מצויין
שום טאגר לא עף, כמובן שגור גם על אנשים דסי חטף טיל על ידו, וזאב, טילים שם היו חופשי לגמרי.
אנחנו היינו מאורגנים מצויין על הדיונות, ממש על מידרון אחורי, למעלה למעלה ודבוקים לדופן.
כל הפצצה שנפלו גפלו מאיתנו מטרים - ושום דבר.

דבר שני מה שירד עלינו הם גזותחים, לא מרגמות, וזותחים המעוף שלהם הוא לא כמו
של מרגמה 81 ואם אתה שוכב צמוד לדופן 90% אתה לא נפגע מזה. זה הציל אותנו מאוד, התחלנו לחטוף
אטא בשלב הזה גם ארטילריה אבל לא היחלנו שום אפגע מארטילריה; באותו יום קרב.

בשלב הזה חימשנו טנקים מחדש, טנקים התמלאו, קיבלתי שר 2 שוטים שהגיעו מהחט'

של ברעם, מהנש"ח, כל אחד היה חוסף טנק ונוטע לאן שהוא רוצה, ויש קצינים שהיכו בנש"ח
תיקנו סנק הם היו עולים עליו ונוטעים, אז שלחו אותם הגנה והם הגיעו בטיבשת השמאטטא אחר הצהריים
הזמים מאוד, מ"פ שלהם נהרגו מיד מטיל טאגר כי הוא לא היה במלחמה בכלל, הוא בא לחנך ולא
ידע בכלל מה זה טאטא טילים, עלה לעמדה וחטף

את הנפגעים מינינו החוצה, הרופא היה פה, בו שם היו פלוגטרים, נהגו זחל"ם אתה
יכולת לתת לו חריץ מאתיים ששה, אומרים לו: "סע, על מציר הרופא מחכה לך", הרופא מסמן
לו עם חיד- שום דבר, הרופא עמד ליד הציר עם אבי מלכה בלי תרגול, כל הפצועים של המקרה הזה

דף מס... מתוך... דמיט

עזק מס... מתוך 4 עזקים

הביאו עד המיטלה רק אחרי טיפול ראשוני של חובש, הוא לא עבר בכלל דרך רופא. זה עוד פעם לקח שחשוב להסיק אותו, רופא שיצמד עם מחסום נ.ט. על הכביש כי אף אחד בכלל לא מנסה בהכרה ולא רואים כלום, נוטעים, הוא עמד עם דגל מטומן עם... האג"ד כמו שאומרים בתדריך למישמר קפאצ' קידמי, ושוב דבר הוא נשע, עבר את כל המחטומים בדרך והגיע למיטלה וזה חבל נפטר שם בחור שאם היה מקבל טיפול בזמן הוא לא היה נפטר.

..... בזמן הזה עשה עבודה בלתי רגילה, לי היו יסורי מצוקה אפילו על הפלוגה

הזאת אמרתי לו "קח את עצמך מהראש, (שר כשהוא דווח א לי) ותברר מה "תג"ל עונה לי בקור רוח "שלילי, אני מארגן מצויין להגנה לא בורה אמילו מסר" ומתחמיו עובת החסיכה 4 של הודייה שוב אמרתי לו לברוח מחר והוא אמר לי "אין מה לברוח, אני יושב מצויין", אם מ"ט אומר לך דבר כזה זה עשה טוב בלב, אמרתי לו שאם הוא חושב שהוא מארגן בהצלחה, יותר לא שמעתי ממנו כל היום, הבחור הזה עשה עבודה בלתי רגילה - הוא טווח את כל הארטילריה שהוא רק קיבל אצט"ב (165) לא ידענו מה זה רשת צלמון, רשת סינימה לא היה לנו תדרים ו... של האוגדה כי היינו בכלל במקרה ואז היינו מפחיתים ומחסירים מהרשת שלנו היינו אצט"ב אומרים לו אצט"ב להוסיף בשמאלי 80 ובימני תוריד 10 וככה היינו עוברים חדר חדר וזה עכר מצויין, בניגוד לשיריון ששר אומר את המספר הוא בכלל לא חושב מעמים ואומר" העביר ל-250 קוזה. הוא א עשה עבודה נמלאה אני ממש מצויין את זה ואני חושב שלפחות לפלוגות שלנו זה צריך אלמנטל לשמש לקח איך מ"ט לכד בשטח עבר בצורה יוצאתמן הכלל. הוא היה הראשון שדווח.... הנטינה, הוא דווח לי בסביבות 1130 שמתחילה כריחה חמונית הזרה

שאלה מה הם ברחו?

תשובה: הם ברחו -א. כי בלמו אותם פה, פלוגה של דן שומרון הגיעה הנח וכלמה אותם וה"א התחיל לרדת עליהם בצורה מאסיבית מאוד, פה ירד עליהם וגם פה.

בשלב הזה (אף על פי שהייתי חמוט) לק"אג"מ להמקיף נגד זה הזמן, לפי דעתי ואני אפתי את זה גם אתמול לגורדיש הוא חושב שלא היינו צריכים, לפחות עד הכביש הזה אפשר לנמנף אותם כל החסיכה המשוריינת הזאת שעברה התחילה לסגה, הם ראו שלא רודפים אהריהם חוקמארטילריה והם נעצרו כגן באזור של 482,449 לחנון לילה, בני בוקש ממני לרדה לקחת שבו יים לדפוק אותם, אמרתי לו שהוא לא יורד אמילו מסר כיוט, הוא ביקש לירדה, אמרתי לו לא לירות על אף אחד כדי לא ידעו שהוא נמצא שם, הוא טען שמתחמיו עברו חמונים, אמרתי לו שרק בערב או לפנות ערב אם הוא יוכל שיקח לפחות מידגם כדי שנוכל לדעת מה קורה. זה מה ששוא עשה הוא לקח 6 אצט"ב שבוים

דף מס... מתוך... דפים

עוהק מס... מתוך 5 עוהקים

(אמרתי לו לא לקחת יותר מ-7-6 שבועים) העלה אותם לשעלה, הם היו איתו יומיים עד שהא קיטר
 שחם אוכלים לו את כל האוכל ואז אמרתי לו לחזור אותם חרה אליו וככה זה היה. הבחור היה בילה
 פה 10 ימים, פלוגה בוריאציה שלו בהחלה דרון, אח"כ את דו פן חזרתי אמרתי שפא שזה לא הנידני
 שימונו פה 70 איש, השארתי פה סמ"מ עם 10 חיילים ואחרי זה המ"מ נשאר פה לבד טווח ארטילריה
 והוריד מטוסים ודווח. פה היה ציר שלהם כל השורה הזאת והתה מלאה, נטעו פה אוטוסטרדות המיתחם
 הזה והמיתחם הזה והוא עשה פה עבודה נפלאה את זה אפשר לשאול את האנ"ו והיא תספר את זה יותר
 טוב ממני. אנחנו בשלב מסויים עכש על 4 רשתות ארטילריות במקביל, לי היחה טוללחמכמ"ת,
 היה גרד. מכמ"ת שגם איתו עברתי, 155 ו-175 ואת כל זה הורדנו חופשי לגמרי בשלב מסויים גם
 למכמ"ת של צור אנחנו קיחקנו אותו חופשי לגמרי, מי עשת את זה? לא אקש"אים, הם סאטא
 או טוענים שאנחנו לא טובים אבל אנחנו עשינו את זה, כי אצלם זה הולך באלפיות אני אומר לו את זה
 באזימוט, הדבר היחיד שהיינו מזכירים למ"מ זה איפה אתה רואה את זה, הן אזימוט.

בקיזור, בסביבות 0430 שמענו רעש אימים של טנק מפא, אבל עקרונית מה...

זה 40 טנקים נטושים פה בסביבות 6 טנקים.... פה וכאן 18 טנקים דמוקים מולנו.

כל השוירה הזאת עומדת זהו מחזה פפמרתיב ואפשר לראות אהו גם היום הכל שמר מעלה עשן
 ושקט רממת אלוהים, כל פעם מטה ארטילרי אג"ל הכל שקט. אנחנו אי ישנו במיחהם מאורגנים פלוגה ג'
 פה ואיליו מה קדימח. זה בעצם טימו של יום הקרב פחות או יותר עם כל מיני תוספות ושינויים
 אבל בעיקרון זאת היחה ההקפמה היחידה האמיתית שחטפנו ממש פיזית בטווחים כאלה. מהרגע הזה
 מיטם ראשון ההוא סטטטט ועד שבועיים אחרי זה כל יום היחה ארטילריה נוראה, אנחנו הפגנו
 אותם חם הפגינו אותנו לפי אותה שיטה, כל הפלוגות מאחורנית, דורון פה נא מוטמראמטטטטטטטט
 בואריות מוטתר, איליו מאחורנית ופלוגה ב' הצמודה אלי קדימח רק פלוגה אחת עם מחלקת מרגמות
 מחלקת תול"ר כאשר הני"פים כל יום קיבלו משימות-מיטרול ואבטחה אנשים, בשלב מסויים רלו
 (הסמ"ם של התול"ר) הציע לי רעיון, אנחנו חטפנו פה אש גס איומה, ישר, הינו יורים ישר גס
 גם אע 155, ה-155 ממ מוגנים אבל ה-120 שעליהם יש סיפורי אלף לילה ולילה - יום אחד היחה
 אלא לו פ"נצ"ר הוא פינת את כל הסוללה למיטלה וחקש"א בכל ל לא יודע, אני אמרתי לו שיתן
 לי אש וחוא עונה לי שהסוללה שלו בכלל במטלה, פניקה אחזה בכלום, היצבתי אותם תא פה
 בציר זאכה וזה היה מקום פנטטטי, אי אפשר היחה לגלות ולזחות אותם כך שהתול"רים עסקו
 צאא בפטרולים עד איזה יום שאני לא זוכר את ההארין המרויך שלו שמודיע לי תצפית של 401
 פה שעל ציר זאכה חם מזהים שיוון אויב והי"ר מחפז בחניבעל 68. אמרתי לו שזה לא יכול להיות

דף מס... מחוך... דמי
עוחק מס... מחוך 4 עוחקים

שזה בסח עווי עם טנקים טיראנים ואז שאלתי אהך אם אחח נמצא ב.....

ושוב אשפטם בשיטתאמאא הרגילה לקחתי את יוסי עם רייכר עם מחלקת טנקים, המ"מ הזה אז
הוא כבר היה עם הרבה ביטחון הוא בשלב מסוים בכלל מיקד על המ"מים שלנו וזה נכריאל.....

לקחתי סוללה 120 הורדנו עליהם מה מרגמות 120 טנקים נעמדו רק בעמדות ונשמעו כשטנקים
הרימו יריות והתמסרו שם בסביבות 100-110 קומנדו אמיתי עם כ.ר.ד.מ. היו שם 4
ב.ר.ד.מ. מ"ד מצוע שכבר היה עשרה ימים בשטח, זה כניראה היה החוד של מה שתקף אותכם
וכו'. על כלפנים הם עשו מה סדר בלי אף נפגע בשקט, איליו מונה למפקד השל אסף מה את כל
ה..... ואני יושב שצומח אשטנקים ונשמעו כשפחאם מודיעים לי
שעל יורה 70 יש שיריונית אויב אמרתי לו שיפסיק להתברר והוא חזר על זה שוב, הדוקטור
פתאם בצווחות אימים אומר "כאן 10, יורים עלי", הסוללה מדווחת יורים עליה, נשאר לי מה
2 טנקים כל המ"מים בחוץ, לקחתי טנק שוט עם פנה עליהי עליו והתחלתי לנסוע, אשט נטענו
כ-500 מ' והתחלנו לחטוף את תופת, אני לא מאבא ישבהי בחוץ טנק אלא שמרתי מאחורנית,
כדור מימין כדור משמאל תוך כדי נטיעה אמרתי לו לעצור אך שום דבר הוא ממשיך
לנסוע, המטנקים אמרתי לו שיהן לי להסכל במשקפת והוא הודיע לי שהוא
חסף פניעהק בפריסקופ והוא כבר לא יכול לירות עם התוחח, הסתכלתי במשקפת וראיתי 2 שיריונית
עו מדוח כדור 70 וירדת על הסוללה ומלא ועליו. לא יכולת י להודיע להם שום דבר בקשר
הם היו היסטרים לגמרי, נטענו במחירות אמרתי לו שיהחיל לירות עם ה-ט.א. 2 (?) הוא אצטאמא
כל הזמן מסובב אח התוחח ואני רץ כל הזמן אחרי חצריה כדי לא לחסוף. בשלב מסוים ראיתי שזה
לא עסק ונכנסתי לתוך הסנק זו היהח טעות חיי, התחלנו לס לנסוע, אמרתי בקשר לטנק הגני שיצמד
וידטוק אח ה....., אר.פי.ג'י. מכלאמא הכיוונים שורקים ליודעו החוא נעמד במצאט מטווח
של 200 הרים שיריונית אחת באויר ו-2 טנקים מול שיריונית נוסעים, הם היו ססא בהיסטריה אי
אפשר היה לדבר איתם או לעצור אותם לרנע, תוך כדי נטיעה כשישבתי בחוץ הסנק פתאם הספתי
"ז' בנג" אדיר, החוא התחיל לצרוח "יורם עלינו, פנז של טנק, אר.פי.ג'י." כולם שמעו את זה ב.....
אני הייתי היחיד שלא שמתי, הייתי בטוח שירים עלינו, יוצאים החוצה ראיתי שהוא פרט שרשרת ואז
אמרתי שאני יוזר לטנק לא נכנס, קפצתי למגה שני ואיתו הסתערנו על השיריונית, ממש הסתערות,
הוא כל כך פחד- איך יורים מה..... בשיטה אשא הזאת: הוא מסתכל לשם וכך הוא אי יורה, היו
שם 4 חברה, 2 הרגתי ו-2 לקחתי בשבי ואז הניעה הפלוגה של איליו ואמרתי לו בקשר שיזחר כי
יש מה חברה שנמצאיםבשטה. אני לא יודע מה קרה אבל נהרגו לו חיל, לא ברור לי ממי, אני חושב
שזה מאחד החברה שהיו מה בשטה, הם התפזרו, לכל אחד מהם יש אר.פי.ג'י. וקלציקוב (קלצ'ניקוב
עם הקת המיתקפלת), מה היה הרוג לאיליו ממש לא בצדק וחבל כך נגמר הסיפור המפגין של ה-א.ב.ד.מ.

דף מס... מתוך... דפיטא
עוזק מס... מתוך 4 עותקים

חדשה לנמרי, ^{הנענו} אתה ונסענו, זהו ממש כלי יפה עם מזון עם קשר עם מפות, מצאנו שם מפות
שלי לא ברור בכלל איך מנווטסאלעל המפות האלה, אני לא מבין שם בקווי הנוכה כלם, מסתבר
שהם בכלל טעו הם בכלל לא החכונו לנסוע על הציר הזה, הם שטא החכונו לנסוע על הציר הזה והם טעו.
הם עברו על הציר הזה, הם נכנסו ל בסדר ולדעתי במהלך הזה הם אפילו יכולו להגיע עד
ביד-תמרח בכלל, שום דבר פה לא היה עוצר אתם, ^ט צל נודד 202 בסוף אבל בסדר אם נוסעים
בסדר רלי דפק לבר עם הני' פים 5 משאיות עם תוחחים, הם אנב נכנסו עם תוחחים, בסדר הממונע
נטעו משאיות עם אאא תוחחי 22 מ"מ, עמד סמ"פ ודפקו 5 משאיות כלי בעיות עם פנוי מול"ר.
יותר הזמן זה עבודה עם ארטילריה, בשלב מסויים ראיתי שאין לי מה לעשות והתחלתי

לסיר פה לאורך הציר הזה אאא ולעז, אני כל הזמן מבקש מהאוג' הא"צות, יש פה ציידר שזה
העוז של היהודים ומבודד זה הנכרוזים, פה מדרומי היה כוח נקרא נצח, אריה ונברג עם 17 טנקים
ביקשו ממני בהסטריה את חמלונה של איליו. עכשיו, איך יוצרים חמלונא חבירה אפילו כשידיון-
אמרתי לאיליו שילך בתל על הציר לפני החלמים, כל הפלונה תלך כרגל והחלמים יטעו אחריה,
הוא החקשה קצה בתנועה הוא עלה וירד מציר ובטוח בטובות 200 אני מעריך הוא הגיע לכאן
ואז אמרתי לנצח שהפלונה מחכה לו על הציר, הוא רצה לבצע חבירה ממשטא במטחים ארטילריים
הוא אמר שזא יוצר חבירה איתו, אמרתי לו שהוא לא יוצר חבירה עם מטחים ארטילריים, איליו
שמע את זה והתחיל בהיסטריה "מה פחאם הוא יורה עליו עלי", זה היה תרעיון שלו, הוא עוד לא
נ ילחם, אפילו כדור אחד לא ירו עליו והוא יוצר חבירה עם מטחים ארטילריים. לבטוח הוא התקרב
והם יצרו חבירה ביניהם, ... ראשון איליו היה פה על ידו ואת הסיפור בפני עצמו, אני יודע שחור
יום הם רבו והוא רצה לה דיה (?) ארתו ואת יותר סיפורי חבורה על הנצח הזה שאנב כל הזמן
הודיע שהוא תוקף ואיים על כולם שעוד ישמעו ממנו, הוא לא עשה כלום ואני לא משמיץ אני רק
אמר שלמי דעתי בשלב זה אפשר היה לבצע פה מחלכים בלתי רגילים כולל מם לא החכונו לא
לתקוף דרומה כטוח בשלב הזה, הוא עמד פה שבועיים ובטוח הוא ביצע בהפסקה האש דילוג מרהיב
עד לאזור הזה.

אנא אני עכדתי עם צור כל הזמן, גם עם רן דיכרתי, הצעתי להם לשלוח קמ"ק
לפיהוק כי אני ישבתי שם יום יום בחתחלה שלחתי את רלי, אח"כ אתמירזה את גידי כל יום מישהו
אחר יצא עם תול"רים, הלכו כרגל, נכנסו פה להריץ וטוחו את כל המיתחם הזה, ממש טיווח מצויין.

את עיתונאי או אה ציידר?

שאלה

אני לא התעסקתי עם עיתונאי, זה לא עניין אותי, את זה ואת זה.

תשובה

דף מס... מתוך... דפים
שתק מס... מתוך 4 ע הקים

הם הזרידו כל הזמן אני לא יודע עלמה, על כל פניה ^{כל זמן שהיא} עבד איתי היו טווחים מצוינים
וכל פעם שביקשתי אותו אם היה לו זמן הוא היה מתפנת אלי וכל הקיטוקים שלי בשבועיים האלה
היו בעיקר...

שאלה: (לא ברור)

תשובה: שלילי.

זה מה שעשינו מחות או יותר בכל השלבים האלה, עד שהתחילו לעבור לצרפת.
יום אחד פתאם אנאשטאס שומע שקלטן כבר פה באיזה שהוא מקום, חסתר שכולם
עזבו את האזור ונטעו לארץ מאסאט נשן בכלל, וממקד חדש גרניה.
גרניה, ההיו התקמיים, מה לתקוף? פה אנאס יסבה (עד שקיבלנו חצ"א לכולם פתאם
געשה סדר בעינינו) זה היה מערך חסיבתי, (הוא רצה שניתקוף את זה) פה אנאס יסבה חסיבה על פוליצון.

אנב, לגבי חס' 401 הם עכדו לא נכון ואני אניד את זה לכל אחד בגלל שהם עבדו
אנאס
בלי חי"ר, ביום הוא היה נכנס לעמדות מנהל קרבות וחס חוסף שמלים בלי טוף, לקראת 0430-
הניזן לילה, אנאס... לא משנה אם זה מילחמה/ימי שלום, הוא יורד אחורנית, מה שקרה זה
שהם היו יורדים מחצמת 4-8 ק"מ אחורנית, נכנסים לחנוצי לילה, המצרים היו מתיישבים על הצמת
בבקר הוא היה עולה לעמדות וחוסף וכל היום היו מנהלים מלחמה מסופשת של הילוצים של אנאס
נפגעים וארטיילריה. אמרתי אזר בזמנו לאלברט לשים שם פלוגת חי"ר שתכנס ב-0430 אח"כ לתו
מקום שישב.....

אם הם היו עובדים בעזרה הזאת, אנחנו לא השתמשנו בדורון כמו שהשתמש בו החשיריון
דן שומרון נתן לו את כל אנאסאט הנדוד עם גרובר שהיה ח"פ.

קלטן עזב אותנו ונטע למעלה ואז אני ראיתי שאנחנו מתחילים, כל הצעירים התחילו
ללחוץ עלי להתחיל להלחם וכו', אני אמרתי לנוער....

הערה: (לא ברור)

תשובה: כן, יום אחד גורדיש בא בהליקופטר ואמר לגרניה בקשר שיחיה מוכן לתקוף בלילה
את ציידר ומבדד יחד עם נצה יחד עם ברעם פה למעלה, כל זה בקשר.

לוי זה כבר לא ניראה לי, פגשתי את ברעם, באותו יום הודיעו לגרניה שבנו נהרג
עליתי פה למעלה לקבוצה מקודות ואף אחד במובן א לא שאל אנאס איתי מה דעתי על השטח הזה

דף מט... מתוך... דפים
 עותק מס... מתוך 4 עותקים

אני היחידי שהייתי פה שבועיים, היו פקודות ישר, אמרתי להם רע, ברעם היה בחור שגם עבר הרבה במלחמה הזאת והוא בכלל אמר תכף למנדי שהוא בכלל לא מטוסט מהרעשן הזה, מטוסטאנג, לפני זה הייתה לי גם חבירה עם דן שומרון, בשלב מסוים הייתה תוכנית לפרוץ פה באזור הזה כדי להתחבר לגשרים בין ציידר ובין פוליון וזה היה רעיון מצויין, התוכנית הייתה שהגדוד יתפוס כליל את הכס הדיוונת, יטהר אותו מחי"ר, יוריד ארטילריה ודן יעבור עם החטיבה דרך הדבר הזה, זה היה רעיון מצויין, אבל הם רצו לכבוש את זה, אמרתי להם שקודם כל אני לא מציע כי א. זה לא היה תורם שום דבר, אפשר היה ללכת בלי הדבר הזה עם כוח רציני, ב. אם רוצים, מה שתיכנסו זה לקחת את 443 את רכס הדיוונת ולהקוף מהאגף בצורה הזאת. באותו לילה הכנטיני את כימון שיתפוס את שיתחיל לפטאטא לנרד את הדיוונת לאט לאט ויתפוס איזה שהיא חפציה יותר רחוקה מהדרך הזאת כי אנב את זה כבר תפסתי.

הסתבר שבגלל הפקודה של גורודיש הם הכניסו הנח עוד גודד חי"ר באותו לילה לכאן ותיגברו את האזור הזה עם גודד טילים, זה לעמות המודיעין מיד אמר כאותו לילה וכיטלו את הדבר הזה. אני הייתי על הרשת של האוגדה של קלמן ושמעתי פה את מה שיאיר סימר פה, את נתק"ח בזכה ושמעתי שמה חברה נטבחים, מכש"תן לי אדומים", אמרתי לכל חמ"פ בגלל שזה גורלנו, נעשה את זה בצורה הטובה ביותר, אולי יש קרבות יותר מעניינים אבל זהו, אנחנו יושבים פה כל זמן שזה חשוב, מטוסטאנג אני כל פעם אמרתי למנדי בעדינות שיחשוב לזה שיחליפו אותי כי אני חושב שמקומי לא פה בשלב הזה. מגיעה הפסקת האש, אני כל הזמן נירנתי לו, יום אחד אחרי הפסקת האש כבר לא יכולתי יותר ועוד הדיעו לי שהרל"ש של הרמטכ"ל בא לפקד.....

ת ח ק י ר - מג"ד 50

אל"ם ציטל
מסמכים:

כדי לא לאבד את הלקחים הראשוניים שעברו על החטיבה הזאת,
וכדי שכולם ידעו מה שעשה, החלטנו לאסוף כאן את כל הגדודים,

את המ"פים, כדי שכל גדוד יסביר איפה הוא היה, מה עשה, מה עבר עליו, כי לא
כולם יודעים מה הגדוד השבי עשה, ולאחד מכן מספר לקחים ראשוניים ומחשבות
ראשוניות שיש לכם, כדי שזה יתן לנו איזשהו כיוון להמשיך עבודה וליסוד, לא
לסווחים ארוכים אלא לסווחים קצרים.

נתחיל מגדוד 50 כי הוא התחיל להילחם ראשון, ואנש שכל מג"ד יסביר מה היה
בגדוד שלו, ומ"פים או קצינים מיוחדים שהיו במקומות מיוחדים, שהמג"ד מוצא לבכור
להפלותם לכאן שיעשו זאת.

מג"ד 150

כמו שהמח"ם אמר, מה שאציג כאן זו תמונה כללית של מה שעשינו,

אנו ישבנו רק עם המ"פים והמס"פים ושחזרנו את המלחמה
בקוים כלליים. היו כמה בקורות שלא היו ברורות לנו ולא היתה לנו תמונה מושלמת,
השלטנו את זה אתמול. תחקיר ממש התחלנו מהייליים, מ"כים, מחלקות, פלוגות,
זה יהיה רק בשבוע הבא ואז נשב בצורה מסודרת ונארגן את זה כמו שצריך.
היום זו רק תמונה כללית על המצב, אם תשאלו על פרטים שיעבינו אתכם, נוכל אולי
לתת תשובות אך זה לא אחרי תחקיר יסודי.

ביום שבת, כשהתחילה המלחמה, הגדוד ישב ברמת - אשכול הגולן, הם חפסו את המוצבים
111, 114, 115, 116, תצפית ב-117, נחל גולן, אורן אפרקק, אננט ומפקדת הגדוד
ישבה באל על. כשהתחילה המלחמה, ב-1350, ירדו הממוסים והתחילה הפגזה ארטילרית,
הסמג"ד מנחם, הקמב"צ ועוד אלמנט של חפ"ק היה בדרך לתל פארס ¹²²¹ עם הרכב
בתור ההפגזה ארטילרית. ב-1500 הגעתי למפקדת אל על, זה היה בעיצומה של ההפגזה
הארטילרית וכל הריכוך שקדם להתקפה.

מבחינת הפריצה - הגיעו דיווחים אחת"צ על ההתקדמות של הכוחות שלהם בשלושה
צירים עיקריים: 1. ציר תל כודנה - ציר טרטור, קצת צפוגית לתל כודנה. 2. הציר
הראשי של רפיד, מול מוצב 114, ו-3. המרכזי של הפריצה שלהם היה באזור ג'וחדר,
ציר מחזה, ציר הנפט, הם פרצו כאן וכוח אחד המשיך לנוע לכיוון ציר הנפט וכוח
שני שפרץ דרומה פנה דרומה, באזור 116, כ-400 - 300 מטר מהמוצב גישר את תעלת
הג"ם ודהר דרומה. הקימו שם איזשהו גשר, לא ברור לי עד היום איך הם עברו את
זה אבל הם לא התייחסו לתעלת הג"ם, זה הצחיק אותם, זה לא היווה בשבילם שום
מכשול או מעצור, הם עברו על זה בזלזול.

המשך, מג"ד 50: והכוח שבע דרומה, יותר מאוחר, הפריצה התחילה אחה"צ.
 המנקים הראשונים עברו בערך ב-1600 - 1530. אין לנו עדיין
 את כל הפרטים הקטנים.

מבחינת מנקים - בגזרה הזאת היו 8 4 מחלקות מנקים, ולכאן
 בערך פלוגה שהיתה שייכת לחטיבה 7, גדוד 82. ליד כל מוצב עמדה מחלקה, כשהיא
 מגנה על המוצב בעמדות שאינני מכיר אותם עד היום, לא הכרתי את הגזרה טוב.
 יש לציין שהמנקים עשו כמה תרגילים והכירו טוב מאד, זו היתה חטיבה סדירה 188,
 כשדיברו איתם הם ידעו לאן לרוץ. באזור 116 התחילה הפריצה המרכזית, דווח
 שבאזור תעלת הנ"ט יש כ-100 מנקים שעומדים לעבור בשורה אחת וצפופים, כנ"ל הגיע
 דיווח מכאן ומכאן, המנקים שלנו התחילו לדפוק אותם טוב מאד, דפקו עשרות מנקים
 וכלים בשלושת הצירים האלה, כשהבקשה שלנו להוריד עליהם ח"א, כשהם בשיירה -
 לא בעתה, לא היה חיל אויר, פרט לפעם או פעמיים, עמדו כאן מנקים ודפקו טוב,
 ממש עשו עבודה מצויינת. הנסן שלהם בגמדה והחשיכה ירדה, ופצצות תאורה לא היו
 כך שהמנקים היו מנוטרלים. הם לא התייחסו למוצבים, לא עלו עליהם פיסית
 אלא אגפו אותם מצפון ומדרום והמשיכו לדהור הלאה לכוון צפון-מערב, דרום-מערב
 ומערב. על 116 - זה המוצב היחידי עליו הם עלו כדי לכבוש אותו פיסית עם מנקים,
 בגמ"שים וחי"ר, וזה היה למעשה המוצב שבלחם כל הזמן על חייו, המוצב היחידי
 שלא פונה ולא התפנה ובשאר עד יום שני אחה"צ, כשהכוחות הראשונים שלנו הגיעו
 הנה, זה המוצב המפורסם שדיברו עליו ברמה"ג. (המפקד שלו היה יוסי גור).

מבחינת תמונה - כמוצאי שבת המחלקה שעמדה ב-116 - מנק אחד
 פגוע, 2 מנקים גמרו את הכסף, פצצות תאורה נגמרו. שלחתי אצא מחלקה נוספת
 מחלקה מספר 2 שלהם שתעמוד כאן ותדפוק. בינתיים בשעה שהמחלקה הזאת היתה מנוטרלת
 עלו עליו מנקים, הוא הצליח לדפוק 2 מנקים בכניסה למוצב עצמו. אני חוזר - בשעה
 שהמנקים האלה היו מנוטרלים ללא כסף ובלי צתאורה, זה היה בסביבות 1900, 2
 מנקים ראשונים שנכנסו למוצב בדפוק; אחד ע"י צבזוקה ואחד עלה על מוקש, מתוך
 הרביעיה. הגיעה מחלקה שנייה. מכיוון שלא היתה תאורה והם אצא בשלב זה כנראה
 בסוגו להתארגנות אחרי ששני המנקים הראשונים בדפוקו, נכנסה אצא מחלקה פנימה,
 אמרתי להם לסגור מוח כמה שיותר, מוח של 400 - 300 כדי שיצליחו לדפוק, זה
 היה ליל ירח, בתקווה שהם יצליחו להגן על המוצב ממוח קצר. מנק אחד בדפוק

המשך, מג"ד 50: ישר בכביסה, עלה על מוקש שלנו. 2 נכנסו והמשיכו להילחם

מתוך המוצב, להרוץ את ההתקפות שבאו מצפון.

בינתיים, ככל השלבים האלה הדיווחים היו שעוברים אותם מערבה, התקשרנו ודיווחנו ישירות למג"ד 82 שעוברים אותו סנקים מערבה, הבעיה הייתה שהוא לא האמין לדיווחים הוא חשב שאלה סנקים שלו שאנו לא מזהים אותו, שאנו שופעים את הרעשים אצט ומפקשים את זה לא בכון. פה ישב מ"פ א אריה, הוא דיווח שעברו אותו 21 סנקים מערבה. ^{מג"ד 82} אצט התקשר למנקים שלו שעמדו בפתח המוצב, כדי להגן על המוצב ושאל את המ"מ: עברו אותך סנקים. הוא אמר: לא ראיתי שום דבר, לא עברו, זה בודאי סנקים שלנו ומזה הוא הסיק שלא עברו אותו. דיווחנו גם לנפח, לדעתי לא התייחסו ברצינות לדיווחים שלנו. במוצאי שבת דיברתי עם 10 שלהם, בכל אופן - עברו אותו סנקים מערבה, גם בנפח עצמה לא האמינו לדיווחים שלנו לגבי הכמויות, היו משוכנעים שאנו מגזימים וזה סה"כ תרגיל או משהו כזה; בשלב זה המחלקה היחידה של סנקים שהיתה שמישה במוצ"ש בלילה הייתה המחלקה ב-114, היא עמדה פה ודפקה והיתה שמישה כאן. ב-116 2 המחלקות גמרו את הבטן שלהם, לא היה להם יותר מה ^{לשקל} שם, הבעיה הייתה לחדש להם את הפגזים, את הבטן. דיברתי עם אצט סמח"ס 188 וקצין האג"ם, שאמר לי שבאזור תל סקי מחכים הדרגים והפגזים שלהם וכו'.

נתתי הוראה לסנקים האלה לפנות מי שיכול, היו 4 או 5 סנקים שיכלו לנוע לאורך ציר המערכת ולהיכנס בציר הזה לתל סקי, שם להצטייד ולחזור חזרה, שיהוו לנו בכלל סנקים, כי בשלב הזה חוץ מהמחלקה הזאת לא בשאר אף סנק בגזרה. בקשתי מנפח בכל לשון של בקשה: תשלחו סנקים לגזרה כי כל הפריצה מכוון 116 דרומה, אין לנו עם מה לעצור בכלל. הם הבטיחו שיארגנו משהו, דיברו עם הפיקוד. בסיכומי של דבר הם שלחו 7 סנקים מאזור נפח על ציר הנפס שירוצו אלינו. באזור הזה (?) חיכה להם מארב של 21 סנקים שכבראה אריה דיווח עליהם שעברו אותו, דפקו כאן 4 סנקים ראשונים שהגיעו לצומת, בדמה לי שהם עומדים שרופים עד היום, 3 אחרים הצליחו לחלץ את עצמם, לברוח חזרה. בגמר הנושא של תבנות סנקים לגבי מכוון נפח או מכוון צפון.

לגבי הסנקים האלה - נתתי להם הוראה להגיע לתל סקי, ואז כשהם היו בדרך לתל סקי באמר לי שהדרגים הסתלקו מכאן, לא יודעים לאן. 22 של 188 פינה אותם מערבה כי הוא ראה שפה הולכת מהומה רצינית. בתל סקי, איבני יודע איך ומה, היו 2 סנקים לא שמישים, אחד עם סמג"ד שישב שם ועוד סנק אחד, כשכל אחד מהם היה בערך $\frac{3}{4}$ בסך מלאה לאחד ולשני - $\frac{1}{2}$ בסך מלאה. נתתי הוראה שיעלו או לתל עצמו ויקחו מהסנקים הלא תקינים תחמושת, שימלאו את עצמם. אצט בעקבות הדרישה פה והפלוגה הזאת שנדפקה והצעקות שלי הצליחו לארגן לי 2 סנקים מפלוגה שהסתובבה פה, לא דברנו עם הסנקיסטים.

המשך, מג"ד 50: זה היה דומם והמטבנה שלו, והם הגיעו לאזור תל סקי גם כן. נתתי להם הוראה לנסוע מתל סקי, לבוע על הציר הזה ולבוא אל מוצב 116 דרך כביש המערכת, שנראה לי לפי הדיווחים של א"א 116 נקי, נראה שכוון הפריצה שלהם הוא לכוון הציר הראשי, שיעשו איגוף כזה ויגיעו הנה. הם ירדו מתל סקי והתחילו לבוע כאן, איך שהוא ירד מתל סקי, עבר 300 - 290 מטר, דיווח לי המ"פ הזה: עומדת שיירה של 12 - 10 בגמ"שים, בי.טי.אר. בשורה מתחת לתל ממש, הם ירו עליו קצת נק"ל כשהם זיהו שזה לא פנק שלהם. המ"פא שהיה איתו, הסמ"פ בפגע. נתתי לו הוראה מיד לחזור ולהכביס פגז או שניים לאורך כל השיירה, לחסל את הפרשה הזאת. הוא עשה את זה והצליח לעלות חזרה לתל סקי אמש ומשם או בדרך הם דפקו את כל הבי.טי.אריס שהיו בדרך. המ"פ שהיה כאן בתצפית דיווח לי (המ"פ שלי שהיה כאן בתצפית עם עוד 4 חבר'ה) שהבי.טי.אר.ים כבראה כופם שרופים, יש לו בעיה עם חי"ר. לפני הדיווח על הבי.טי.אריס האלה קבלתי פקודה מ-820 לשלוח זחל"מ עם 3 בזוקות לחסום את הכניסה לרמת מגשימים. הזחל"מ הזה היה עם בני חנני, מ"פ ששכב כאן וחסם. מיד אחרי הדיווח על השיירה הזאת דיווח לי המ"פ שהוא חיסל בי.טי.אר. אם בזוקה מסווח של 150 מטר, זה או אחות של הפלוגה הזאת או בגמ"ש שבסע בעקבות ההתרחשות קדימה, הוא בדפק כאן. דיווחתי על זה ל-820, אמרו לי: תרים תאורה ותזהה בטוח שלא בגמ"ש שלנו בדפק. אמרתי: אני בטוח שאין פה בגמ"ש משלנו שבעים בשטח, בכל אופן הרטבו תאורה וזיהינו ללא ספק שזה בגמ"ש סורי. קבלתי הוראה לשלוח עוד זחל"מ לחסום את הכניסה לרמת מגשימים. בנתיים אצא ביסיתי לזרז פה את העסק של ההתארגנות, לקח פה המון זמן לספג"ד הזה לארגן 3 טנקים עם חצי בסן או ששהו כזה, כדי להוריד אותם חזרה. הכוונה שלי היתה שייסעו על הציר הזה, יבקו את מה שיש כאן כדי שלא יגיעו לרמת מגשימים. בשלב הזה ברמת מגשימים יש עוד אצא אזרחים, בשאליעד יש אזרחים וכן בכל הישובים האלה, לא גשים וילדים אלא אזרחים. לקח פה הרבה מאד זמן, הם לא התארגנו כמעט עד 0300 בבוקר. סיפרו סיפורים, צריכים לתחקר פה באופן רציני מה קרה שם. אמרתי למ"פ הזה: קח את העסק בידים ותתחיל לזרז אותם. הלחץ על 116 כל הזמן גובר, הורדנו אש על מוצבנו מפעם לפעם כשהיה לנו איזו סוללה, ובינתיים כאן היתה פרשה של סוללה שנדפקה, והיה שלב שלא היתה אף סוללה שיכולה להרביץ אש בכל הגזרה הזאת. אף טנק שיכול לבוע ולהרביץ אש. זה היה המצב בלילה, במוצאי - שבת. הטנקים האלה שהצליחו להתארגן, נתתי להם הוראה לרדת על הציר הזה ובמקביל ניתנה הוראה לפנות את הישובים האזרחים. המצב היה כל כך לא ברור פה, מי מסתובב ומה, נתתי הוראה כדי שאלה לא ידפקו את החבר'ה שלנו, שמי שיוצא מרמת מגשימים נוסע עם אורות עם הרכב האזרחי שלהם, היה עוד ויכוחים בקשר

המשר, מג"ד 50: אם זה ^{ככה} צפוי שלגו או לא שלגו, הצלחנו לפנות

את רמת מגשימים ואת הישובים האלה ב-0400 נבוקר.

המבקים הראשונים שירדו מהתל וניסו להתקדם הנה, מבק אחד התדרדר, זה המ"פ שקודם חיסל את הבי.טי.ארים, הוא התדרדר למטה, לא היה אצ איתו קשר כל הפלחה. סמג"ד הצליח לרדת עם עוד 3 מבקים למטה, לחפש אותם. איך שהם ירדו מהתל הם התחילו לבוע, החי"דניקים שירדו מהבס.טי.ארים הדפוקים ארגבו פה מארב רציני של בזוקות, אולי היה להם גם כלים אחרים, בעיקר אכאפי.ג'י, דפקו כאן את המבקים, התחילו להרניץ עליהם מכל הסדוחים. אמרתי להם להשתולל בכל הסביבה, להרניץ את כלל הכיוונים, לדרוס ולבסות לצאת משם. הם ביצעו את זה, 3 מבקים בדפקו חוץ מהמבק של הסמג"ד שנשאר תקין. זה התחיל לקראת נוקר. בינתיים המ"פ פה דיווח לי שעולים עליו חי"ד, כ-100 איש, אין להם בגמ"שים, הם עולים חי"רית, הוא דופק, המבקים דפקו, אם לא באים מיד לחלץ אותו (התחילו להיות לו בפגעים בין ה-5 חבר'ה ששכבו, גם מהמבקים שהגיעו אליו חבר'ה), אם לא מגיעים אליו מיד הוא מחוסל. נתתי הוראה ל-2 בגמ"שים כאן ולמ"פ של אותה פלוגה של הנגמ"שים, צאק כנען, שהיה איתי באל על לדהור מחר, לפרוץ אל התל עם 3 הנגמ"שים, או להסתלק אחורה עם התצפית, אם לא - להיכנס, לבסות להגיע אליהם וליצור כאן איזשהו מאחז, התפיסה שלי, אני חושב שזו טעות של כולם היתה, שהנה מגיעים וישר פורצים אליהם, כל כוח שמגיע, וכבר אמרו לי שרצים אלי מכוון עין גב כחטיבה וכו' (זה היה לקראת שחר יום ראשון), פשוט החבר'ה שלגו ישר פורצים קדימה. אמרתי להחזיק איזה מאחז כאן כמה שעות, עד שהכוח שלגו יגיע, כשעתיים-שלוש. בקיצור, 2 הנגמ"שים הראשונים עלו, בדפקו כאן - אנו לא יודעים אבדיוק מטה, הם בסעו וניסו לבוא לתל מצפון יותר, באיגוף צפוני קצת. כשהיינו בשטח אחרי זה, ראינו שיש מין קו רכס קטן, הם היו גלויים לכוון צפון ולכן נדפקו. המ"פ שעבר על ציר אותתו לו לא לעבור את הבכס, הוא שבר ציר קודם, אל התל והגיע עד 40 - 30 מטר מתחת לחבר'ה, פעם שקע בבוץ, הצליח לחלץ את עצמו והתחיל לטפס חי"רית על התל. בינתיים קשר העין. בין המ"פ ל-2 הנגמ"שים שהיו 100 - 80 מטר ממנו לא היה בגלל מין אקו רכס קטן. הוא אמר שהוא רואה אותם, הם יצאו מבע, הוא לא יודע מה קורה איתם. התחיל להאיר, לפתע צועק לי המ"פ מכאן: חטיבת שריון סודית קילומטר ממני דוהרת עלי. כשהאיר הוא ראה אותם פה פרוסים, הם פשוט היו בתנועה, הוא צעק לי: הם ידרסו את החבר'ה, זה גדוד מבקים שבע ראשון צפוף. נתתי לו הוראה: תעשה להם סימנים, תצעק, תעשה כל מה שאתה יכול כדי שיהרגו את הכל, חשבתי שהם בתוך הלחימה לא רואים מה שקורה פה ושיעלו אליך ויסתבנו לכאן חי"רית.

המשך. מג"ד 50: כל הסיפור איך הם הפסיקו ומתי ואיך הגיעו החברה למעלה,

מי הגיע וכמה הגיעו - לא היה לי ברור באותו שלב.

הלחימה על 116 במשכת, כל פעם עולים עליו, פעם 30 טנקים, פעם בגמ"שים, אצ התחילו לתקוף אותו גם מדרום, כבראה בכבסו מהציד הזה, או עשו פה איזה איגוף, תקפו אותו מדרום ומצפון, בגמ"שים, טנקים וחי"ד. היה שלב או כמה שלבים שהסורים היו בתוך המוצב עצמו, הגיעו עוד טנקים פנימה ובדעקו ע"י בזוקות, סה"כ הוא דפק 6 טנקים על המוצב עצמו עם בזוקות ורג"מים. כשהבזוקות בגמרו הוא התחיל לעבוד עם רג"מים.

לגבי תל סקי - א בתחילה כששמעתי את המ"ם שלי מדווח על חטיבת השבתי שהוא

מגזים, איפה הוא ראה חטיבת שריון פרוסה, אבל מ"ם הטנקים שישב פה שהיה

תקופ עם הטנק שלו ובלחם בכל החי"ד שם מעמדת טובה כזאת, דיווחו חטיבת שריון

פרוסה קלאסית, גדוד אסא קדימה, 2 מאחורה הם דוהרים. הם עברו את התל

ודוהרו לרמת מגשימים כשהשיטה שלהם גדוד קימה, 2 גדודים מאחורה וחי"ד לפני

הטנקים ובין הטנק של הגדוד הראשון, גדוד חי"ד או יותר, ברגל. הדיווח היה

שהם בכבסו לתוך רמת מגשימים, זה היה בערך בסביבות 0600 בבוקר. אסא כשהחטיבת

היתה פרוסה בצורה יפה וצפופה עדיין, בקטנו להוריד עליהם ח"א, הם היו מסת,

בשורה פרוסים, זו היתה הזדמנות טובה להוריד אותם, לא קבלנו ח"א, בקטנו ארטילריה -

לא היתה ארטילריה, היו 10 פגזים בערך שנשארו לאיזו סוללה כאן, לא היתה

ארטילריה, לא היה כלום. התחלנו להציא מכאן, עוד בזוקה או שתיים שנשארו

באל על. סמג"ד טנקים שנשאר עם הטנק היחידי הלא-אפגוע, בשלב הזה המ"ם צועק

לי שהוא לא יודע מה קורה, הטנק היחידי שנע בורח דרומה, עוד לפני שהחטיבת

הגיע, כלומר, לפני שגילו אותה. הוא הגיע אליו כשהוא בשוק כללי, סבולבל,

אמר ששאלו לו קשר פנים בתוך הטנק, ניסיתי לשלוח אותו חזרה אך זה לא עזר

כלום. העמדתו אותו פה, איפשרו שיחסום את הציר הזה כי הם רצים הבח.

בינתיים קבלתי פקודה מאל על לפנות מיד את כל הגדוד עם כל מה שיש כאן לעין גב,

אין לנו מה שנסת לשחק פה, אין לנו עם מה להילחם בכלל, זהב-0615 בבוקר יום ראשון.

פינינו את זה ותוך 10 - 5 דקות כל הרכב שהיה ירד למטה, שנשארו רק הפ"ק מצומצם,

אני עם ק.קשר, קמ"ב ועוד 2 סמב"צנים, או משהו כזה, כדי להמשיך לבהל את הארועים

וכן כדי להוריד ארטילריה, מטוסים, עלינו פה לתצפית והסתכלנו איך הטנקים האלה

מתחילים להתקדם מכיוון רמת מגשימים אלינו. כל המוצבים תפוסים, למעשה פה הם

מקיפים אותם מימין ומשמאל, ממשיכים לבוע, 116 נלחם על חייו. היתה פה פלוגת

שישבה בנחל גולן והחזיקה את ארון, והיה אלמנט של מפקדת הגדוד עם התאג"ד

המשך, מג"ד 50: עם הרכב וכל המיבהלות שישב כאן. הפקודה היתה לסלק את

כל זה, חוץ מאשר את אורן, כל השאר תוך 5 דקות אמשטא

למטה בריצה מבוהלת, עשינו את זה חוץ אאמממפקדת הגדוד שנשארה כאן.

תל טקי - הדיווח האחרון ששמענו מהם שהם בכנסים לתוך רמת גנשימים, עולים עליהם,

מצד שני היה שם כונקר שהם בכנסו אלינו. חפרו קצת במובדות, נכנסו פנימה, הסורים

בחוץ, אני נפנים, זורקים עלי רימונים, א שלום אאמממממ ולהתראות וכל הסיפורים

הידועים, ולא שמענו אותם יותר. ב-0800 הורדנו פעם אחת אש על מוצבנו מסוללה

155 מ"מ, כמממממממ 116 המשיר להילחם, 111, 114, 115 היתה הוראה לנסות

לפנות אותם, כשהתכבית היתה להעלות אותם על הכבדים ולבוע איתם, 111 אאממממ

באיגוף צפוני לכוון נפח, את 114, 115 למפקדת הפלוגה שיושבת אאמממ ברפיד.

זה בוצע בסניבות 1100 - 1000, אלה התפנו, נדמה לי, לקראת הצורים בסניבות

1200 - 1200 באותה שיטה, למפקדת הפלוגה כאן. היו מבקים מחטיבה אאמממ שהגיעו

לכאן (?) לכאן ולכאן, מבקים שעמדו ליד המוצבים. הסורים היו בתנועה. לא

ברורים לי עדיין כל הסיפורים, כאמור, זוהי תמונה כללית.

ביום אבאשון לקראת אחה"צ המוצבים האלה היו עזובים. מנחם יושב בתל פארט,

בלי קשר אלחומי בכלל, רק עם קשר מלפובי. כל נושא הארטיילריה באזור הזה - הייתי

מדבר עם 116, שומע מה הוא עושה, מעביר למנחם, היה לו פה את מג"ד הסיוע שגם

התגלגל הנה במקרה ביום שבת בצהריים, מתוך סיור בקו שהוא ערך לרגל החלפות מתוכבנות,

הוא סייע בכל אמצע הנושא של איגוף והורדת הארטיילריה וארגון האש של הסוללות.

בינתיים 116 ממשיך את הלחימה כרגיל. באיזשהו שלב בצהריים ביום ראשון הסורים

עלו עליו עם בגמ"שים ומבקים וחי"ר היה בתוך התעלות, הפסקנו לשמרו אותו וכמה

שעות היה ברור לי שהמוצב הזה הושמד. בסניבות 0330 היתה התקפה סורית עם

מסוקים על אזור תל פארט, הליקופטר אחד הורידו באויר, הליקופטר שני ברח

בלי להבחית, ושלישי הבחית ואז א בערכו פה הסורים נמאות לעלות על תל פארט.

מנחם עם כ-10 חבר'ה שהיו בתל הסתלק משם לכוון המחצבה, אסף איתו בערך 140 איש

מהסוללות, מהמבקים הפגועים, מכל מה שקרה באזור, תותחנים ומבקים ומודיעין

וכל מיני חבר'ה, אסף אותם באזור המחצבה ותכבנו להסתלק ולחבור אצם הסמ"מ

שישב שרפיד ולהסתלק מערבה על גבי מבקים. מה"כיהיו לו כ-9 מבקים. הוא סיקם

אותם סניב המחצבה. בינתיים ניסו עוד ביום לסלק את החבר'ה שהגיעו מ-114 ו-115

ומה שהיה ממפקדת הפלוגה, לסלק אותם חי"צית ברגל לכוון מערב. התחילו לבוע,

גילו את המבקים הסורים על הציר הזה שמוביל כאן, החזירו אותם חזרה ותיכבנו

לעשות את זה בלילה. בלילה היתה פה חכירה בינ מנחם עם כל החבר'ה שלו שעלו

על זלדה, 2 בגמ"שים, 9- מבקים והכוח שישב ברפיד והם בעו ישר מערבה עד

המשך, מג"ד 50: לציר הנפס והחליטו לבוע בערך באזור הציר הזה, לרדת אלמטה. הם נתקלו פעם במארב שלהם, פעם בסבקים, אח"כ היה פה ש.ב.ט. בין כוחותינו באזור הזה(?), לקראת בוקר הם שאירו את הסבקים, ירדו מהסבקים ובעו ברגל לכוון השפך. הם הגיעו בערך ב-0800 בבוקר לשפך עם כל החבר'ה. בינתיים החלה מהומה, 820 שאלו אותי איפה ברקת שלי, כל האלילה של יום ראשון לא הניחו לי, אמרתי להם: הוא הסתלק מערבה, נודאי הוא יגיע לכנרת ויחזור אלי מסביב. (ברקת היה מנסס הסמג"ד). ביום ראשון בשעה 0930 בבוקר עלתה פלוגת השומים הראשונה שהגיעה מכוון עין גב, ואקסמטא ישר פרסתי אותם, רצתי למ"פ, אמרתי לז: חייבים להתחיל להתקדם לכוון תל סקי, הוא אמר: שום דבר, קבלתי פקודה להתקדם עוד 200 מטר ולחסום. היום ברורה לי כל התמונה וכל המערך, אז זה בראה לי אחרת. לקראת הצהריים הגיעה חטיבה 9 עם השרמבנים הם היו חדשים, תפסתי את המג"ד הראשון שראיתי, אמרתי לו שיכנס על ציר ציבית, לפי התצפית שלי ראיתי אותם בעים לכוון נחל גולן, ופחדתי שאם לא אתקדם כאן יכולים לעשות לנו את האיגוף הזה. התפרסו פה על שרמבנים ובערך ב-0130 הסבקים האלה ממשיכים להתקדם עד החץ האדום, הגיעו הראשונים עד כ-700 מטר מאל על, פרוסים לכל האורך. התחיל כאן הש.ב.ט., לאט לאט עד הערב הסבקים הראשונים שלנו הגיעו לציר קולן, כ-2 וחצי קילומטר מאל על ובעצרו אצף כאן, הם לא היו מוכנים להמשיך להתקדם. לגבי 116 היתה בעיה לחץ אותם. על תל סקי כבר לא דברתי כי לא חשבתי שיש שם מישהו יותר. 116 כל הזמן ביקשו חילוץ, מתי מגיעים וכל הסיפורים הידועים. דברתי עם מח"ט (יכול להיות שזה מח"ט 9) שיתן לי מסגרת קטנה, הכוונה שלי היתה לבוע על כביש המערכת שבראה לי פחות או יותר ריק, לעשות איגוף, להסתגן בין כל .....להעלות את החבר'ה על האצף הכבדים ולהסתלק בחזרה. הם יצאו קצת מהמוצב, אבו בפגוש אותם, בחבור ובסתלק חזרה. הוא לא ש הסכים בשום פנים ואופן, פנימי ל-820 וגם לפיקוד, לא אישרו את התכנית הזאת, אמרו שאין פה חסימה, ואז תכננתי שהחבר'ה האלה יסתלקו עד האזור הזה(?), יש כאן ערוצונים וסבך. התכנית שלי היתה שהם יסתגנו מכאן יסתתרו פה, פחות או יותר, עד שהכוחות שלנו יגיעו. דברתי עם המ"מ, שאלתי אותו מה המצב, היו לו 2 פצועים קל ופצוע אחד אנוש, לפי הגדרתו. אמרתי לו שאת הפצוע אצטמצא האנוש שיחביא באחד הבוקרים עמוק, את 2 החבר'ה ש"יעשה להם חג ביכורים" ויגיע לאזור הזה. הוא אמר שהוא לא יכול לצאת בשום פנים ואופן כרגע כי הסבקים שלהם בתוך המוצב אצטא והנגמ"שים וחיי"ד בתוך התעלות. אמרתי לו: בסדר. אז כבר היתה ארטיילדיה יותר רצינית, היה 175 - 2 סוללות. שאמרתי לו שאני בותן לו אש על מוצבינו. כמו שהעשן מתפזר ויש מהומת אלוהים

המשר, מג"ד 50:

אתה מתכוונ, נגמר - אתה יוצא ומסתלק. בשלב הזה של

הורדת אש על מוצבינו, המ"מ שעמד כל זמן הלחימה בעמדת

המ"מ למעלה, כל החברה שלו בפגע עם עוד חייל ואפצע ועוד חייל בפצע ואז

התכנית הזאת במלה, אני לא יודע ממה הוא בפצע, הוא גם לא יודע, זה היה פגז

של טנק שפגע בעמדה או מאש הארטילריה שלנו. הוא היה מנוטרל לפחות באותו לימה.

ואז התכנית הזאת ירדה מהפרק. בינתיים כלילה שמענו את תל סקי, חייל התקשר

והודיע: כאן א 616 ב', אני לבד בשארתי עם עוד כמה גוססים, פצועים. אם לא

אצא אצא תבואו מיד אנו אבודים. שקרנו אותו כרגיל, סיפרנו לו שכבר באים

ושיחזיק מעמד. אלא יש גם 3 בונקרים שכבראש בשנים מהם שכנו חברה שלנו, לא

ידעו אחד מהשני. מ"מ טנקים ירד א לטנק שלו ויצר איתי קשר בערך בסביבות 2100 - 2200

ביום ראשון, דיווח לי שיש שם רק פצועים ושאל מה קורה עם החילוץ שלהם, אם

גמתי לו הוראה לעלות עם מים לפצועים, להשקות אותם, יש לי אפה מסגרת גדולה

מאד שלפם. אם הם לא ימשיכו לנוע כלילה, שה"כ 8 ק"מ זה ענין של שעה - שעתיים

אצא לשריון, זה די עודד אותו והוא האמין בזה. זה מה א שהיה בתל סקי ולי

זה בתן אינדיקציה שיש פה עוד חברה פצועים שלנו, זה היה די מעודד לשמוע

שנשארו שם חברה בחיים.

ביום שני בבוקר התחילה פה כל הלחימה צפונה. בתחילה תוכנן

רק על הציר הזה, ברמה לי, בקשתי שיבועו גם לכוון הזה, אפילו יותר מהר,

זה היה ציר יותר אצא פגזי לכוון 116, זה לא הלך. בסיכומו של דבר על הציר

הזה התקדמו יותר לאט, כבראה לשמור על קו. 116 ביום שני בבוקר - היה השלב

הקריטי ביותר שלו. התחילו כוחות סורים לנוע צפונה ועלו טוב על המוצב. חלק

שכנו שהוא נמוך, וחלק בגלל שחשבו להחזיק את זה כמאחז שלהם, לארגן קרב

הגנה נגד ההסתערות שלנו, ותקפו אצא אותו אז מצפון ומדרום טוב, בכוחות

הרבה יותר רציניים. כלומר, כל מה שחזר עבר דרכו, הקפיץ פגזים, אמרתי לנו

כל מה שגע צפונה - אל תתייחס, תמשיך לדווח, שב א בשקט, לא עולים עליך,

אל תגיב. בכל אופן תקפו אותו. גם ביום שני בבוקר הורדנו אש על מוצבינו,

או משני הצדדים שלו, 300 - 400 מטרים ממנו, לפי שאיך שהוא דרש. (זה היה

מ"כ שעשה עבודה מצויינת), גם גור המ"מ ביום שני בבוקר התאושש ומפעם לפעם

שמענו אותו בקשר. ביום שני בבוקר אחד שלהם התחיל לקרוס, אמרתי לו

אם הוא יכול לעבור לבונקר השני או להכין כלי אצא פריצה. הוא אמר שאי אפשר

לעבור מבונקר לבונקר כי הם מסתובבים בין הבונקרים. היה שלב שהגיעו ונכנסו

ללוח הבונקר של הפצועים. המ"מ הזה היסל אותם בפתח עם קלאצ' בפוזזה מעבירית,

המשר, מג"ד 50 כל זה היה ביום שני בבוקר. בינתיים אצ הייתי צריך לחלץ את החבר'ה, דיברתי עם השריון וגמרתי איתם את כל אמצא הנושא של החבירה בין 116 וכינם והסברתי להם מאה פעם שיש לנו מה חבר'ה ובתתי לו את הקוד שלהם ולא לה את השם שלהם ואת כל הסיפור כדי שיחברו, ולמעשה זה היה הרבה יותר מוקדם אמצא ממה שהם חברו, רק כדי שתהיה לו את התחושה שכבר מגיעים אליו.

לבני הנושא של החילוץ כאן - הגיעה אלי פלוגת זחל"מים, חרמ"ש ביקים מילואים, הורדתי 7 זחל"מים, אמצא 3 או 4 מילאתי ו-4 השארתי ריקים, והתכוונתי כמו שהסנקים הראשונים מגיעים לכיוון תל סקי ומבהלים ש.ג.ט. קדימה לפרוץ קדימה כדי לחלץ את החבר'ה שלנו, היה לי ברור שסנקסטים שמגיעים לכאן לא יתעסקו איתם. היה קשה מאד לנוע לאורך הציר הזה ולהתקדם, וההתקדמות פה הייתה אטית מאד, רק בסביבות 1300 או 1330 בצהריים הגיעו הנח הסנקים הראשונים. איך שהם קצת עברו והצלחתי להסתגן בין כל השיירות של הסנקים, הארטילריה וכל מה שהיה הגעתי לכאן, מצאנו כאן הרבה מאד פצועים שלנו שהחזיקו מעמד את היומיים האלה של צום וחוסר שתייה. פגיבו אפתם, היום שם סה"כ בסביבות ה-40 איש, בתוכם היו 16 הרוגים והשאר פצועים. היו כל מיני סנקיסטים וכו'. היה כאן קוריוז עם מ"פ וסמ"פ עם כנען וברוקנטל ו-2 חילים שבלילה יום ראשון לא יצאו מהבוקר של הס"מ, וניסו לאמצא להסתגן לכיוון הכנרת. כנען איבד את ההכרה והחיל שהיה לו שבר ברגל לא היה מסוגל להמשיך, ברוקנטל אמר להם להתחבאות ליד חורשה, הסתיר אותם והמשיך עם החייל השני, שניהם היו פצועים קל, לכיוון הכנרת. ביום ראשון בבוקר הגיע אלי דיווח שגמצא פה חייל עם קודקוד ושהם מגיעים. נתתי לברוקנטל הוראה להגיע אלי ואז עשינו את הסריקות לחפש את כנען, לא מצאנו אותו, היה די מדכא, סרקנו הרבה יותר ממה שדיווח,, ואז שמענו מגדוד שריון שעבר פה שהתאג"ד שלהם הרים חייל שלנו. אח"כ החשיך פה, היה עסק שסנקים שלנו ירו עלינו כסרקנו, לא עזר ערוץ חידום חש"ב עד שלא צעקנו במקלה והרסנו זיקוקים ופנסים וכו'.

בגס לא קרה כאן כלום. ביום שני אחה"צ זיהינו את הגויות, מה שזיהו בשבת, והשאר נעשה פה מאסך לזהות את הגויות ולהתחיל לאתר איפה כולם במצאים. איתרנו את הפצועים ואת ההרוגים, את מי שזיהינו, עשינו רשימה של נעדרים, היו לנו 9 - 8 נעדרים, ולמזלנו הסתבר אח"כ ששלושה מהם היו הרוגים, 2 זיהינו את הגופות, אחד עד היום לא זיהינו את הגופה שלו, כמעט ודאי שהוא הרוג, ו-5 אחרים היו פצועים, ביניהם הכנען הזה, והשריון.....

המשך. מג"ד 50: בלילה היתה שמירה על כל מה שהתארגן בצומת אל על, ארגנו

כמה טנקים פגזים ש, היתה פה סדנת שיקום שלהם, עמדנו

בעמדות טובה, ארגנו פה הגנה, הרמטכ"ל דיווח ביום שני בלילה ש-3 מסוקים
בחנו בטוח באזור נחל גולן, וזה למעשה מה שפחדנו ממנו, כל הנושא של הרוקאד
היה חשוב, חוץ מאשר אורך שישיב פה, פחדנו מהתקפה חי"רית, שאיזה בונקר יעלה
וינסה לתקוף פה את הדרגים. הדבר ההגיוני ביותר לעשות זה סווח 0, קילומטר
וחצי לתקוף או להבחית הליקופטרים כאן, וכאמת לתקוף את כל זה, היה פה ריכוז
עצום של פח"חים וסדנאות ודרגים וכל מה שאתם רוצים. לדעתי, זו היתה שטות
בוראית. ביום שלישי בבוקר הריכוז הזה עוד יותר גדל, היה שם תת-אלוף, בדמה לי
מחיסום, רצתי אליו ביום ששטח שלישי ואמרתי לו: תרחיק מהצומת, הוא אמר
לי: זה בלתי אפשרי, בלתי ניתן. חצי שעה אחרי זה ירדה שם ארטילריה, היו שם

בין 20 - 30 הרוגים, לא מהגדוד, אלא מכל החבר'ה שהסתובבו כאן. היה פה בית-חולים

שדה שטיקמו אותו בצומת; הצומת הזאת היתה מטוחת, היו שם קרבנות בכמויות
רציניות מאד. עוד לא התאוששו לאסוף את הפצועים - ירדה הנחתה ארטילרית שביה
על האזור וגרמה שוב לאבידות, לדעתי זו היתה שטות ממדרגה ראשונה. רק אחרי
זה הם הסכימו להתפזר, לא היתה פה שום בעיה להרחיק אותם לכוון צפון אלירד
או לכוון השפך. אלה היו דרגים של מוסא פלד מ-146, וכן היו דרגים ממכ"לים
ודברים כאלה של סדנאות וכו'. הכל רוכז פה, היה פה בית-חולים שדה שלם,

וכל העסק הזה ספג פגיעות, היתה פה שמשאית תחמושת שצטן כן התחילה להתפוצץ
והיה פה מאד לא שמח בצומת הזאת. מיום שלישי זה במשך כמעט שבוע התפרסגו
חזרה בישובים, אבטחנו אותם, שלחנו עוד פעם תצפית ל-111. בכל מהומת אלוהים
שהשתררה ביקשו שתהיה פה תצפית שלנו, זחל"מ אחד שלנו שמכיר את האזור ויכול
לתת דיווחים ומכיר מה קורה, מכיר את השטח. סה"כ הבעיה הרצינית ביותר באותו
קטע היתה - למי אבחנו ת"פ, מי בותן לבנו את הפקודות, מי אחראי על הגזרה,
מי מבהל פה את המלחמה. מה שלא היה ברור - אם זה האוגדה של מוסא, מכאן
זה האוגדה של דן או אם זה 620. קבלנו פקודות ושלחו אותנו מאבדה לאוגדה,
אלה חשבו שאנו ת"פ שלו (מוסא), ובנפח המשיך לתת לבו הוראות לגבי הישובים
ולגבי סיורים ותצפיות, ותצפית זו ביקשו אותנו להעביר וזה היה האוגדה של דן (210).
זה היה הקושי המרכזי שלנו. ביבמייס ביום חמישי קבלתי פעם אחת אתרעה לגבי
כיבוש תל כרדנה.

לגבי המצב של הצדוד - חוץ ממפקדת הגדוד, עוד פלוגה שכל בוקר נסעה לאזור
של נחל גולן ועשתה תצפיות לאזור הרוקאד ובלילה התקפלה כדי לאבטח את
מפקדת אבטח הגדוד, זו היתה הפלוגה היחידה שהיה לה קצת ציוד ו-4 בגמ"שים,
שאר הגדוד ישב באזור עין גב, ערום לחלוטין, כמעט, בלי ציודים, בלי נשק

המשר. מג"ד 50: ובלי תחמושת, חלק בלי חגורים, לא כשירים ללהימה. הפלוגה שיטבה במוצבים די מזועזעת עדיין, כך שמה שבקשתי כל הזמן

מיום שלישי זה שיתבו לו יומיים לארגן את הגדוד מחדש כי פשוט אין לי גרוד כרגע. האלוף אמר: את גרוד 50 אני לא צריך כרגע, הוא גמר את המטחמה הזאת, (הוא חשב שהמלחמה תהיה יותר קצרה) שיטב בשקט, יסתובב בישובים; בינתיים הגיעו גם מילואימניקים, לא עשינו יותר כלום אך גם לא התארגנו. הנושא של הארגון וקבלת ציוד היה לקוי, לא קבלנו כלום. גם לא עשינו כלום וגם לא התארגנו כי לא הסכימו להוריד אותנו לגמרי כי 820 רצו שנשב פה, אצ לפיקוד אל היה איכפת שנתארגן, אך בגלל כל הברדק עם הפיקוד מי אחראי על מה זה לא התאפשר.

ביום חמישי קבלנו אתרעה, שאלו אותי אם אנו יכולים לעלות על תל כודנה. בקשו 300 איש, היו לי סה"כ 200. האלוף החליט שלצמף מסגרת בוספת הוא לא מוכן, וכבראח שהגרוד של אפרים יעשה את זה. אח"כ הימה שוב אתרעה לגבי החרטון, גם זה נפל כי החליטו להשאיר את זה לאקט האחרון באזור, כבראה. בשישי-שבת-ראשון-שני - אותו דבר. כל פעם היו פקודות, שמועות וכל".

ביום שאצ שלישי¹⁶, כלומר 10 ימים אחרי פריצת המלחמה בקראתי לפיקוד צפון וקבלתי פקודה שאני עובר ת"פ האוגדה של רפול, במסגרת חסיבה של נאדל, לביצע פשיטות ומקיפות סוללות הארטילריה וכל מה שניסו לעשות אז (יום - יומיים לפני זה התחילו לעשות את זה), אני מקבל יומיים, עובר אליהם, וימי שלישי-רביעי מוקדשים להתארגנות באזור מחנה טרפה. ביום שלישי עד ערב הצלחנו להעביר את הגרוד למחנה טרפה מהשפך. הגענו לשם, שממה כרגיל. ביום שלישי בלילה ב-1200 בלילה הזעיקו אותי לנפח, קבלתי טלפון שאני יורד לתעלה, מחר ב-0800 בבוקר אצטטט מורידים אותי לתעלה. התקשרתי לבור והודעתי שכבראה אף אחד לא מכיר את התמונה, אנו אצ לתעלה לא מסוגלים לדדת, אין לנו עם מה, בלי אתי חפירה, בלי פק"לים, בלי מאגים, בלי שום דבר אנו לא יורדים. קיבלו את זה, וביום רביעי בבוקר אמרו לי: אתה בוסע לבית סחור, יש לך יום אחד להתארגן, אצטט תודיע לפיקוד אצ מרכז לגבי כל הציודים שחסרים לך. ביום רביעי הגענו לבית סחור בערב, התארגנו שם, עד יום חמישי בערב היינו מאורגנים חזרה על ציודים; לכל חייל היה תד"ל, פק"ל, שמיכה אחת, לחלק היו מעילים, את חפירה לפחות, כובעי פלדה, חגורים לכולם. ביום חמישי קבלנו פקודה - אנו ת"פ פיקוד מרכז, הולכים לתפוס מגנן ג"ס באזור בית שאן. בלילה הודיעו לי שזה במל, לדדת לבור לפגוש את צימל, לקבל פקודה לגבי התעלה למטה. ביום שישי בבוקר הייתי בבונם ובתנו לי 2 משימות אפשריות: 1. ג'בל עתקה. 2. פורס פואד.

המשך, מג"ד 50: לקחנו קצת חומר, למדנו, ב-1600 אחה"צ קראו לי לפיקוד מרכז למתן לקבל סקודה לגבי העברת הגדוד של קאצ'ה בבית-שאן, לקבל בתובים חדשים, ללמוד, לתכנן, ולעשות סיור למחרת בבוקר, ב-1800 בערב קבלנו סקודה שאנו יורדים לתעלה, יורדים ללוד ומסים לרפידים ויורדים לתעלה, זה מה שהיה. התחלנו לרדת לרפידים, מסנו, חצי גוד הגיע לרפידים ביום שישי בלילה, החצי השני לא מס בגלל ערפילים, הגיע ביום שבת בבוקר, זה היה ה-20 לחודש.

בשבת, ה-20 לחודש, כל הגדוד התרכז. הבטיחו לנו 40 זחל"מים. במוצ"ש בלילה הגיעו הזחל"מים, כ-25 זחל"מים, התארגנו עליהם, הזחל"מים ארומים לחלוטין, זחל"מים דגם ג' ובגם ז', פיקוד וכל מיני דברים, בכל אופן לא מאורגנים ללחימה; לא מקל"פים ולא מקלעים, לא מאגים, לא קנות. מה שהיה לכל אחד - זה היה כאבל גרירה ורשת הסבאה ודברים יפים כאלה. לא ידעו למי אנחנו עוברים, כל חצי שעה אמרו לי שאני ת"פ אוגדה אחרת, אריק רצה שנעבור אליו, ברן רצה שגיהיה אצלו, המלחמה הזאת במשכה עד מוצ"ש בלילה, עד שהחליטו לאיזו אוגדה נעבור. במוצ"ש בלילה הודיעו לי שאנו עוברים ל-162, שננוע לסטה. הודעתי לאוגדה 162 על מצב הצירוד שלי מבחינת זחל"מים וכל הנושא הזה. הם אמרו לי: אין בעיה. בטטה יש לנו את הכל בשבילך, תגיע לסטה. הגענו לסטה, ציוד לא היה כמובן, עד שהתחלנו להתארגן שם זה היה יום ראשון בבוקר עם שחר. אמרו: יצאה כבר מסאית מכורדני, לא היתה לנו אפילו תחמושת למאגים, לפצצות ררג"ם, ופצצות מרגמה וכו', אנחנו יצאנו עם פק"לים ותד"לים ומסנו, זה לא היה בשום אופן ללחימה. אמרו: בטטה מקבלים את הכל, אין בעיה. נשארו בטטה חצי יום וחיכיבו. הדבר היחידי שהספיקו לעשות זה לתדלק אותנו א ולדחוף לנו קצת מיסצ ומזון, לא תחמושת ולא ציודים. ביבתיים 162 התחילה ללחוץ; (המפקדה הקדמית שלהם) לחצו איפה אתם ולמה אתם לא באים. אמרתי להם: אני מחכה רק לכם, לציודים וכו'. אמרו לי: טוב. תעזוב את הכל, תתחיל לנוע, המצב קשה, צריכים אותך דחוף, תתחיל לנוע בחבית 42 יש לנו את האגד תחזוקה שלנו על כל הציודים.

ביום ראשון בצהריים חציבו את הגשרים, הגענו בסביבות 1400 בצהריים לחבית 42, שם היה אותו סיפור כמו בטטה בערך. שם מצאנו תחמושת, מקלפים, סקח 1, עם זה התארגנו מהר. קבלתי סקודה שאני עובר ת"פ 460. הרמ"ם של האוגדה, עמי, צאץ הראה לי פחות או יותר איפה הקווים שלנו, איפה אנו זזים, הוא אמר לי מה צפוי לי ושאני ת"פ 460. קראתי לו ברשת. הוא אמר לי: שלום, תכנס

המשב, מג"ד 50: אטא לאזור החיץ החקלאי ותבוע, תיקח את דקדקן, תתחיל לבוע לקחת את החיץ החקלאי מאזור דקדקן. בערך נ-1600 אחה"צ הגענו לכאן. ביסינו להיכנס א במקום אחד, בחחילה אמרו לנו להיכנס יותר דרוסית, לא היה מעבר, חזרנו חזרה. על תעלת המים המתוקים הגשר היה ממוצץ. חזרנו והתחלנו לסרוק את דקדקן. מה שהספקתי לתת - זה מדריך לכל חמ"פים והקציבים לגבי שיטת העבודה, כשהטכניקה שקבעתי בעקבות מה שהיה לי יתרון גדול זה שברפידים ביומיים האלה ובטטה בחצי היום הזה הספקתי לפגוש הרבה חבר'ה שחזרו פצועים וכל מיני חבר'ה שעברו, ולשמוע מהם מה קורה פה ואיזה סוג לחימה מתנהל כאן, לפי מה שהבנתי, לפי הזוועות שהם תיארו, עם כל הסיילים המתבייתים החלטתי שבבוע עם חי"ד קדימה, זחל"מים משמשים רק לעמדות אש מרחוק, פיבוי בפגעים ומילוי תחמושת, מים וכו', כלומר יותר בנושאי ציוד, נעים 300 - 200 ראשונים אחורה. כך עבדנו כאן. ביום הראשון גמרנו לסרוק את כל דקדקן עד חושך. בחושך התקדמנו עם ביי.טי. 8 כי לא ראו כלום בסבך הזה, המ"פ אחרי שהתקדם על הציר הזה גילה פה מוקשים ואז אמרנו - עד כאן. דיווחנו, אמרו: תתארגנו כאן, תעברו כאן איכשהו. לקראת ערב קבלנו פקודה להוציא מסגרת של 5 זחל"מים ולשלוח לטהר את שדה מעופה סנסון, את פאיד. בצענו את זה הוצאנו אותם, הם הסתובבו פה, לא ידעו של מי הם ח"פ. ביסיתי לקשור אותם כל הזמן, בסוף היה כוח שאליו הצליחו לחבור. הם ידעו כבר למי לחבור, הם גם לא ידעו איך להיכנס לשדה מעופה, אם להיכנס, אם יש או אין כוחות שלנו, בסוף הם קיבלו הוראות להיכנס דרך חבית 44 לשדה המעופה; בסיבוב הזה כונדה(?) עלה על המוקש ונהרג, הוא עמד למטה פשוט כדי להעלות אותם על הציר, המוקש התפוצץ ואת כל ההדף א הוא ספג. בלילה הם הגיעו לכאן, לא הספיקו הרבה לעשות, הם רק נסעו לאורך המסלול וסיהרו לצדדים, וביום עם שחר הם קיבלו הוראה לסרוק את כל המינבים, לא היה ברור אם יש כוחות שלנו, וכו', היו שם חבר'ה שהסתובבו לארגן את השדה להפעלה, היו להם בפגעים באותו לילה. הם מצאו שם 3 מצרים סה"כ, זה היה בבוקר. בלילה הם ירו אך לא יודעים מה היה שם בדיוק. כנראה הם נסוגו והיו צריכים לבקור את השדה יותר.

ביום שני, ה-22 לחודש, גילינו מוקשים שלהם, בזוקות

בנעזבו, מילים. תפסנו כמה שבויים, פצענו אטאטא והרגנו כמה חבר'ה, אך

לא היתה התנגדות רצינית. הנדסה היו צריכים לחסום את המסוקים באזור 51,

זחל"מים, סה"כ דקדקן היה די נקי.

חי"ד לסרוק, א לקחת את מיתחם סנג'יר הזה, כשהכוונה

המשך, מג"ד 50: היתה שאנו בעים בחיך החקלאי ופה גדוד טנקים נע במקביל לנו, משני צידי חבית. התחלנו לנוע והטנקים האלה לא נעו, פה היו 12 טנקים במחפורת והם התעכבו בגללם, העלנו אליהם כאן תצפית. השיטה היתה: נענו על ציר ^{הסמ"ד} (?) וציר מסיבה במקביל. אני על ציר סית, הסמ"ד על ציר מסיבה, כל אחד עם חצי הכוח ונאותה שיטה: החי"ר פרוס קדימה, זחל"מים אחורה, כאן היתה בעיה רצוצנית עם הטנקים שלא התקדמו, וכשהם התחילו לירות, הם ירו לכוון שלנו. העלנו אליהם תצפית שהיתה יעילה מאד, שראתה את מה שקורה, היה להם בעיקר א ריכוז באזור חבית 50 ובאזור המחנה הזה כאן, הם לא התקדמו, לא עזרו הצעקות של המח"ט, הוא כל הזמן סיפר על טנקים שבמחפורת, לחטיבה הזאת היתה פה תצפית, על הרכס הזה שגם דיווחה שהטנקים האלה הם פגועים, אנו למעשה הגענו לכאן כשהם רק התחילו לנוע מכאן.

לגבי מיתחם סנג'יר - המיתחם הזה היה הרבה יותר רציני ויותר מאורגן עם הרבה יותר חיילים. כשנענו פרוסים הם היו מוכנים, בעיקר עם אמצעי נ"ט. כשהם ראו חי"ר פרוס הם לקחו את הרגלים וברחו. גילינו עשרות בזוקות וטללים וכל מיני דברים שאפילו לא ידענו אז מה זה. קבלתי ארטיילדיה שלהם טובה מאד עלינו. גם בלילה כאן (?) ירדה ארטיילדיה שלהם באזור החסימות שלנו, חסמנו את הדרך לחבית. לגבי היום - נענו כאן, הקשר והמיאום עם הטנקים לקוי מאד, לא עזר כלום. קבלתי הוראה להמשיך להתקדם אך הם ירו עלינו ואהפגיעות הכי מסוכנות היו שהם ממש "הכביסו" בין החיילים שלנו, ופגיעות על הזחל"מים, ניפצו לאבי את בסיס האנטנה ואת הרמקול. היה שלב שלא היתה לי ברירה אלא להרדיר את האנשים בזחל"מים ולעצור, עד ששכנעתי אותם שכל האזור הזה הוא ריק, שרוף, ואני נמצא בו - לקח קצת זמן. ארטיילדיה ליוותה אותנו כל הזמן. היום אני כמעט משוכנע וקראתי אח"כ באיזה עיתון שבאוביות היה להם קת"ק. על ציר סית, כשחטפתי את כל הארטיילדיה הייתי מוסתר לכל הכיוונים, היו קטעים שהסוף היה כל כך א גבוה והסנך כה גבוה שמתיכס הזה אפילו לא יכולים לראות אותי כשאני נעל על חי"ר וזחל"מים. המקום היחידי שהייתי חשוף אליו זה היה מהאוביות, וכל הזמן הארטיילדיה ליוותה אותנו והיה קטע שהיא ממש ירדה בחוכנו, לא היה לנו במזל אף גפגע מהארטיילדיה הזאת, וגם לא היו קבים רציניים, לדעתי זה היה 82, לא יותר. עשינו כאן אותה תירגולת שעשינו כאן, פרסנו 2 מחלקות. המרחק בין הצירים משתנה, אין ראמפות כאן, זה סנך עד קצה המים למעשה, לפעמים יש קטע של חול, יש קטעים קצרים מאד בעיקר באזור הזה. אבל בשאר הקטעים הסוף מגיע עד המים. השיטה היתה כמו קודם: הפלוגה שבעה על ציר טסט פרסה 2 מחלקות: אחת מצד זה ואחת מצד זה.

המשך. מג"ד 50: לפעמים כשזה נעשה צר הרחיק את הכיתה אחורה. 2 בגמ"שים עם אנשים אחרים, בסוף של 200 - 300 ברווחים כמובן,

אחריהם אני ושאר הזחל"מים ריקים, עם 2 אנשים עליהם והתאג"ד בסוף. היינו מתגברים איתם בתמונה, או לפעמים גם ב... זו היתה התירגולת וכשהיו התקלויות, והיו התקלויות, היו ^{נשים} אח א הטקטיקה הפשוטה, אחד מחפה, אחד תוקף, אחד סובר.

באזור דקדקן היה לנו רק בפגע אחד מכוחותינו, האטא מ"כ שקיבל כדור ברגל באחת ~~ההתקלויות~~, ההתקלויות; כנראה מכוחותינו. במיתחם סנג'יר היה לנו מ"מ אחד שנפצע, וחל שביעי בשיירה עלה על מוקש, לא היו בפגעים. המשכנו להתקדם כאן לכל אזור המחנות שאתם יושבים בהם. היה שם ריכוז עצום של חי"ר, הורידו עליהם חיל אוויר. הפגעים פחדו להתקדם, אנו מהסוללה השקפנו לתוך המחנות וראינו מה קורה ודירוחנו ואז הם התקדמו. בסביבות אחה"צ נ-1500 היינו בקטע הזה, ואז שמענו את כל הנושא של הפסקת האש ברדיו וקיבלנו הוראה מהר לקבוע עובדות, ואז נאלצתי לשנות את הסגנון. העמדתי את כולם על הזחל"מים, ברווחים של מאה

מטר בין זחל"מ לזחל"מ, בוטעים, יורים לכל הצדדים, כשעיקר הנבייה היא בתיאום בין הכוחות, האש מעוייבת לתוך הבונקרים, לתוך החפירות, זורקים רב"מים ורימונים מפעם לפעם. מריצים אש ונספעים. ברגע שהמור נעצר בגלל תיאומים בין הכוחות קופצים ישר מהזחל"מים ובזרקים את הבונקרים והתעלות משני הצדדים. כך התקדמו ~~אחריהם~~ כשנסענו וירינו לא היתה לחימה, זה מה שעשינו. שני לא יודע אם הם הסתתרו בתוך החורים, אם הם נרחו, זו היתה מכת אש רצינית מאד, לא היינו קצרים בתמונה, הרבצנו לכל הצדדים והמשימה היתה להגיע לסוף סנג'יר, העדפתי לעשות את זה ביום מאשר להיכנס בלילה. הגענו עם דמדומים לאזור הזה(?) כאן היה להם סיגנון ג"ס רציני עם טילים ועם תותח ב"ט או טנק אחד או שנים, התחלנו לחסוף את הטילים מהמיתחם הזה, בתתי הוראה לבוע עם כל הזחל"מים לאחור, נענו עד לכאן. אף זחל"מ לא נפגע כאן, קבלנו פקודה להתארגן פה לאורך 2 הצירים האלה ולחסום את הצירים האלה בפני תנועה, צפונה. ארגנתי פה 3 מאחזים מחלקתיים על כל ציר, ביולינו שם את הלילה, תפסו שבויים ובפקדים במשך היום והלילה למחרת, בעיקר על ציר מסכה, בין המחנות ובינינו. בבוקר בא כוח להחליף אותי, זה יום שלישי, קבלתי הוראה לצאת חזרה ולהגיע למפקדת החטיבה שישיבה כאן, התרכזנו שם וקבלתי אז הוראה להגיע מהר למח"מ, פגשתי את מח"מ 460 פעם ראשונה באזור חבית 59, הוא נתן לי את ההוראה שאני עובר ת"פ 217 ושאיני אבוע מהר לכאן, לפגוש את מח"מ 217, נתק"ה. זה מה שהיה ביום שלישי בסביבות 1030, הגענו לכאן עם כל הגדוד, קבלתי אפה פקודה מנפק"ה... כל הגדוד התארגן כאן, היתה לנו נבייה רצינית של דלק, של ציוד; בעיקר של מים. הגדוד הגיע הנה ריק

המשר, מג"ד 50: סמים. קבלתי פקודה מנתק"ה לרוץ לתעלה מהד בשני צירים: מול מינה - גידוד אחד שלו ישב; מול לוקה - גידוד שני שלו תפס עמדות, והכורבה שלו היתה שגררץ חצי גידוד כאן וחצי כאן, גרוץ קדימה לפני הסנקים, ננקה את כל הנ"טים ומה שיש כאן, והם ירוצו עד לתעלה, אחריבו, היתניתי שבעבוד לפי הסגנון שלנו, אמרתי לו שאנו לא נעים כך, אלא אצלנו זה איגופים ומקטיקה, אימון חוליה וכל הסיפור הידוע. הוא אמר: בסדר, אני קונה, רק תעשה מהר, הם לוחצים וכו'. אמרתי לו: לא מהר, אלא לאט, כמו שחיי"ר עובד. זה מה שעשינו. התפרסנו כאן, התחלנו לבוע לכוון התעלה; נעתי כאן, פה הסמ"כ, פה מ"פ א ופה מ"פ ב'. התחלנו לבוע ולסרוק את כל אזור החיץ ~~אמאטט~~ החקלאי, שוב באותה שיטה - פריסה רחבה מאד. בתתי הוראה: 2 מחלקות כאן, מחלקה מאחור. הסנקים והזחל"מים לגמרי מאחור, באזור מסילת הברזל, אח"כ הם התקדמו לאזור המים המתוקים, סרקנו כאן. הקטע הקשה ביותר היה הריצה אל הסוללה עצמה כי היה שם אפתוח בין הסוללה לבין החיץ החקלאי וזיהינו הרבה מאד חילים על הסוללה עצמה, בצד המערבי של הסוללה. העמדתי את הסנקים ולפני כן וידאתי שהשטח פתוח ריססו את העסק עד שלא ראינו אף ראש בחוץ, כלומר, כולם נכנסו לתוך הסוללות והבונקרים, ואז ב"וויש" אחד א רצו את 200 המטר הפתוחים, הסתערו ח"רית רגילה ונצמדנו לסוללה. כמו שהגענו לסוללה זרקנו ריסון ראשון פנימה, יצאו 20 חבר'ה, והסתגרו. הסתגר שכל האזור הזה שרץ עשרות חילים שלהם. השיטה היתה: עלינו על הסוללה, מיד כשהגענו לסוללה הצמדתי את הסנקים הראשונים אל הסוללה עצמה א. כדי שלא יחספו מהאנשים. כשהגענו לסוללה מהאזור הזה עפו מילי סאגרים מכאן ומכאן. הסנקים שהיו צמודים לסוללה היה קשה מאד לפגוע בהם, הרביצו כמה פעמים לאזור הזה, העסק פסק ואנו קבלנו הוראה להתקדם דרומה וצפונה, לתפוס מה שיותר. התקדמנו כמו בתרגולת הרגילה של יעד מבוצר, בונקרים וכל הנושא הזה, ריסון, צרור, חוליה מחפה, חוליה מסתערת וכן הלאה. התקדמנו צפונה ודרומה, כ"ל באזור הזה. כאן היה קטע שפתאום אמרו לי: תרוץ עד לכאן, אתה חייב להגיע עד הקצה הזה עד חושך. זה היה ~~אמאטט~~ בסביבות 1630, ז"א שנשאר לנו בקושי שעה אור, היה לנו עוד קילומטר או קילומטר וחצי לרוץ ואז התחלנו לפגוע מהר. רצנו בוקער, ריסון, צרור, הרגנו מה שיצא, מה שבא, מה שהיה לנו. היו לנו פה היתקלויות מסווחים קצרים מאד, החבר'ה אחרי הריסון יצאו, והיו כמה שליפות רציניות. הם גלחנו כמו הצבא המצרי במלחמת ששת הימים. אם אפשר להתחבאות - מתחבאים, אם אין ברירה - יורים וגלחמים, ואם אפשר להיכבד - נכבדים, לא יותר טוב. היו פה עשרות חילים. בקיצור, כשהתחיל השלב המהיר רצנו, עשינו את זה ממש מהר. כל בונקר - ריסון, [REDACTED] ריסון, צרור, באזור הזה גיליתי מצבור עצום של חבר'ה עם נגמ"שים, בקטתי שיורידו כאן ארטילריה,

המשרד, מג"ד 50:

אנטיסמאל הסתבר שהיה פה ברבור למג"ד מנקים שהיה או.

ולמח"ס לבני איפה שאנחנו נמצאים. הם השכו שאנו נמצאים

באזור ^{פרינק} קצת צפונה לו, מול פרינק. ביסיתי לשכנע אותו שאני נמצא 500 צפונית

מפרינק. הוא אמר לי: לא יכול להיות, אתה מתברבר. עשינו עוד פעם זיהוי, היה

לי קל מאד להזדהות, עליתי על הסוללה וראיתי את קצה התעלה והכניסה לאגם המר.

אמרתי לו: אין פה ברירה, הוא עצר את הארטילריה ממש עלי, כי נקשתי את זה 500

צפונה לי, אלאם ולפי הזיהוי שלו זה היה יורד עלי. בשוף הוא קיבל את הזיהוי

שלנו, הוא אמר שיש זוג מטוסים באויר, הורדנו מטוסים, היתה עבודה טובה

וחמשכנו לרוץ קדימה. ואז הוא הכניס כוח במקביל לנו, על הציר הזה, לקח את

הקצה הצפוני, יש כאן אי קטן, לקח את העסק הזה, עם כוח של זלדות שהיה ת"פ שלו.

לקראת ערב היינו פרוסים פה - כוח שהיה איתי, היינו פרוסים פה על כל הטח הזה,

עם 4 מנקים קדימה, השאר מאחורה. הספקתי לעשות מהר לעשות סיור עם המ"פ, לקבוע

באיזה נקודות אנו מחזיקים, השיטה שקבעתי היא להחזיק מאחזים מחלקתיים, להגן

עליהם היקפית פחות או יותר כדי שהרווחים בין מאחז למאחז זה שליטה באש, 300 - 200

מטר. חילקנו ל-5 נקודות כי ראינו שאחרת אנו לא מסוגלים להחזיק את זה. הכנסנו

את זחל"מים, הם פה התעכבו, חיכו למזון ולמים ולא הגיע. רק לקראת בוקר הזחל"מים

נכנסו, אבל הם היו בכוננות להיכנס, אם היינו זקוקים להם.

בלילה, כל הבונקרים, הכניסות האלה זו שיר תת-קרקעית לא

בורמלית של מחילות. כל הסוללה הזאת חפורה מחילות לכל האורך, ומצד אחד של

הסוללה לצד שני, ובלילה היה לנו קטע מאד לא נעים כאן, שפתאום יצאו לנו

40 שבויים, כלומר, שנינו אותם, אבל ישבנו בטוחים והשקפנו לצד השני של

הסוללה כדי שמשם לא יתקפו אותנו לאגפים, מתחתינו ממש יצאו לנו מתוך הבונקרים.

אזייתה שם אפיזודה מאד לא נעימה, בלילה הזה ישבנו על פתח של בונקר כזה,

שבינו כאן חוליה של 5 חבר'ה שהיתה באזור של החפ"ק האוגדתי, הוצאנו מפה 40

חבר'ה שבויים. תארו לעצמכם מה היה קורה אם 40 החבר'ה האלה היו מחליטים להלחם

פתאום באמצע הלילה, או לצאת באש. הם מכירים את כל המחילות, הם יורים עליך

מצד הזה ויוצאים מהצד ההוא, זה היה יכול להיות מאד לא נעים. ישבנו די משקטים

במשך הלילה וחטטנו את הפתחים איכשהו. עם בוקר לקחנו את השבויים האלה והכנסנו

אותם למחילות עם חוליות שלנו והתחלנו לדרוק. הוצאנו עוד שבויים. כנ"ל בעשה

באזור הזה, שה"כ במשך 4 ימים הוצאנו מכאן כ-200 שבויים שה"כ.

זה לא היה באותו לילה. בלילה הזה עם יום הלהימה תפסנו בערך 100, ואח"כ במשך

עוד יומיים שלושה הוצאנו עוד 100. הבעיה המרכזית שהיתה כאן זה לא הצד שלנו

של הסוללה (לא הצד המערבי אלא הצד המזרחי), את הצד המזרחי לא סיהרנו

המשר, מג"ד 50: כי נענו על הצד הזה כדי לא לחשוף את הצליפות מהצד השני. מסתבר שאותם הבונקרים היו להם בצד שני, והשיטה שלהם היתה לבוע על קו המים, בתוך העמדות, בתוך הבונקרים, משעם לפעם לצאת. הכוונה בעיקר לא היתה לתקיפה, הם לא ניסו לתקוף אותנו אלא ניסו להתחמק, לברוח. 3 ימים אחרי שישיבתי כאן תצפית ששמתי היתה תצפית ששלטה על קו המים, פתאום הגיחו מבונקר כזה 20 חבר'ה, תצפיתן שכב וצעקו 20 חברה עולים, ישר כולם רצו לסוללה, מנהלים שם קרב, הם ניסו לאגוף ולצאת, הרגנו 8 ושבינו 12, משהו כזה. בסוף הגיע לכאן 202 ואנחנו קבלנו את הפלוגה חזרה ותפסנו את כל המיתחם הזה כמיתחם גדודי, כמו שא ש-202 יושבים היום, שמתי פלוגה כאן ופלוגה כאן, ומפקדת הגדוד התמקמה כאן. היו יומיים שהתחלנו להתארגן, הדרגים הגיעו אלינו סוף כל סוף, פעם ראשונה ואז קבלנו הוראה שאנו עוזבים את 217 ועוברים ת"פ 500 לסדר באזור טראק, יש שם בעיה עם הגדוד של יוסי יופה, עם הכוח של חיטדאי לא הבנתי בדיוק מה קורה, המצב פה מבורדק, הם החליטו שאנו הגדוד היחיד שמאורגן, אני לא יודע על סמך מה, החליטו להוריד אותנו למטה. די בעמתי בזה, בעמתי בעיקר למבחינת התחמושת וכל הציודים, דאגנו לעצמנו, הרשנו והגזמנו ושקרנו רק כדי שיהיה לנו, לקחנו שלל וכל נגמ"ש פגוע הורדנו ממנו מה שמצאנו, אלא בעיקר מבחינת החבר'ה, שייפות נפשית, כי שהל כ זה היה היום הראשון שהחבר'ה איכשהו ישבו ולא עלו עליהם ולא צצו להם, כי הלילות פה לא היו לילות והימים לא ימים, כל הזמן היה פה מצב שצצו חבר'ה, בלילה כל הזמן היו פצצות תאורה וירי ונסיובות חצייה, חלק מהם אולי פרי דמיון של החבר'ה אבל זה רק שיקף את המתח, אטטטטטטטטטטטטט היה פה עוד קטע של מירדף בתוך הסבר הזה, כאן השטח היה שורץ חילים וכל יום היו כאן טריקות ועניבים, אטטטט החבר'ה סוף כל סוף אטט הגיעו לאיזשהי רגיעה ואז אמרו לנו לעבור. לא עזר כלום, נאלצנו לעבור ואז עברנו ת"פ 500 וקבלנו גזרה גדודית. הגענו לקו, פה היה הרבה יותר שטח מאשר כאן. א. כאן היתה להם מגמת תקיפה, כלומר, לא היתה כאן מגמת הסתגרות כמו בצפון אלא פה הם תקפו. בנוקר נהרג פה מ"פ מ-55, מהכוח של נירן מהגדוד של יוסי יופה, ועוד 2 נפצעו. יום לפני זה נהרגו 3 שריונאים, הם פשוט לא הכירו את הנושא של קו המים בצד המזרחי, והמצרים געו אליהם כאן בנוקר. כלומר, בלילה הם התקדמו. בנוקר, ב-0610, אחרי שהם היו בכוננות עם שחר ב-0600 ירדו לאכול ובטלו את הכוננות, המצרים עלו, ב-0610 נרקו להם מטוח של 4 מטר רימונים לתוך העמדה, עלו עם אר. פי. ג'ים, מזל שאחד הפצועים הצליח לזרוק כמה רימונים א חזרה ולעצור את זה, כב"ל היה עם הטנקיסטים יום לפני זה, עשו להם אאותו תרגיל בדיוק. אנחנו כבר הכרנו את הנושא, הגענו והנה לקראת ערב, עד שהגדוד נכבס והם יצאו, דבר ראשון שעשינו זה להתארגן

המשרד, מג"ד 150: כך שנשמור עוד פעם על קו המים בצד שלנו ועד לתעלות. בלילה חפרנו עמדות, כדי שתהיה לנו שליטה טובה, זה לגבי קו המים.

נושא שני שהיה פה מבורדק בצורה נוראית זה היה הנושא של האחיזה הזאת. בזמן הלחימה הצליחו לתפוס כאן אטאטאט, החייתים האלה היו המאחז האחרון שלנו, כלומר, המוצב האחרון, והחייתים האלה זה ראמפה. הם פשוט עלו אל הראמפה, כאן היתה עמדה שחטפה את הרימונים ביום השני, כאן היו הסבקיטטים שנדפקו, שחנו מתחת לזה, שמו פה עמדה שצפתה למול, חטפו כאן אר.פי.ג'י. מלמעלה למטה. כאן אחזנו, החזקתי כאן את חבר'ה, שמתי פה מחלקה עם קנה דקס ג' שאספנו זאת שלל ומפעילים, בעיקר לנושא תאורה החזקתי פה, כדי לאבטח את האגף הזה. כל השטח הזה הוא שטח פתוח וזה האזור של החיץ החקלאי.

מבחינת מה שקרה כאן - האחיזה לכדון טראץ - בזמן התקדמות הלחימה פה בתקופה, כאן החזיקו איזשהו כוח של 3 סנקים ו-3 זלדות וישבו במאחז כמו מחנה פליטים. בתוך הפתים הקימו להם עיגול עם דג. 9 וישבו שם, וכל העסק הזה למעשה היה חופשי, לא שרוף, לא אחוז. שוב כוח שלנו יושב כאן מהמסילה ומערכה. הבעיה המרכזית שהבנתי שצריכה להיות זה הנושא של האחיזה כאן, יצירת איזשהו קו מפשי. ביום ~~השלישי~~ ^{השלישי} שהגענו הנה בסענו כאן עם הסמח"ט לתכנן הכל, הסתבר שהסמח"ט נפרד מסני כאן, הגיע לכאן וגילה כ-40 חילים שלהם, זה היה לפנות ערב. היו צעקות עד לב השמים, הסתבר שחם לא היו מטומטמים, ראו שאנו פריירים של אלוהים עשו דבר פשוט הכניסו כאן חבר'ה. הם כיבדו את הפסקת האש ממש ולכן הם לא עשו שום פיגועים, אך הם יכלו לעשות לנו פה שמחה שלא היינו יודעים מאיפה זה בא, כי מספיק 30 חוליות בזוקה שהיו בשטח שהיו יורות על הציר הזה שנסענו עליו חופשי, וזה ציר חבית שכל הדרגים נסעו למטה לכדון 460 ולכוח שסגר את טראץ, מיכליות וכל מה שאתם רוצים, ופה היתה שמחה כללית. הם כיבדו את הפסקת האש, הם רק חדרו עד הנה, והתיישבו כאן לכל האורך, וכשהאו"ם בא יום לפני זה הם פשוט הסבירו לו שהקו בינינו לביניהם זה תעלת המים המתוקים, והאו"ם מיקם כאן וכאן וכאן את כל העמדות שלו. אחרי הארוע עם הסמח"ט, ביסו להזיז אותם עם האו"ם, האו"ם אמר שזה הגבול וכל הסיפור הזה, קבלתי פקודה בבוקר לטרוק מכאן ודרומה, להוציאם בכוח או ברסקולים או איר שזה ילך. כיוון שידעתי שהם כאן; והם חדרו בלילה, כי קבלתי דיווחים שהשטח היה ריק לפני זה, לא הייתי משוכנע

המשך, מג"ד 50: שהם לא יושבים כאן, התחלנו את הסריקות מכאן. כאן היה ריק, בדמה לי שתפסנו 2, אני לא זוכר סבב. על הגשר פגשנו את האו"ם והאו"ם הסביר לנו שזה הגבול וכך זה הולך. אמרתי לאו"ם זה לא קו, אלא הקו צריך להיות זה, שזה איהיה קו ישר וברור בין כוחותינו. היה ויכוח, האו"ם אמר: זה לא בני לבינך. בינתיים הוא אמר: אם אתה מתקדם פה מתחיל קרב, ישפך דם. הוא אמר "שיהיו פה הרבה גויות מתות", הוא אמר לי "לא כדאי לכם להתקדם". היתה לי פה פלוגה ועוד 7 זלדות שבעו על הצירים לאבטח וליצור עמדות אש.

הסברתי לאו"ם, הוא אמר: אני מתקדם בכל מחיר, אם יש לך קשר עם השחורים תודיע להם, לי יש פקודה להגיע עד הנה ולא מעניין אותי כלום, שיהיו פה גויות ומה שאתה רוצה. הוא אמר: חכה, אני אבטח ליצור קשר עם המפקד שלי, הוא ביסה ליצור קשר, לעכב אותנו בינתיים. סיבנתי את הכוחות שלנו משני צידי המים המתוקים בתוך הסבך עד למווחא של 50 מטר מהגשר משני הצדדים. כאן האו"ם גילו שאנו מתקרבים, ביקשו שבעצור בכל מחיר כי יש כבר קשר עם מפקד סואץ, המפקד של הכחולים עם המפקד של השחורים, הוא מוכן אפילו להיפגש איתי פה על הגשר. בינתיים היה פה אקט שעברו מטוסים פעם אחת, אמרתי לקרוגמן שישב כאן תודיע לקודקוד של הכחולים שאם ההם לא זזים מהגשר... בינתיים האוגדה אמרה לי: תכבוש את הגשר בכל מחיר, תעלה על הגשר בכל מחיר. אמרתי: מה יש לי לעלות על גשר, אני 50 מטר מהם שולט עליו, אש אצא אצא אצא הוא אמר: תיקח את הגשר, זה לא הולך. אמרתי: תשאירו את זה בשקט, בעשה את זה בלי אף יריה. הם פשוט ישבו איפשהו רחוק אטאטאטאטא והגשר הזה לחץ להם. אמרתי לקרוגמן: תודיע לקודקוד של הכחולים שיודיע לשחורים שח"א אטאטא יורד עליהם. ואז בתור אקט ראשון הם נעו 200 מטר אחורה, המצרים. ראינו אותם אורזים את הציר, נעים אחורה, נפגשתי עם קודקוד, עם אלוף משנה אחד על הגשר. הסברתי לו שהקו בינינו צריך להיות זה (?), הוא חי לפי המושגים של הפסקת-האש, מאח אחוז צודק.

הוא הסביר: אתם לא ישבתם פה וכל הסיפור הידוע. אמרתי לו: לא מעניין אותי מה שהיה, יש לי פקודה לדחוף אותך עד הנה, אני יושב כאן, הראתי לו כל מיני מקומות שאני סכתר אותו ואני הולך להשמיד אותך. אם אתה לא זז בסוב אתה זז ברע, וכל האיומים והלחצים הכי רציניים שאני יכול להפעיל. הוא אמר שהוא רוצה לדאוג את זה בשטח, בכנסתי והראתי לו את זה בשטח. סיכמנו על קו. אמרתי לו: כאן יושב או"ם, כאן יושב או"ם, זו תהיה רצועה ריקה, אתה תפנה את השטח ואני אתקדם עד כאן, אתה תיסוג א עד כאן וזה יהיה הקו. הוא אמר: טוב. תוך שעה אתן לך תשובה. חזר אחרי חצי שעה ואמר שהוא מסכים. אמרתי לו: עד 0300 יפ

המסר, מנ"ד 50 לך לסבות את השטח, כשבעתי איתו כאן, בתוך הג'יפ
כדי להראות לו מה אני מתכוון בעשה לי החושך האמיתי
בעינים. מה שדווח לי על 40 - 50 חבר'ה באזור הזה, ...

1 6666666666

סיום קסטה 1

פרענח ע"י רבקה

רשמי תחקיר מג"ד 50

וכל עץ שזז אמרתי לו: זה כוחות שלי. הזזתי את הזלדות עד שיתחת הכפר.
 זה כנראה שכנע אותו והוא הסכים. אמרתי לו: עד שלוש אתה זז. האו"ם שמר
 עלי שעד 0300 אני לא אזוז. ב-0300 אמרתי לג'יפ של האו"ם: אתה מצידוי יכול
 לגסוע לפני לבדוק שלא בשארו עם חילים ישנים. זה מה שהיה.
 עד שהגענו הנה, זה היה סביבות 0400, דבר ראשון שעשיתי: עם הסנקים דרסתי
 את כל הסבך, פתחתי פה קו ראייה רצוף בטמח פתוח בין המאחז שלנו כאן ותעלת
 המים המתוקים וקבלתי את הגדוד א סנקים שהיה פה, בפגשתי עם המג"ד שלו ומיקמתי
 אותו על הקו מצד זה של אצא תעלת המים המתוקים. היו לנו כאן די.9, התחלנו
 בתחי הוראות לבוקר להקים פה סוללה לכל האורך, ושטח
 פתוח מאחוריה, כדי שיהיה קו אש
 לאזור ציר טחור(?) שזז הציר שכל האספקה שלהם וכל החילים שלהם בעו לתור טואק.
 פעם קבלתי אישור להרביץ על זה ארטיילדיה 155 ופעם לא קבלנו, ופה בעו בקצב,
 90 - 60 משאיות, הלוך וחזור במשך יום.

למחרת ביקרנו פה, היתה לי עוד אצא פגישה עם כנראה המפקד
 היותר בכיר בסואץ, מה שההוא(?) הבין מהאלוף משנה שלנו שאנו בשאר פה, הם ישבו
 פה ו-2 הקילומטר האלה יהיו ריקים. למחרת בבוקר הוא בא בהצעה. הם באו עם
 2 אלופי משנה, אח"כ הבאנו את המפקד היותר בכיר, התחילו בעקות, הוא רצה 2
 קילומטר רווח, אמרתי לו: בסדר. אני אסוג עד כאן ואתה עד כאן. כמובן זה
 לא הלך בסוף, בשארנו באותם הקוים, ואז הקו היה מאורגן, לא היו לנו יותר
 אסטטטטטטט ארועים פה. היה עוד ארוע שמה(?) תפסו 8 חילים וכך פה, בעיקר חבר'ה
 שכנראה טעו. סיכמתי עם מפקד הכוח פה, שאנו לא פותחים באש, לפני שאנו לא
 מתדברים בינינו, רואים חילים עוברים, זה יכול להיות שזה טעות, לכן הוחלט
 שלא פותחים באש, אלא קושרים קשר עם הכתולים ודרכם מכררים מה הענין. זה
 המצב. אז הקו היה, פחות או יותר, מאורגן. ישבנו עוד יומיים-שלושה, ובאה
 חטיבה 5 והחליפה אותנו.

יש עוד פלוגה שלא היתה איתי, איבני יודע מה היא עשתה.
 בשעה שהכוח שבע עם אבי טמית בע לכרון הסוללה, הראה עליהם שמים שבקים(משפט לא ברור),
 הם ירו עליו לנ.הו. שהיו תרגול, היום יודעים את זה כבר, זה לא השפיע, ואז
 במצע המ"מ ועוד 2 חילים, והסגק הזה הבין שירו עליו כדור עץ.

ברמה, במוצב עצמו השמידו 6 סגקים עם בזוקות ורוב"מים.
יריבו פעם אחת, מי. 62 שמד באזור החיץ החקלאי, כנראה ריק, וזה גם לא
חדר מאותה סיבה. ראו אותו פוגע, היה קצת עשן וזהו, זה אפילו לא הוריד את
הצבע. הוא לא התפוצץ.

בכל אופן, אנחנו היינו מזועזעים לגמרי מה-לו.הו. כיון שזה נתן לנו הרבה
בסחון בהתחלה, ואחרי שראינו מה קורה פה, זה די דיכא אותנו.
מה שצא שהפתיע אותי זה שרפול עוד ברמה סיפר לי ש"גולני"דפק 6 סגקים עם
ה-לו.הו. האלה, אז הלכנו שמחים עם זה, וכאן באה האכזבה הגדולה.

זה אותו סיפור כמו ב"ששת הימים": רוב"ם פגע, עשן, התפוצצות, הם לא בדקו
בדיוק מה הנזקים, הם אקפצו החוצה והסתלקו עם בזוקות גם כן.
2 סגקים עם מוקשים שפרטו שרשרת ו-4 עם בזוקות ורוב"מים, זה באזור אא 116.
הפלוגה המסייעת שלי פעלה כחי"ר כל המלחמה.

לגבי סיכומים:

רוב הנפגעים שלנו היו על הרמה, הרוגים על הרמה, כולם באזור תל סקי,
מ-116 כולם יצאו בחיים, 7 שלמים ו-3 פצועים. 116 החזיק מעמד עד יום שני
אח"צ בשעה 1600 (מיום שבת). ברמה"ג היו לנו 16 הרוגים ו-24 פצועים.

בתעלה היו לנו 3 הרוגים, אף אחד לא בלחימה; אחד עלה על מוקש כאן, אא שני -
בהג זחל"ם שקיבל פגז בפירצה מסבך מצד שני, ושלישי - חובש שבוקר הראשון
או השני שהיינו על הסוללה, מצרי אחד הגיע כמה מטרים ממנו, הוא נע עם הקלאצ'
והחובש צעק עליו ההבהיל אותו, המצרי פתח באש והרג אותו במקום.
כמו כן היו לנו בתעלה 6 פצועים; 2 יותר רציני והשאר קל. בלחימה עצמה היו
לנו סה"כ 5 נפגעים.

כרגע אני יושב בצומת חנית - עיקש. כל הגדוד מרוכז מזה שבוע, והתחיל לעסוק
באימונים, בסריקות וכל מיני עבודות צדדיות עם האו"ם וכל קרבות התרגולים.
דרך אגב, כאן ובסוללה מצאנו מפות קוד כאלה, בגזרה שאנו יושבים היום מצאנו
מפות של חדרה 1:50,000, כל האזור הצפוני. זו התמונה הכללית של המלחמה.

הפרשה עם 820 היתה שקצין האג"ם והמח"ם התחלפצו 3 ימים לפני זה, שניהם ביחד.
זה אחד הלקחים שלנו שזה לא טוב, הם לא הכירו את הגזרה.
א. אסור שקצין האג"ם והמח"ם יתחלפו יחד במקביל, אף אחד מהם לא הכיר

את הגזרה. זו הייתה הנפיה המרכזית.

היה עוד קטע עם 820 - 820 עצמו ברח מהרמה והיו קטעים סתים, א לשחות 4 - 3 שעות שיטבתי באל על, לא היה נפח, ולא היה עם מי לדבר, וכשהגיעו התחילו לחקק אותי מה קורה עם זה, ואיפה אישורים וכו'.

באזור הזה הייתה הפלוגה המוגברת הזאת, וכאן עוד 2 מחלקות. הם היו ח"ם שלי. למעשה מה שקרה - הם הכירו יותר טוב מכולנו את הגזרה. הם ידעו לאן, ואיפה העמדות. אני לא מקנא מה היה קורה כאן אם זו לא הייתה חסיבה סרירה שמכירה את הקו ויושבת כאן כל הזמן.

פעם אחת ירד ח"א באזור רמת מגשימים, וקבלתי דיווח מהמ"ם סנקים שהפגיעות שלהם חלשות מאד, לא עצרו כי כבר אז החסיבה הייתה פרוסה ובעת, הייתה איזו רגיעה. פעם אחת ירדו באזור א 116, זה היה ביום שני.

אלה היו דברי מג"ד 50 - רס"ב יורם יאיר.

4

משרד הבטחון
ארכיון צה"ל ומערכת הבטחון

סוף התיק

5800 (4.73)

28/אב